CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj: 40111/18-011-112/166
Podgorica, 15.10.2018. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU

(konačni)

Podgorica, oktobar 2018. godine

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 9 i 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj 40111/18-011-112/2 od 22.01.2018. godine izvršila je **finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti** Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu. Finansijska revizija obuhvata Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu, Izvještaj o novčanim tokovima za 2017. godinu, iskazan po ekonomskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tokovima za 2017. godinu, iskazan po funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o neizmirenim obavezama na 31.12.2017. godine i sistem evidencije. Revizijom pravilnosti vršena je kontrola usklađenosti poslovnih aktivnosti i finansijskih transakcija sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

U skladu sa članom 39 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, ministar finansija je odgovoran za izvršenje budžeta države. Shodno članu 40 stav 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici odgovoran je budžetski izvršilac. Odgovornost uključuje osmišljavanje, realizaciju, osiguranje unutrašnjih kontrola relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja, bilo zbog prevare ili greške.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje o Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu i mišljenje da li su poslovne aktivnosti, finansijske transakcije i informacije date u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa važećim propisima. Revizija je sprovedena u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti. U skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i vršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da u izvještajima ne postoji materijalno pogrešno prikazivanje podataka.

Revizija je uključila sprovođenje postupaka kojim su pribavljeni revizorski dokazi o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima, uključujući i procjenu rizika od materijalno pogrešnog prikazivanja, nastalih bilo zbog prevare ili greške. Kod procjene rizika razmatrane su unutrašnje kontrole relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti unutrašnjih kontrola. Revizijom je uključena i procjena primijenjenih računovodstvenih politika, kao i ocjena opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su revizijom pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da daju osnovu za izraženo revizorsko mišljenje.

Na bazi sprovedene revizije i utvrđenog činjeničnog stanja, Kolegijum u sastavu dr Milan Dabović, predsjednik Senata - rukovodilac Kolegijuma i Zoran Jelić, član Kolegijuma – senator, na sjednici održanoj 12.10.2018. godine, usvojio je:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU

A) **FINANSIJSKOM REVIZIJOM** Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, koja se završava 31. decembra 2017. godine, utvrđeno je da je Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu pripremljen u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Prihodi, rashodi, stanje gotovine i neizmirene obaveze su realno i objektivno iskazani u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu i ne sadrže materijalno značajne greške i odstupanja. Na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u postupku revizije, nadležni Kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE SA SKRETANJEM PAŽNJE.**

OSNOV ZA SKRETANJE PAŽNJE

1. Finansijski izvještaji i računska tačnost

Prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 236.862.400,90 € i povećanje gotovine u iznosu od 23.567.997,86 €, koji su finansirani neto pozajmljivanjem u iznosu 254.239.283,53 € i prodajom imovine u iznosu 6.191.115,23 €.

Revizijom je utvrđeno da gotovinski deficit budžeta kao i prilive od prodaje imovine treba uvećati za 22.612,52 €. Nakon korekcije gotovinski deficit je iskazan u iznosu od 236.885.013,42 € i prilivi od prodaje imovine u iznosu od 6.213.727,75 €.

Korigovani gotovinski deficit iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iznosi 250.855.628,18 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze za iznos od 669.905,40 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 13.323.321,88 €, a korigovani deficit 250.208.335,30 €.

Ministarstvo odbrane je u obavezi da izvrši korekciju podataka u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazanih na poziciji 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 669.905,40 € i da o izvršenim korekcijama obavijesti Ministarstvo finansija.

B) **REVIZIJOM PRAVILNOSTI** Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu utvrđeno je da potrošačke jedinice nijesu u svim materijalno značajnim aspektima uskladile poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori i u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **USLOVNO MIŠLJENJE**.

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA

2. Izvještaj o neizmirenim obavezama

Revizijom Izvještaja o neizmirenim obavezama na 31.12.2017. godine utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

a) Obaveze iskazane kao neizmirene obaveze iz 2016. godine i ranijih godina koje su na dan 31.12.2017. godine ostale neizmirene

Utvrđeno je da od iznosa 1.370.849,87 €, koji se odnosi na neizmirene obaveze iz 2016. godine i ranijih godina, iznos od 246.791,17 € nije planiran Zakonom o budžetu za 2017. godinu.

b) Obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora, za koje nijesu planirana sredstva Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu, a iskazane su kao neizmirene obaveze na 31.12.2017. godine u iznosu od 3.133.913,43 €

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva nije planiralo sredstva za troškove kontribucije za članstvo u međunarodnim organizacijama u iznosu od 73.583,31 € i Fond za zdravstveno osiguranje za naknade za bolovanje preko 60 dana u iznosu od 3.060.330,18 €.

c) Neizmirene obaveze koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu u iznosu od 48.155,03 €

Sudstvo u iznosu od 15.541,45 €, Ministarstvo pravde u iznosu od 15.769,87 € i Ministarstvo ekonomije u iznosu od 16.843,71 € su ugovarali obaveze iznad limita utvrđenih godišnjim zakonom o budžetu.

d) Tekuće neizmirene obaveze iskazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama koje se u procesu revizije nijesu mogle potvrditi kao neizmirene obaveze

Neizmirene obaveze iskazane kod potrošačke jedinice Sudstvo u iznosu od 390.546,87 € nijesu se mogle potvrditi kao neizmirene tekuće obaveze. Utvrđeno je da su neke od ovih obaveza plaćene u 2017. godini putem prinudnog izvršenja sa pozicije 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda.

e) Netačno prikazivanje neizmirenih obaveza u Izvještaju o neizmirenim obavezama na dan 31.12.2017. godine

Ministarstvo odbrane je u Izvještaju o neizmirenim obavezama na dan 31.12.2017. godine iskazalo neizmirene obaveze, na računima grupe 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 669.905,40 €. Revizijom je utvrđeno da ne postoji dokumentovana osnova za iskazane tekuće neizmirene obaveze.

Potrošačka jedinica Sudstvo je u obavezi, da sa Zaštitnikom imovinsko pravnih interesa usaglasi stanje neizmirenih obaveza i da informiše Ministarstvo finansija o iznosu neizmirenih obaveza za koji treba izvršiti korekciju tekućih neizmirenih obaveza iskazanih na dan 31.12.2017. godine.

Potrošačke jedinice dužne su da postupaju u skladu sa članom 48 stav 2 i 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je propisano da neplaćene ugovorene obaveze u tekućoj poslovnoj godini realizuju iz sredstava za narednu fiskalnu godinu i da imaju prioritet u plaćanju obaveza.

Potrošačke jedinice u skladu sa članom 40 stavom 5 i 6 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti dužne su obaveze ugovarati u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima zakona o budžetu države.

3. Prekoračenje budžetske potrošnje

Revizijom je utvrđeno da je u 2017. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 237.745.890,92 €. Od ukupno iskaznog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 218.353.517,92 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja, dok se **nedozvoljena prekoračenja** u iznosu od 19.392.373,00 € odnose na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2017. godinu, i to:

- Izdatke u iznosu od 19.012.698,76 € po osnovu sudskih presuda evidentirane na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale sudske troškove. Utvrđeno je da ne postoji osnov u Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Zakonu o budžetu za 2017. godinu za prekoračenje budžetske potrošnje kod plaćanja sudskih presuda, te je iz tih razloga navedeni iznos

kvalifikovan kao nedozvoljeno prekoračenje budžetske potrošnje za isplate koje su učinjene kod potrošačkih jedinica.

- Izdatke u iznosu od 379.674,24 € za kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore, u skladu sa Zakonom o Investiciono razvojnom fondu i Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-1753 od 15.06.2017. godine.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama da sredstva za izdatke po osnovu sudskih odluka planiraju godišnjim zakonom o budžetu.

Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća[1] je u obavezi da sredstva od otplate kredita koja su namijenjena za kupovinu hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda planira godišnjim zakonom o budžetu države.

4. Završni poreski račun

Revizijom Završnog poreskog računa za 2017. godinu provjeravana je računska tačnost podataka iskazanih u poreskom knjigovodstvu. Početno stanje poreskog duga na 01.01.2017. godine ne predstavlja stvarni iznos duga, kao ni stanje pretplate na navedeni datum iz sljedećih razloga:

- nesređene evidencije na analitičkim računima državnih organa;
- evidentirani dug po osnovu „Reprograma iz 2004. godine“ prikazan na kontima poreske grupe 371 i 319 nije u skladu sa ekonomskom klasifikacijom prihoda;
- nerealizovanih rješenja o odloženim plaćanjima i rješenja o preusmjeravanju sredstava;
- odložene obaveze opštinama evidentirane su kao dospjeli dug.

Uvidom u finansijsku evidenciju u vezi sa Završnim poreskim računom za 2017. godinu utvrđeno je da:

- za 547 poreskih obveznika, kojima su ukinuta rješenja o reprogramu u 2017. godini, nije izvršeno ponovno zaduživanje dospjelog poreskog duga kao i odloženog poreskog duga, što je dovelo do potcjenjivanja ukupnog poreskog duga iskazanog u Završnom poreskom računu za 2017. godinu u iznosu od 15.284.159,27 €.
- Završni poreski račun sadrži odložene i reprogramirane poreske obaveze za obveznike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost i za javna preduzeća čiju je ročnost, odnosno dospijeće poreske obaveze trebalo korigovati za iznos od 9.356.250,28 €.

Preporučuje se Poreskoj upravi da uspostavi poresku evidenciju, u skladu sa članom 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu koji utvrđuje načelo tačnosti i da obezbijedi pouzdanu informaciju o iznosu poreskog duga. U cilju iskazivanja tačnog stanja poreskog duga potrebno je da se:

- **evidentiraju ukinuta rješenja o reprogramu;**
- **za poreske obveznike kod kojih se stanje poreskog duga i naplata vodi vanbilansno, u Završnom poreskom računu prezentiraju dodatne informacije;**
- **sprovedu aktivnosti kako bi se utvrdilo stvarno stanje poreskog duga državnih organa;**
- **u Završnom poreskom računu prezentiraju informacije o iznosu nedospjelog reprogramiranog poreskog duga.**

[1] Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća je poseban direktorat u sastavu Ministrstva ekonomije

5. Reprogram poreskog potraživanja

Revizijom primjene Zakona o reprogramu poreskog potraživanja utvrđeno je da Poreska uprava:

- Nema presjek stanja poreskog potraživanja na 31.12.2017. godine po poreskim obveznicima, koji su ušli u program reprograma poreskog potraživanja, što nije u skladu sa članom 16 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.
- Rješenja o ukidanju rješenja o reprogramu poreskog duga se odnose na poreske obveznike koji nijesu uplatili dospjele obaveze po osnovu rješenja o reprogramu poreskog duga, što nije u skladu sa članom 13 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.

Poreska uprava je u obavezi da, u skladu sa članom 16 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, vodi evidenciju o poreskim potraživanjima koja su predmet reprograma, vrsti i iznosu potraživanja, kao i načinu njihovog izmirenja.

PRIMICI BUDŽETA

6. Revizijom tekućih prihoda evidentiranih u Glavnoj knjizi državnog trezora na računima grupe 715 - Ostali prihodi utvrđene su nepravilnosti koje dovode do neadekvatnog iskazivanja prihoda, a odnose se na:

- **Naplatu prihoda preko Glavnog računa državnog trezora, direktne uplate.** Evidencija prihoda u Glavnoj knjizi državnog trezora, koji su naplaćeni direktnom uplatom na Glavni račun državnog trezora, nije usklađena sa procedurom propisanom Uputstvom o radu Državnog trezora (odjeljak IV–Prikupljanje prihoda).
- **Naplatu javnih prihoda preko uplatnih računa** otvorenih u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda. Prihodne izjave, u svim slučajevima, ne obezbjeđuju pravilnu identifikaciju prihoda, po vrstama prihoda u skladu sa budžetskom klasifikacijom i propisima kojima je utvrđena naplata prihoda što za posledicu ima netačno iskazane prihode u Glavnoj knjizi državnog trezora.
- **Nepravilnost u prihodnim izjavama ministarstava i drugih organa uprave i pravosuđa (računi 832)** gdje je kreiranjem prihodne izjave uspostavljen sistem da se za prilive sa jednog transakcionog računa određuje jedan eko-kod. Na osnovu tako utvrđenog eko-koda prilivi se iskazuju u Glavnoj knjizi državnog trezora. Navedena nepravilnost je uslovljena naplatom više vrsta prihoda preko jednog naplatnog računa i neadekvatno utvrđenim eko-kodom.
- **Nepravilnost utvrđena u prihodnim izjavama Ministarstva unutrašnjih poslova (825**) gdje je uspostavljen sistem da se za prilive sa jednog transakcionog računa, na bazi ustanovljenih šifara (vrste isprave/usluge) mogu odrediti različiti eko-kodovi. Na osnovu tako određenih eko-kodova iskazuju se prihodi u Glavnoj knjizi državnog trezora koji ne odgovaraju vrsti prihoda koji se naplaćuju.

Preporučuje se prihodnim jedinicama (Poreskoj upravi, Upravi carina, MUP-u i Upravi policije) koje vrše naplatu prihoda preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Ministarstvu finansija koje vrši raspored prihoda naplaćenih preko Glavnog računa državnog trezora da prilive evidentiraju u skladu sa članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

7. Primici od prodaje imovine - U procesu revizije utvrđeno je da se preko uplatnog računa 832-213-43 - Prihodi od prodaje naoružanja i vojne opreme i pružanja usluga, koji služe za finansiranje realizacije partnerskih ciljeva i opremanje Vojske u skladu sa NATO standardima Ministarstva odbrane vršila naplata prihoda koji se odnose na zakup objekata, opreme, utroška vode i kanalizacije, izvršenih usluga čišćenja piste i usluge hendli i od učešća u međunarodnim projektima. Navedene prihode je trebalo evidentirati na računima grupe 715 - Ostali prihodi.

Preporučuje se Ministarstvu odbrane da prihode naplaćene preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda evidentira u Glavnoj knjizi državnog trezora u skladu sa članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

IZDACI BUDŽETA

8. Tekući izdaci – Revizijom tekućih izdataka utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

- zaključivanje ugovora o djelu za radne zadatke definisane sistematizacijom;
- zaključivanje pojedinih ugovora bez utvrđenih relevantnih elemenata ugovora , kao što su rok za izvršenje usluga, obavezu dostavljanja izvještaja o izvršenim uslugama, kao i odredbu da li se radi o naknadi iskazanoj u bruto ili neto iznosu i
- nenamjensku potrošnju sredstava.

Potrošačke jedinice su u obavezi da zaključuju ugovore koji sadrže osnovne elemente u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o obligacionim odnosima, da odobrena sredstva koriste namjenski i da evidentiraju izdatke u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i Uputstvom o radu Državnog trezora.

Ministarstvo evropskih poslova je potpisalo Sporazum o partnerstvu sa Ministarstvom Republike Kosova i Ministarstvom evropskih integracija Albanije o upravljanju tehničkom podrškom u okviru IPA Programa prekogranične saradnje unutar granica Zapadnog Balkana. Ministarstvo evropskih poslova je kao vodeći partner navedenog Projekta bilo u obavezi da izvrši prenos sredstava u iznosu od 67.527,45 € zemljama partnerima sa računa namijenjenog za finansiranje Projekta. Navedena sredstva ne predstavljaju izdatak budžeta i nije ih trebalo evidentirati ni kao priliv ni kao izdatak u Glavnoj knjizi državnog tezora.

Preporučuje se Ministarstvu evropskih poslova da sredstva prenešena partnerima u okviru Programa za prekograničnu saradnju ne evidentira kao priliv ni kao izdatak budžeta. Ministarstvo evropskih poslova je u obavezi da u Glavnoj knjizi državnog trezora stornira evidentirane primitke i izdatke u iznosu od 67.527,45 €.

9. Otplata obaveza iz prethodnog perioda - Izdaci evidentirani na računima grupe 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 39.960.824,65 € odnose se na obaveze po osnovu sudskih rješenja u iznosu od 20.343.673,96 € i na ostale obaveze u iznosu 19.617.150,69 €. Ministarstvo finansija je sa grupe računa 463 je vršilo plaćanje izdataka koji se odnose na tekući period.

Potrošačke jedinice su u obavezi da grupu računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda ne terete sa izdacima čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini. Potrebno je da plaćanje obaveza nastalih u tekućem periodu vrše u skladu sa sredstvima planiranim godišnjim zakonom o budžetu i evidentiraju u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

10. Revizijom Kapitalnog budžeta Direkcije javnih radova utvrđeno je da su u cilju kofinansiranja projekata prenešena sredstva opštinama u iznosu od 1.556.213,01 € i da su vršena direktna plaćanja dobavljačima u iznosu od 2.026.498,31 €, u skladu sa Protokolima o saradnji Direkcije javnih radova i opština. Navedenim Protokolom definisano je da Direkcija javnih radova izvrši prenos sredstava na račun odabranog obrađivača i revidenta projektne dokumentacije, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora u cilju realizacije projekata, shodno ovjerenim situacijama. Obaveza opština je da mjesečno informiše Direkciju javnih radova o statusu

projekata koji su predmet Protokola. Revizijom je utvrđeno da opštine nijesu dostavljale izvještaje o sprovedenim aktivnostima, kako je definisano Protokolom o saradnji.

Preporučuje se Direkciji javnih radova da, u skladu sa potpisanim protokolima, prati aktivnosti na realizaciji projekata po opštinama, te da zahtijeva od opština dostavu mjesečnih izvještaja o sprovedenim aktivnostima u cilju realizacije projekata.

Revizijom Kapitalnog budžeta utvrđeno je da potrošačke jedinice koje realizuju Kapitalni budžet prilikom izrade projekata nijesu izvršile detaljnu razradu terminskih rokova kako bi se definisao realan rok izvođenja i završetka radova. Prilikom kandidovanja projekata Kapitalnog budžeta nije dat prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama koje realizuju Kapitalni budžet da prilikom izrade projekata razrade terminski plan kako bi se definisao realni rok izvođenja i završetka radova i da kod planiranja budžeta daju prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

Prilikom kandidovanja projekata Kapitalnog budžeta potrebno je dati prioritet projektima započetim u prethodnim godinama, kako je i definisano članom 7 Odluke o izradi Kapitalnog budžeta u dijelu kriterijuma na osnovu kojih se određuju prioriteti prilikom izbora kapitalnih projekata.

JAVNI DUG CRNE GORE

11. **Dug lokalne samouprave** iskazan je u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2017. godinu u iznosu od 130.996.363,84 €.

Na osnovu prikupljenih podataka iz Centralnog kreditnog registra, izvoda otvorenih stavki (IOS) i podataka Ministarstva finansija utvrđena su neslaganja iskazanog domaćeg duga u iznosu od 1.044.748,48 € i to kod:

- Opštine Plav u iznosu od 50.074,71 € više prijavljenog duga po osnovu kredita zaključenog sa Ziraat bankom Ugovor broj 0041006000027 od 23.06.2016. godine. Opština nije umanjila iznos kredita uplaćen od strane Ministarstva finansija iz sredstava Egalizaciong fonda.
- Opštine Plužine koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 3.854,28 € po osnovu dva ugovora zaključena sa Investiciono razvojnim fondom.
- Opštine Rožaje koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 2.636,44 € po osnovu Ugovora sklopljenog sa Societe Generale bankom 18.12.2015. godine.
- Opštine Šavnik koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 1.679,74 € po osnovu Ugovora o kreditu sklopljenog sa Societe Generale bankom broj 0042131008966 od 01.12.2015. godine.
- Opštine Herceg Novi koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 44.094,48 € po osnovu Ugovora zaključenog sa CKB broj 950-93-935 od 28.05.2015. godine po osnovu kojeg su manje prikazane obaveze u iznosu od 17.600,19 € i broj 950-88-2198 od 04.10.2017. godine po kojem su manje prikazane obaveze u iznosu od 26.494,29 €.
- Opština Bijelo Polje je prikazala dug u iznosu većem za 32.102,58 € od iskazanog stanja duga u Kreditnom registru CBCG. Neslaganje stanja duga se odnosi na kreditni aranžman zaključen sa Investiciono razvojnim fondom. Opština Bijelo Polje nije prikazala u formularu za utvrđivanje portfolija dugova dug u iznosu od 910.183,32 € prema Prvoj banci.

Preporučuje se jedinicama lokalne samouprave da izvještaje o javnom dugu na kraju tekuće godine sačine na osnovu usaglašenog stanja duga sa Centralnom bankom Crne Gore, poslovnim bankama i Ministarstvom finansija.

JAVNE NABAVKE

12. Revizijom primjene Zakona o javnim nabavkama utvrđene su nepravilnosti i to:

- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je Plan javnih nabavki objavilo na Portalu javnih nabavki 10.03.2017. godine, što nije u skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama.
- Direkcija za saobraćaj je bila dužna da sprovodi postupak javne nabavke u skladu sa članom 21 važećeg Zakona o javnim nabavkama[2], kojim je propisano da se postupak neposrednog sporazuma sprovodi za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi do 5.000,00 €.
- Direkcija za saobraćaj je, u skladu sa članom 153d Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama, bila u obavezi da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona donese Pravilnik za sprovođenje hitnih nabavki. U skladu sa članom 29 Zakona o javnim nabavkama bila je u obavezi da akt o hitnim nabavkama objavi na internet starnici.
- Zaključeni ugovori sprovedenog postupka hitne nabavke nijesu objavljeni na Portalu javnih nabavki u skladu sa članom 107 Zakona o javnim nabavkama.

Direkcija javnih radova, javne nabavke u dijelu Kapitalnog budžeta, trebala bi sprovoditi na način kojim bi se izbjeglo mijenjanje tenderske dokumentacije više puta i time dovodilo do znatnog produžavanja trajanja postupka javnih nabavki.

Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava su u tenderskoj dokumentaciji za nabavku vozila naveli tehničke specifikacije koje sadrže karakteristike vozila koje mogu da dovedu do ograničavanja konkurencije i favorizovanje određenog ponuđača. Naručilac je dužan, u skladu sa članom 6 Zakona o javnim nabavkama, da preduzme potrebne mjere kojima se obezbjeđuje konkurencija među ponuđačima.

Potrošačke jedinice su u obavezi da obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova u cilju transparentnog trošenja budžetskih sredstava.

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma

[2] „Sl.list CG“ br.28/15

SADRŽAJ:

I DIO - OPŠTI DIO..... 11

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE..... 11
2. CILJ, PREDMET, VRSTA I OBUHVAT REVIZIJE..... 11
3. METODE REVIZIJE..... 12
4. SISTEM EVIDENCIJE..... 12

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE..... 13

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST..... 13
1.2. Izvori finansiranja deficita..... 15
1.3. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova..... 15
1.4. Glavna knjiga državnog trezora..... 18
1.5. Izvještaj o neizmirenim obavezama..... 18
1.6. Prekoračenje budžetske potrošnje..... 22
2. GOTOVINSKI DEPOZITI..... 23
3. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN..... 25
3.1. Reprogram poreskog potraživanja..... 27
3.2. Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima..... 29
4. PRIMICI BUDŽETA..... 29
4.1. Tekući prihodi..... 30
4.2. Primici od prodaje imovine..... 33
4.3. Primici od otplate kredita..... 33
4.4. Donacije i transferi..... 34
4.5. Primici od pozajmica i kredita..... 34
5. IZDACI BUDŽETA..... 35
5.1. Tekući izdaci..... 37
5.2. Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja (423)..... 39
5.3. Otplata dugova..... 39
6. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI..... 42
7. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET..... 44
7.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet..... 45
7.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet..... 54
8. JAVNI DUG CRNE GORE..... 57
8.1. Državni dug Crne Gore..... 58
8.2. Dug lokalne samouprave..... 60
9. DRŽAVNA IMOVINA..... 62
10. JAVNE NABAVKE..... 62
11. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA..... 68

REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA..... 69

PREGLED NEPRAVILNOSTI UTVRĐENIH REVIZIJOM..... 72

I DIO - OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 9 („Sl. list RCG“ br.28/04, 78/6 i „Sl. list CG“ br. 17/7, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2018. godinu (broj 06-288/17 od 14. decembra 2017. godine);
- Odluci o vršenju revizije DRI broj 40111/18-011-112/2 od 22.01.2018. godine.

Revizija je vršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br.07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije (DRI broj 4011-06-79 od 26.01.2015. godine);
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI).

2. CILJ, PREDMET, VRSTA I OBUHVAT REVIZIJE

Cilj revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu utvrđen je za finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti, i to:

1. **za finansijsku reviziju** izražavanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja i
2. **za reviziju pravilnosti** izražavanje mišljenja o pravilnosti primjene zakonskih i drugih propisa koji regulišu sistem javne potrošnje u Crnoj Gori.

Predmet revizije je Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, dostavljen Državnoj revizorskoj instituciji dopisom broj 06-3090/1 (DRI broj 06-412/18/1100/1) od 13.06.2018. godine. U skladu sa članom 68 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti[3] revizijom je kontrolisano: početno i završno stanje Konsolidovanog računa državnog trezora; pregled izvršenih odstupanja u odnosu na planirane iznose; izvještaj o uzetim pozajmicama; izvještaj o izdacima budžetskih rezervi; izvještaj o garancijama datim tokom fiskalne godine; izvještaj o kapitalnim projektima; izvještaj o realizaciji programskog budžeta, izvještaj o državnom dugu i izdatim garancijama; izvještaj o otpisanim poreskim i neporeskim potraživanjima iz člana 12 Zakona; izvještaj o primicima i izdacima javnih ustanova koje nijesu uključene u Konsolidovani račun državnog trezora i izvještaj o stanju neizmirenih obaveza koje nemaju karakter pozajmica u skladu s članom 14 stav 2 Zakona.

Vrsta revizije – Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, odnosno za period od 01.01. do 31.12.2017. godine. Finansijska revizija podrazumijeva kontrolu pouzdanosti i tačnosti finansijskih izvještaja. Revizija pravilnosti podrazumijeva kontrolu usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima koji regulišu sistem javne potrošnje u Crnoj Gori.

Obuhvat revizije - Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu je obuhvaćen sistem planiranja, evidentiranja i izvještavanja u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti,[4] Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete

[3] „Sl. list CG“ br. 20/14, 056/14
[4] "Sl. list CG", br. 20/14, 056/14

opština[5] i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[6].

Pored dokumentacije i izvještaja koji su kontrolisani u Ministarstvu finansija – Državnom trezoru, obuhvaćeni su i pojedinačni finansijski izvještaji, evidencija i dokumentacija po potrošačkim jedinicama. U skladu sa predmetom revizije vršena je kontrola i to:

- **Neizmirenih obaveza kod potrošačkih jedinica**: Sudstvo, Ministarstvo pravde, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo prosvjete, Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Nacionalna turistička organizacija Crne Gore i Fond za zdravstveno osiguranje.
- **Izdataka (pojedine linije izdataka) kod potrošačkih jedinica,** u skladu sa odabranim uzorkom kod: Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva odbrane, CANU-a, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Zavoda za zapošljavanje, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Ministarstva nauke, NTO-e, Muzičkog centra Crne Gore, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva javne uprave, Ministarstva finansija, Poreske uprave, Nacionalne biblioteke Crne Gore, Centra za stručno obrazovanje, Centra za konzervaciju, Centra za razvoj i očuvanje kulturnih manjina, CNP-a, Filmskog centra Crne Gore, Ministarstva zdravlja, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Savjeta za privatizaciju, Zavoda za metrologiju, Zavoda za statistiku, Zetskog doma i Agencije za zaštitu podataka.
- **Kapitalnog budžeta kod:** Direkcije za saobraćaj i Direkcije za javne radove.
- **Javnih nabavki kod:** Direkcije za saobraćaj, Direkcije za javne radove, Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Ministarstva ekonomije i Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

3. METODE REVIZIJE

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI), na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške i da su poslovne aktivnosti, finansijske transakcije i informacije usklađene sa zakonskim, podzakonskim aktima i drugim propisima. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika, kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i unutrašnje kontrole. U fazi planiranja finansijske revizije utvrđena je materijalnost na nivou od 0,53% (11.283.276,13 €) od ukupnih izdataka za finansijske izvještaje kao cjelinu, odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to značajno ne utiče na njihovu istinitost i objektivnost.

4. SISTEM EVIDENCIJE

Sistem evidencije budžeta Crne Gore zasnovan je na gotovinskoj ili modifikovanoj gotovinskoj osnovi. Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore sastavljen je na osnovu Glavne knjige trezora koja se vodi u Ministarstvu finansija i na osnovu evidencija potrošačkih jedinica. Potrošačke jedinice pripremaju finansijske izvještaje u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i dostavljaju ih do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na sljedećim obrascima: Izvještaj o novčanim tokovima I – ekonomska klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima II – funkcionalna klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima III, Izvještaj o novčanim tokovima IV, Izvještaj o neizmirenim obavezama, Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove, Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji, Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine i Izvještaj o načinu utroška sredstava budžetske rezerve.

[5] „Sl. list CG“ br. 72/16
[6] „Sl. list CG“ br. 23/14

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu obuhvaćena je struktura javne potrošnje kroz planiranje, izvršenje i izvore finansiranja, kao i razlozi nastanka gotovinskog i modifikovanog deficita. U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, gotovinski deficit iskazan je u iznosu od 236.862.400,90 €, korigovani deficit u iznosu od 250.855.628,18 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 1: Gotovinski deficit i korigovani gotovinski deficit za 2017. godinu

Opis			Predlog zakona o završnom računu budžeta CG za 2017. godinu		Nalaz revizije			Neto promjene
			Planirano - tekući budžet	Izvršeno	Ispravka (+)	Ispravka (-)	Stanje	
1.		Gotovinski prilivi	1.580.022.265,13	1.566.273.677,88	1.955.257,71	- 1.977.870,23	1.566.251.065,36	- 22.612,52
		Tekući prihodi	1.546.655.618,98	1.534.411.996,24	1.239.910,01	- 1.035.668,61	1.534.616.237,64	204.241,40
	1.1	Porezi	979.100.310,27	971.155.574,28	-	-	971.155.574,28	-
	1.2	Doprinosi za socijalnu zaštitu	500.463.503,16	494.952.632,42	-	-	494.952.632,42	-
	1.3	Takse	13.428.059,49	13.613.004,68	-	-	13.613.004,68	-
	1.4	Naknade	18.062.763,47	18.967.775,13		-	18.967.775,13	-
	1.5	Ostali prihodi	35.600.982,59	35.723.009,73	1.239.910,01	- 1.035.668,61	35.927.251,13	204.241,40
	1.6	Primici od otplate kredita	6.728.562,22	6.580.211,88	715.347,70	- 942.201,62	6.353.357,96	- 226.853,92
	1.7	Donacije i transferi	26.638.083,93	25.281.469,76	-	-	25.281.469,76	-
2.		Gotovinska plaćanja	1.785.737.482,76	1.803.136.078,78	19.165.508,69	- 19.165.508,69	1.803.136.078,78	-
	2.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslod	449.922.844,48	445.363.693,67	51.528,57	-	445.415.222,24	51.528,57
	2.2	Ostala lična primanja	11.907.441,32	10.648.738,73	6.957,00	-	10.655.695,73	6.957,00
	2.3	Rashodi za materijal	31.103.203,36	29.199.822,02	213.356,43	-	29.413.178,45	213.356,43
	2.4	Rashodi za usluge	71.217.150,31	66.705.488,45	150.321,93		66.855.810,38	150.321,93
	2.5	Rashodi za tekuće održavanje	20.631.496,40	20.203.326,92	58.552,76	-	20.261.879,68	58.552,76
	2.6	Kamate	84.239.942,49	98.705.378,58		-	98.705.378,58	-
	2.7	Renta	9.382.023,63	8.940.947,37		-	8.940.947,37	-
	2.8	Subvencije	27.992.758,95	27.803.826,27		-	27.803.826,27	-
	2.9	Ostali izdaci	41.974.052,26	38.242.445,06	417.369,54		38.659.814,60	417.369,54
	2.10	Transferi za socijalnu zaštitu	540.630.399,01	538.050.896,13			538.050.896,13	-
	2.11	Transferiinstitucijama, pojedincima, ne	169.429.954,01	166.881.124,76	17.837.067,98	-	184.718.192,74	17.837.067,98
	2.12	Kapitalni izdaci	268.083.908,68	287.888.325,48	41.038,78	-	287.929.364,26	41.038,78
	2.13	Pozajmice i krediti	5.027.120,76	4.857.410,76		-	4.857.410,76	-
	2.14	Otplata garancija	-	-		-	-	-
	2.15	Otplata oabveza iz prethodnog perioda	33.700.098,80	39.960.824,65		- 19.165.508,69	20.795.315,96	- 19.165.508,69
	2.16	Rezerve	20.495.088,30	19.683.829,93	389.315,70	-	20.073.145,63	389.315,70
3		Gotovinski deficit (1-2)	- 205.715.217,63	- 236.862.400,90	- 17.210.250,98	17.187.638,46	- 236.885.013,42	- 22.612,52
4		Primarni deficit	- 121.475.275,14	- 138.157.022,32	- 17.210.250,98	17.187.638,46	- 138.179.634,84	- 22.612,52
5		Izvori finansiranja gotovinskog deficita	205.715.217,65	236.862.400,90	17.210.250,98	- 17.187.638,46	236.885.013,42	22.612,52
6		Neto pozajmljivanje	205.715.217,65	254.239.283,53	-	-	254.239.283,53	-
	6.1	Pozajmice i krediti iz domaćih i inostrani	392.414.222,00	612.839.852,38	-	-	612.839.852,38	-
	6.2	Otplata duga	186.699.004,35	358.600.568,85	-	-	358.600.568,85	-
7		Prodaja imovine	-	6.191.115,23	320.320,91	- 297.708,39	6.213.727,75	22.612,52
8		Neto promjena gotovine	-	- 23.567.997,86	16.889.930,07	- 16.889.930,07	- 23.567.997,86	- 0,00
9		Neto povećenje smanjenje obaveza (9.1 -	-	13.993.227,28	-	- 669.905,40	13.323.321,88	- 669.905,40
	9.1	Stanje obaveza na dan 31.12.2016. godi	-	77.005.089,00	-	- 669.905,40	76.335.183,60	- 669.905,40
	9.2	Stanje obaveza na dan31.12. 2015. godi	-	63.011.861,72	-	-	63.011.861,72	-
10		Korigovani izdaci (2. + 9)	1.785.737.482,76	1.817.129.306,06	19.165.508,69	- 19.835.414,09	1.816.459.400,66	- 669.905,40
11		Gotovinski prilivi (1.)	1.580.022.265,13	1.566.273.677,88	1.955.257,71	- 1.977.870,23	1.566.251.065,36	- 22.612,52
12		Modifikovani gotovinski deficit (11 - 10)	- 205.715.217,63	- 250.855.628,18	- 17.210.250,98	17.857.543,86	- 250.208.335,30	647.292,88
13		Izvori finansiranja deficita	205.715.217,65	250.855.628,18	17.210.250,98	- 17.857.543,86	250.208.335,30	- 647.292,88
	13.1	Neto pozajmljivanje	205.715.217,65	254.239.283,53	-	-	254.239.283,53	-
	13.2	Prodaja imovine	-	6.191.115,23	320.320,91	- 297.708,39	6.213.727,75	22.612,52
	13.3	Donacije					-	-
	13.4	Obaveze prema dobavljačima	-	13.993.227,28	-	- 669.905,40	13.323.321,88	- 669.905,40
14		Neto promjena gotovine	-	- 23.567.997,86	16.889.930,07	- 16.889.930,07	- 23.567.997,86	-

Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu izvršene su korekcije koje se odnose na javne prihode, javne izdatke, izvore finansiranja i neizmirene obaveze.

Korekcija gotovinskih priliva u neto iznosu od 22.612,52 € proizilazi iz:

- ✓ **umanjenja primitaka u iznosu od 2.275.578,62 €, i to:**
  - Ostalih prihoda u iznosu od 1.035.668,61 €;
  - Primitaka od otplate kredita u iznosu od 942.201,62 € i
  - Prihoda od prodaje imovine u iznosu od 297.708,39 €.
- ✓ **uvećanja primitaka u iznosu 2.275.578,62,** i to:
  - Ostalih prihoda za iznos od 1.239.910,01€;
  - Primitaka od otplate kredita za iznos od 715.347,70 € i
  - Prihoda od prodaje imovine u iznosu od 320.320,91 €.

- **Korekcija javnih izdataka** odnosi se na nenamjensku potrošnju sredstava, koja proizilazi iz:
  - ✓ **umanjenja izdataka** i to:
    - Otplate obaveza iz prethodnog perioda za iznos od 19.165.508,69 €
  - ✓ **uvećanja izdataka u iznosu od 19.165.508,69 € i to**:
    - bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca u iznosu 51.528,57 €;
    - ostala lična primanja u iznosu od 6.957,00 €;
    - rashodi za materijal u iznosu od 213.356,43 €;
    - rashodi za usluge u iznosu od 150.321,93 €;
    - rashodi za tekuće održavanje u iznosu od 58.552,76 €;
    - ostali izdaci u iznosu od 417.369,54 €;
    - transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u iznosu od 17.837.067,98€
    - kapitalni izdaci u iznosu od 41.038,78 €;
    - rezerve u iznosu od 389.315,70 €.
- **Korekcija neizmirenih obaveza** iskazanih u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama odnosi se na umanjenje stanja neizmirenih obaveza na 31.12.2017. godine u iznosu od 669.905,40 €.

Izvještaj o novčanim tokovima (INT) za period od 2013. - 2017. godine dat je u narednoj tabeli i to:

Tabela 2: Izvještaj o novčanim tokovima za period 2013. – 2017. godina

OPIS	2013	2014	2015	2016	2017
			BILANS TEKUĆIH TRANSAKCIJA		
TEKUĆI PRIHODI	1.228.279.417,81	1.339.592.834,24	1.312.180.585,31	1.470.808.839,11	1.534.411.996,24
TEKUĆA BUDŽETSKA POTROŠNJA	1.359.495.367,07	1.322.721.190,50	1.361.467.111,98	1.515.118.543,21	1.515.247.753,30
NEDOSTAJUĆA GOTOVINA	**- 131.215.949,26**	**16.871.643,74**	**- 49.286.526,67**	**- 44.309.704,10**	
VIŠAK GOTOVINE					**19.164.242,94**
			BILANS KAPITALNIH TRANSAKCIJA		
PRIMICI OD PRODAJE IMOVINE, IPA I DONACIJE	27.196.148,27	20.768.808,61	22.370.996,12	20.461.959,64	38.052.796,87
KAPITALNI IZDACI	85.294.347,28	133.972.150,24	256.488.589,42	106.908.718,07	287.888.325,48
NEDOSTAJUĆA GOTOVINA	**- 58.098.199,01**	**- 113.203.341,63**	**- 234.117.593,30**	**- 86.446.758,43**	**- 249.835.528,61**
VIŠAK GOTOVINE					
			BILANS TRANSAKCIJA FINANSIRANJA		
PRILIVI OD POZAJMICA I KREDITA	333.867.350,25	535.749.125,50	832.790.323,20	649.560.576,06	612.839.852,38
OTPLATA DUGA	158.591.727,18	434.061.211,94	541.742.968,76	533.116.186,31	358.600.568,85
NEDOSTAJUĆA GOTOVINA					
VIŠAK GOTOVINE	**175.275.623,07**	**101.687.913,56**	**291.047.354,44**	**116.444.389,75**	**254.239.283,53**
			NETO PROMJENA GOTOVINE		
GOTOVINSKI PRILIVI	1.589.342.916,33	1.896.110.768,35	2.167.341.904,62	2.140.831.374,81	2.185.304.645,49
GOTOVINSKI IZDACI	1.603.381.441,53	1.890.754.552,68	2.159.698.670,16	2.155.143.447,59	2.161.736.647,63
NEDOSTAJUĆA GOTOVINA	**- 14.038.525,20**			**- 14.312.072,78**	
VIŠAK GOTOVINE		**5.356.215,67**	**7.643.234,46**		**23.567.997,86**
POČETNO STANJE GOTOVINE	**20.882.788,91**	**6.844.263,71**	**12.200.479,38**	**19.843.713,84**	**5.531.641,06**
POVEĆANJE/SMANJENJE GOTOVINE	**- 14.038.525,20**	**5.356.215,67**	**7.643.234,46**	**- 14.312.072,78**	**23.567.997,86**
KRAJNJE STANJE GOTOVINE	**6.844.263,71**	**12.200.479,38**	**19.843.713,84**	**5.531.641,06**	**29.099.638,92**

Analizom Izvještaja o novčanim tokovima za 2017. godinu utvrđeno je:

- da je tekuća budžetska potrošnja u iznosu od 1.515.247.753,30 € finansirana iz tekućih prihoda koji iznose 1.534.411.996,24 € i da je ostvaren višak gotovine u iznosu od 19.164.242,94 €;
- da su kapitalni izdaci u iznosu od 287.888.325,48 € finansirani iz primitaka od prodaje imovine, donacija i IPA sredstava u iznosu od 38.052.796,87 €. Nedostajuća sredstva za finansiranje

kapitalnih izdataka u iznosu od 249.835.528,61 € obezbijeđena su iz viška gotovine iz tekućih transakcija u iznosu od 19.164.242,94 € i iz kreditnih sredstava u iznosu od 230.671.285,67 €.

- da je višak gotovine iz transakcija finansiranja u iznosu od 254.239.3283,53 € iskorišćen za finansiranje kapitalnih izdataka u iznosu od 230.671.285,67 € i da je povećano stanje gotovine na 31.12.2017. godine za iznos od 23.567.997,86 €.
- stanje gotovine na 31.12.2017. godine iznosi 29.099.638,92 € i u odnosu na početno stanje u iznosu od 5.531.641,06 €, povećano je za 23.567.997,86 €.

1.2. Izvori finansiranja deficita

Izvori finansiranja deficita iskazani su za gotovinski i modifikovani gotovinski deficit. Izvori finansiranja gotovinskog deficita iskazani su kroz neto pozajmice i prilive od prodaje imovine, dok je finansiranje korigovanog gotovinskog deficita uvećano za neto promjenu neizmirenih obaveza prema dobavljačima. Struktura izvora finansiranja deficita na gotovinskoj i modifikovanoj osnovi prikazana je u narednoj tabeli:

Tabela 2: Izvori finansiranja gotovinskog i modifikovanog deficita u 2017. godini

OPIS	IZNOSI		
	Predlog zakona o završnom računu za 2017. godinu	Korekcije	Utvrđeno revizijom
Gotovinski deficit budžeta	- 236.862.400,90	- 22.612,52	- 236.885.013,42
Povećanje depozita	23.567.997,86		23.567.997,86
UKUPNO	**- 260.430.398,76**	**- 22.612,52**	**- 260.453.011,28**
Domaći izvori finansiranja	34.057.344,17	-	34.057.344,17
Inostrani izvori finansiranja	220.181.939,36	-	220.181.939,36
Prodaja imovine	6.191.115,23	22.612,52	6.213.727,75
UKUPNO	**260.430.398,76**	**22.612,52**	**260.453.011,28**
Korigovani gotovinski deficit budžeta	- 250.855.628,18	647.292,88	- 250.208.335,30
Povećanje depozita	23.567.997,86		23.567.997,86
UKUPNO	**- 274.423.626,04**	**647.292,88**	**- 273.776.333,16**
Domaći izvori finansiranja	34.057.344,17		34.057.344,17
Inostrani izvori finansiranja	220.181.939,36		220.181.939,36
Prodaja imovine	6.191.115,23	22.612,52	6.213.727,75
Neto povećanje neizmirenih obaveza	13.993.227,28	- 669.905,40	13.323.321,88
UKUPNO	**274.423.626,04**	**- 647.292,88**	**273.776.333,16**

Prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 236.862.400,90 € i povećanje gotovine u iznosu od 23.567.997,86 €, i finansirani su neto pozajmljivanjem u iznosu 254.239.283,53 € i prodajom imovine u iznosu 6.191.115,23 €. Utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta kao i prilive od prodaje imovine treba uvećati za 22.612,52 €, tako da gotovinski deficit iznosi 236.885.013,42 €, a prilivi od prodaje imovine 6.213.727,75 €.

Korigovani gotovinski deficit iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iznosi 250.855.628,18 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze za iznos od 669.905,40 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 13.323.321,88 €, a korigovani deficit 250.208.335,30 €.

1.3. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova

Prikupljanje javnih prihoda - Državna revizorska institucija je izvršila provjeru usaglašenosti budžetskih prihoda i rashoda, kao i transakcija finansiranja sa podacima iskazanim u Centralnoj banci Crne Gore provjerom gotovinskih priliva i odliva preko računa koji su namijenjeni za prikupljanje i raspored javnih prihoda. Uplata javnih prihoda uređena je Naredbom o načinu uplate javnih prihoda[7]. Računi namijenjeni za uplatu javnih prihoda i prenos na Centralni račun državnog trezora su: Uprava carina 805 (transakcioni račun 90700000008050150), Poreska uprava 820 (transakcioni račun 90700000008200112), Ministarstvo unutrašnjih poslova 825 (transakcioni račun 907000000008250164) i Uprava policije 840 (transakcioni račun 907000000008400126). Naplata prihoda ministarstava i drugih organa uprave vrši se preko uplatnog računa 832, a prihodnu izjavu sačinjava Direktorat državnog trezora. Uplate javnih prihoda na uplatne račune po prihodnim

[7] „Sl.list CG" br.83/16 i 30/18

jedinicama, prema podacima Centralne banke Crne Gore i njihov prenos na Centralni račun državnog trezora, dati su u narednoj tabeli:

Tabela 3: Naplata javnih prihoda prihodnih jedinica u 2017. godini

OPIS	OBRAČUNSKI RAČUNI			
	Uplatni racuni	Prilivi	Prenos na Centralni racun	Razlika
Uprava carina Crne Gore	805	703.001.016,55	692.444.831,28	10.556.185,27
Poreska uprava Crne Gore	820	969.086.485,48	946.393.482,54	22.693.002,94
Ministarstvo unutrašnjih poslova	825	9.104.244,35	9.034.777,33	69.467,02
Uprava policije	840	3.846.808,64	3.838.526,65	8.281,99
Ministarstva i drugi organi uprave	832	49.756.657,03	49.756.657,03	0,00
Ukupno		**1.734.795.212,05**	**1.701.468.274,83**	**33.326.937,22**
Ostalo			3.522,00	
Ukupno		**1.734.795.212,05**	**1.701.471.796,83**	**33.326.937,22**

Ukupni prilivi kao i odlivi sredstava na uplatnim računima prihodnih jedinica iznose 1.734.795.212,05 €. Prenešena sredstva na Centralni račun državnog trezora iznose 1.701.471.796,83 €. Razlika između odliva sredstava sa obračunskih računa i priliva sredstava na Centralni račun državnog trezora u iznosu od 33.326.937,22 € se odnosi na:

- **Upravu carina** u iznosu od 10.556.185,27 € na ime povraćaja više uplaćenih sredstava u iznosu od 9.834.806,03 € i preusmjeravanja sredstava Poreskoj upravi radi izmirenja poreskih obaveza u iznosu od 721.379,24 €;
- **Poresku upravu** u iznosu 22.693.002,94 €, od čega se na povraćaj pogrešnih uplata i povraćaj više uplaćenih sredstava po osnovu PDV kredita odnosi 22.692.284,23 €, a na prenos sredstava na račun Naplata dospjelih nenaplaćenih poreza i doprinosa 718,71 €;
- **Ministarstvo unutrašnjih poslova** u iznosu od 69.467,02 € na ime povraćaja pogrešnih uplata i više uplaćenih sredstava;
- **Upravu policije** u iznosu 8.281,99 € na ime povraćaja pogrešnih uplata ili više uplaćenih sredstava.

Centralni račun državnog trezora - Priliv i odliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora u 2017. godini iznosio je 1.701.471.796,83 € i odnosi se na priliv od prihodnih jedinica i odlive sredstava kako je dato u narednoj tabeli i to:

Tabela 4: Prikupljanje i raspored sredstava sa Centralnog računa državnog trezora

CENTRALNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
PRILIV		ODLIV	
Uprava carina	692.444.831,28	1.535.971.704,54	Glavni račun državnog trezora
Poreska uprava	946.393.482,54	34.153.473,84	Prihodi Egalizacionog fonda
Ministartsvo unutrašnjih poslova	9.034.777,33	4.623.867,02	Prihodi JU Morsko dobro
Uprava policije	3.838.526,65	43.894.542,71	Prihodi opština
Računi ministarstava i drugih organa	49.756.657,03	196.439,75	Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama
		357.410,72	Prihodi Zajednice opština
		82.270.836,25	Rješenjima MF(povraćaji i preusmjeri sredstava)
Ostali prilivi	3.522,00	3.522,00	Korekcija greške u prenosu sredstava
Ukupno	**1.701.471.796,83**	**1.701.471.796,83**	**Ukupno**

Odliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora raspoređen je preko prihodnog modela u iznosu od 1.701.265.575,75 €, dok je iznos od 206.221,14 € raspoređen po rješenjima Ministarstva finansija.

Glavni račun državnog trezora – Pregled stanja i prometa sredstava na računu broj 90700000083001-19 – Glavni račun državnog trezora, preko kojeg se vrše uplate i isplate državnog novca za potrebe korisnika budžeta, dat je u narednoj tabeli:

Tabela 5: Priliv i odliv sredstava sa Glavnog računa državnog trezora

GLAVNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
Početno stanje	858.805,62	1.808.556.436,64	Odliv sa računa
Priliv sa Centralnog računa	1.535.971.704,54	23.482.856,96	Krajnje stanje gotovine
Ostali prilivi	295.208.783,44		
Ukupni prilivi u 2017. godini	**1.831.180.487,98**		
Ukupno: prilivi sa početnim stanjem	**1.832.039.293,60**	**1.832.039.293,60**	**Ukupno**

Prilivi gotovine na Glavni račun državnog trezora iznose 1.831.180.487,98 € (bez početnog stanja gotovine). Sa Centralnog računa državnog trezora na Glavni račun državnog trezora prenešena su sredstva u iznosu od 1.535.971.704,54 €, dok su sredstva u iznosu od 295.208.783,44 € prenešena sa državnih računa/partija otvorenih u Centralnoj banci i u poslovnim bankama.

Prilivi na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 3.733.499,78 € nijesu evidentirani u Glavnoj knjizi trezora. Navedeni prilivi se odnose na prilive po osnovu povraćaja datih pozajmica Egalizacionom fondu, prilive po osnovu povraćaja više prenešenih sredstava Centralnoj banci (radi izmirenja kreditnih obaveza prema ino kreditoru) i prilive po osnovu pogrešnih uplata na Glavni račun državnog trezora.

Sredstva prenešena opštinama u 2017. godini, u skladu sa zakonskim rješenjima, iznose 43.894.542,77 €. U narednoj tabeli dat je pregled sredstava prenešenih opštinama za period 2013. – 2017. godina i to:

Tabela 6: Prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora opštinama

Opština	2013	2014	2015	2016	2017
Podgorica	10.303.206,00	11.294.099,25	10.832.778,61	11.629.132,20	11.904.360,36
Cetinje	761.097,55	669.828,18	746.061,06	825.785,39	825.022,92
Danilovgrad	755.047,13	805.071,41	762.708,44	825.786,65	871.674,46
Niksic	2.095.226,07	2.662.960,22	2.208.146,53	2.990.277,89	3.157.209,50
Savnik	41.981,28	38.345,97	45.817,64	75.687,51	79.861,97
Pluzine	607.822,84	623.313,72	621.094,27	772.330,40	789.165,74
Pljevlja	5.028.624,74	2.134.975,22	2.539.667,68	2.886.452,35	2.525.258,90
Zabljak	298.398,61	348.538,78	277.284,58	623.820,64	629.395,65
Berane	929.464,60	840.110,88	816.750,72	1.113.733,72	1.335.019,70
Plav	216.671,87	259.280,24	172.285,33	189.555,75	278.594,23
Rozaje	1.015.796,74	1.024.161,05	984.905,44	1.052.674,45	957.295,16
Andrijevica	176.420,30	208.135,25	234.321,60	219.679,76	240.793,60
Petnjica		4.579,72	77.569,63	51.701,92	13.264,32
Gusinje					7.739,95
Bijelo Polje	1.168.132,60	1.225.073,59	1.223.859,38	1.598.706,37	1.355.547,25
Mojkovac	286.862,29	286.100,62	294.182,58	378.786,93	355.033,20
Kolašin	512.967,26	533.689,63	548.322,79	788.301,91	739.790,66
Bar	3.611.291,40	3.584.170,09	3.409.475,45	3.493.241,96	2.919.116,36
Budva	4.499.850,31	4.690.439,42	5.079.861,37	5.007.757,64	5.773.854,69
Ulcinj	1.393.023,34	1.102.114,93	1.280.893,98	1.456.226,46	1.508.790,76
Herceg Novi	3.281.235,45	2.901.322,47	2.923.861,06	2.711.676,96	2.894.718,57
Tivat	1.321.990,84	1.940.603,54	2.119.603,90	2.193.902,83	1.908.041,58
Kotor	2.257.044,08	2.650.010,87	2.535.558,50	2.347.084,58	2.824.993,24
Ukupno	**40.562.155,30**	**39.826.925,05**	**39.735.010,54**	**43.232.304,27**	**43.894.542,77**

Sredstva Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama su prenešena sa Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 196.439,75 €, u skladu sa Odlukom o iznosu naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u unutrašnjem prometu[8].

Sredstva Egalizacionom fondu u iznosu od 35.053.473,84 € su prenešena sa Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 34.153.473,84 € i sa Glavnog računa državnog trezora u iznosu od 900.000,00 €. Prema podacima Centralne banke Crne Gore, stanje sredstava na 01.01.2017. godine na računu Egalizacionog fonda broj 907-83301-89 iznosilo je 876.002,62 €. Priliv sredstava u 2017. godini je 35.053.473,84 €, a odliv sredstava 34.242.596,01 €, tako da je stanje na 31.12.2017. godine iznosilo 1.686.880,45 €.

JU Morskom dobru je sa Centralnog računa državnog trezora izvršen prenos sredstava u iznosu od 4.623.867,02 €.

Zajednici opština je sa Centralnog računa državnog trezora izvršen prenos sredstava u iznosu od 357.410,72 €.

Povraćaj i preusmjeravanje sredstava u 2017. godini vršeno je po rješenjima Ministarstva finansija u iznosu od 82.270.836,25 € na uplatne račune Poreske uprave i račune pravnih lica. Sredstva u iznosu od 54.729.960,12 € se odnose na povraćaj PDV kredita pravnim licima, a iznos od 168.415,69 € na povraćaj sredstava sa uplatnog računa 832 na račune fizičkih i pravnih lica. Sredstva u iznosu 27.372.460,44 € su prenešena Poreskoj upravi (Jedinstveni račun poreza i doprinosa 820-30000-74) radi izmirenja poreskih obaveza.

[8] „Sl. list CG“ br.06/11

1.4. Glavna knjiga državnog trezora

Stanje gotovine iskazano u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu na 01.01.2017. godine iznosi 5.531.641,03 €. Primici iskazani u Glavnoj knjizi državnog trezora iznose 2.185.304.645,49 €, evidentirane isplate 2.161.736.647,63 €, dok je gotovina na kraju obračunskog perioda iskazana u iznosu od 29.099.638,89 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 7: Prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora

GLAVNA KNJIGA DRŽAVNOG TREZORA			
Početno stanje	5.531.641,03	445.363.693,67	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca
Porezi	971.155.574,28	10.648.738,73	Ostala lična primanja
Doprinosi	494.952.632,42	29.199.822,02	Rashodi za materijal
Takse	13.613.004,68	66.705.488,45	Rashodi za usluge
Naknade	18.967.775,13	20.203.326,92	Rashodi za tekuće održavanje
Ostali prihodi	35.723.009,73	98.705.378,58	Kamate
Primici od prodaje imovine	6.191.115,23	8.940.947,37	Renta
Primici od otplate kredita	6.580.211,88	27.803.826,27	Subvencije
Donacije i transferi	25.281.469,76	38.242.445,06	Ostali izdaci
Pozajmice i krediti	612.839.852,38	98.704.880,72	Prava iz oblasti socijalne zaštite
		12.968.450,79	Sredstva za tehnološke viškove
		401.263.898,72	Prava iz oblasti PIO
		16.489.379,11	Ostala prava iz oblasti zdrav. zaštite
		8.624.286,79	Ostala prava iz oblasti zdrav.osiguranja
		166.881.124,76	Transferi inst., poj. nev. i javnom sektoru
		287.888.325,48	Kapitalni izdaci
		4.857.410,76	Pozajmice i krediti
		358.600.568,85	Otplata duga
		39.960.824,65	Otplata oabveza iz prethodnog perioda
		19.683.829,93	Rezerve
Ukupni prilivi	**2.185.304.645,49**	**2.161.736.647,63**	**Ukupni odlivi**
Ukupni priliv + početno stanje	**2.190.836.286,52**	**29.099.638,89**	**Krajnje stanje sredstava**

Ukupno iskazani primici i izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora odgovaraju primicima i izdacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu.

1.5. Izvještaj o neizmirenim obavezama

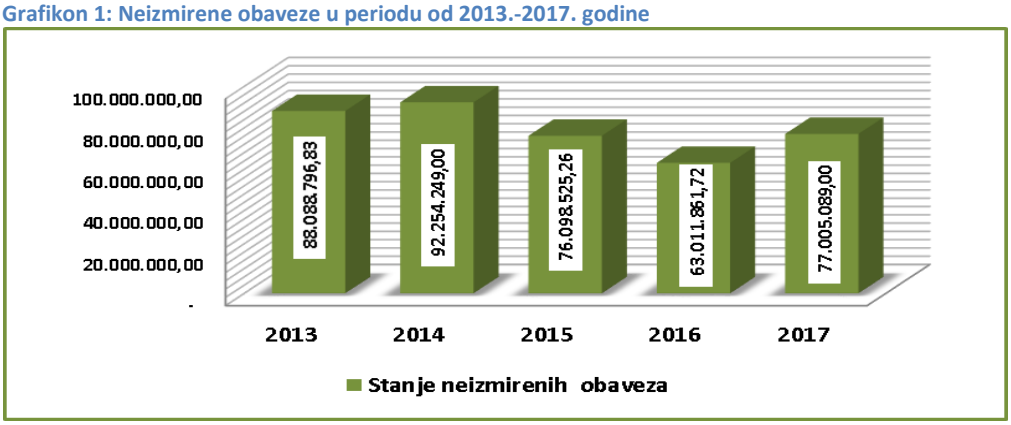
U Glavnoj knjizi državnog trezora nije obezbijeđena evidencija obaveza, odnosno evidencija neizmirenih obaveza u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština[9]. Stanje neizmirenih obaveza iskazano po ekonomskoj klasifikaciji i po godinama dato je u narednoj tabeli, i to:

Tabela 8: Stanje neizmirenih obaveza za period 2013.-2017. godina

r.b.	OPIS	STANJE NEIZMIRENIH OBAVEZA NA DAN				
		31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	15.929.611,32	14.390.905,00	11.557.894,48	14.066.747,60	**14.501.369,06**
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	1.572.240,19	12.727,00	33.658,33	92.350,36	154.436,64
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	1.357.596,31	1.100.699,00	1.676.072,78	376.225,24	297.974,46
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	12.999.774,82	13.277.480,00	9.848.163,37	13.598.172,00	14.048.957,96
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	55.706.078,99	57.524.526,00	55.661.688,34	46.855.868,72	**46.934.356,20**
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	14.415.800,67	19.507.913,00	7.893.559,19	864.783,99	**11.705.296,54**
4	Obaveze za kapitalne izdatke	364.261,85	326.296,00	482.309,95	1.126.943,97	**3.174.829,67**
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	3.001,00	30.624,00	7.151,30		-
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	1.670.043,00	473.985,00	495.922,00	97.517,44	**689.237,53**
7	Obaveze iz rezervi					
8	**UKUPNO**	**88.088.796,83**	**92.254.249,00**	**76.098.525,26**	**63.011.861,72**	**77.005.089,00**

[9] „Sl.list CG“ br.72/16

Grafikon 1: Neizmirene obaveze u periodu od 2013.-2017. godine

Pregled neizmirenih obaveza na 31.12.2017. godine po potrošačkim jedinicama dat je u sljedećoj tabeli i to:

Tabela 9: Neizmirene obaveze po potrošačkim jedinicama

Kod	Naziv potrošačke	Stanje konsolidovanih obaveza na 31.12.2016	Neizmirene konsolidovane obaveze iz 2016. i ranijih godina koje su na dan 31.12.2017. godine ostale neizmirene	Neizmirene konsolidovane obaveze formirane u 2017. godini dospjele za plaćanje do 31.12.2017.	Neizmirene konsolidovane obaveze formirane u 2017. godini dospjele za plaćanje nakon 31.12.2017.	Stanje konsolidovanih obaveza na 31.12.2017
10101	Predsjednik Crne Gore	14.615,34		1.632,00	6.043,90	7.675,90
20101	Skupština Crne Gore	30.066,29		8.559,84	36.259,99	44.819,83
20102	Državna izborna komisija	307,95			982,13	982,13
20106	Cetinjski parlamentarni forum	0		100,06	966,86	1.066,92
30101	Ustavni sud Crne Gore	362,33		286,79	365,6	652,39
30102	Sudstvo	425.797,47	188.116,42	366.899,65	283.071,59	838.087,66
30103	Tužilaštva	244.887,97		97.774,03	45.113,15	142.887,18
30104	Centar za obuku u sudstvu i tužilaštvu	491,6		1.236,90	368,7	1.605,60
40101	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	65.911,95		1.192,59	11.532,81	12.725,40
40103	Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	1.382.778,14			152,66	152,66
40108	Agencija Crne Gore za promociju stranih investicija	4.158,07			3.781,93	3.781,93
40115	Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki	1.189,71		360,64	656,77	1.017,41
40116	Komisija za koncesije	0		10.148,36		10.148,36
40121	Sekretarijat za razvojne projekte	1.208,33	237,1	1.242,64	598,36	2.078,10
40201	Ministarstvo pravde	82.481,71		208.542,83	4.190,72	212.733,55
40204	Centar za posredovanje Crne Gore	0		989,6		989,60
40301	Ministarstvo unutrašnjih poslova	2.296.307,51		1.823,26	579.456,33	581.279,59
40306	Uprava za kadrove	75.466,83		24.417,18		24.417,18
40401	Ministarstvo odbrane	791.218,42	669.905,40	130.084,24		799.989,64
40402	Direkcija za zaštitu tajnih podataka	279,36			626,98	626,98
40501	Ministarstvo finansija	540.972,07	2.315,40	250.530,90	94.490,27	347.336,57
40507	Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja ter	8.147,64			1.717,54	1.717,54
40508	Uprava za imovinu	1.794.554,17		2.190.340,73	779.060,51	2.969.401,24
40510	Zavod za statistiku	2.882,76		124,8	1.927,25	2.052,05
40515	Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore	2.200,08		2.203,53		2.203,53
40601	Ministarstvo vanjskih poslova	32.473,60	38.999,98	25.075,63	148.443,02	212.518,63
40701	Ministarstvo prosvjete	309.868,00			207.601,00	207.601,00
40704	Zavod za školstvo	4.305,06		1.045,22	5.082,36	6.127,58
40705	Ispitni centar	18.103,35		52,73	1.323,66	1.376,39
40707	Policijska akademija	0			10.084,15	10.084,15
40708	Fakultet za crnogorski jezik i književnost	7.586,35	463,53	22.272,98	837,83	23.574,34
40709	Centar za stručno obrazovanje	61.941,17	60.443,00	9.534,33	7.505,85	77.483,18
40801	Ministarstvo kulture	287.689,58		37.848,95	55.692,13	93.541,08
40802	Državni arhiv	2.683,64			1.675,74	1.675,74
40803	Crnogorsko narodno pozorište	52.220,99	8.700,00	47.209,92	8.120,27	64.030,19
40804	Kraljevsko pozorište "Zetski dom"	39.763,38			23.557,37	23.557,37
40805	Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"	19.425,86	1.081,49	3.060,20	5.945,68	10.087,37
40808	Prirodnjački muzej Crne Gore	4.541,19			422,7	422,70
40809	Crnogorska kinoteka	4.294,45	750		12.540,71	13.290,71
40810	Muzički centar Crne Gore	18.599,86		23.290,36	1.914,97	25.205,33
40811	Biblioteka za slijepe Crne Gore	7.566,02			677,13	677,13
40813	JU Narodni muzej Crne Gore	45.547,65			18.260,94	18.260,94
40814	Pomorski muzej Crne Gore	2.462,62			1.635,68	1.635,68
40816	Centar savremene umjetnosti Crne Gore	3.730,48	1.830,08		39,12	1.869,20
40818	Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	79.167,02		216,54	3.166,31	3.382,85
40819	JU Filmski centar Crne Gore	0		142,8	2.371,58	2.514,38
40901	Ministarstvo ekonomije	136.829,15	58.688,15	23.937,49	232.649,16	315.274,80
40904	Zavod za metrologiju	6.763,79	688,5	2.162,58	1.629,74	4.480,82
40910	Zavod za intelektualnu svojinu	958,84				0,00
40914	Uprava za ugljovodonike	152,64	0	9.194,41	57,16	9.251,57
41001	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	324.602,57		99.395,49	806.504,71	905.900,20
41007	Komisija za istraživanje nesreća	356,84		318,89		318,89
41101	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	193.185,72	64.143,87	133.417,03	14.393,09	211.953,99
41301	Ministarstvo zdravlja	6.114,87		1.546,19	13.087,05	14.633,24
41401	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	0			2.886,39	2.886,39
41402	Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava	1.496,41			2.869,08	2.869,08
41405	Centar za razvoj i očuvanje kulture manjina Crne Gore	11.406,73		441,13		441,13
41501	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	193.470,15		174.501,87		174.501,87
41504	Agencija za zaštitu životne sredine	16.263,44				0,00
41509	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	37.297,04	26.370,46	426.158,08	48.404,88	500.933,42
41510	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	3.361,08			6.364,65	6.364,65
41601	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	11.550.810,19	22.684,99	102.688,26	6.245.704,36	6.371.077,61
41604	Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu	291,16				0,00
41701	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikac	18.729,54				0,00
41801	Ministarstvo evropskih poslova			88,17	3.530,25	3.618,42
41901	Ministarstvo nauke	8.835,63		4.599,31	692,71	5.292,02
42001	Ministarstvo javne uprave			17.863,56	70.910,37	88.773,93
42101	Ministarstvo sporta				2.001,71	2.001,71
50201	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda	397,52				0,00
50301	Državna revizorska institucija	6.849,92		1.244,72	3.089,12	4.333,84
50401	Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	73.562,75			7.198,05	7.198,05
50901	Agencija za nacionalnu bezbjednost	26.845,51		3.421,63	25.192,66	28.614,29
51001	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup	16.207,07		10.609,95		10.609,95
51301	Agencija za mirno rješavanje radnih sporova	323,2		1.454,40		1.454,40
51601	Revizorsko tijelo	877,05			644,72	644,72
51701	Uprava za inspekcijske poslove	79.051,87		1.571,00	29.058,21	30.629,21
52001	Agencija za sprječavanje korupcije	6.527,81			10.369,62	10.369,62
60101	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	33.063.087,73	47.837,48	10.419,67	34.046.757,54	34.105.014,69
60201	Fond za zdravstveno osiguranje	6.955.979,14	169.890,02	9.162.736,65	17.726.066,08	27.058.692,75
60301	Zavod za zapošljavanje	189.211,62		150.896,31		150.896,31
60601	Fond rada	1.313.111,62	7.704,00	146.393,80	12.614,75	166.712,55
	Ukupno	**63.011.214,57**	**1.370.849,87**	**13.953.300,82**	**61.680.938,31**	**77.005.089,00**

Najveći iznos neizmirenih obaveza je prikazao Fond penzijskog i invalidskog osiguranja u iznosu 34.105.014,69 €, Fond zdravstva u iznosu od 27.058.692,75 € i Ministarstvo rada i socijalnog staranja u iznosu od 6.371.077,61 €.

Neizmirene tekuće obaveze budžeta Crne Gore na 31.12.2017. godine, nakon korekcije početnog stanja na osnovu preporuke Državne revizorske institucije u iznosu od 400.408,00 € i konsolidacije tekućih obaveza u 2017. godini u iznosu 116.559.341,64 €, iznose 77.005.089,00 €. Neto povećanje neizmirenih obaveza u 2017. godini iskazano je u iznosu od 13.993.228,28 €, ili više za 22,21% u odnosu na prethodnu godinu. Stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2017. godine dato je u narednoj tabeli:

Tabela 10: Stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2017. godine

r.b.	OPIS	Stanje obaveza na 31.12.2016. godine (korigovane od starne DRI)	Neizmirene obaveze iz 2016. i ranijih godina na 31.12.2017. godine	Neizmirene obaveze nastale u 2017. godini dospjele za plaćanje do 31.12.2017.	Neizmirene obaveze nastale u 2017. godini dospjele za plaćanje nakon 31.12.2017.	Stanje obaveza na 31.12.2017. godine	Neto promjena neizmirenih obaveza
1	**Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)**	**14.066.747,60**	**603.195,30**	**8.612.664,03**	**5.285.509,73**	**14.501.370,06**	**434.622,46**
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslod	92.350,36	77.161,01	77.276,36	-	154.436,64	62.086,28
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	376.225,24	188.103,02	80.485,62	29.385,82	297.974,46	- 78.250,78
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	13.598.172,00	337.931,27	8.454.902,05	5.256.123,91	14.048.958,96	450.786,96
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	46.855.868,72	7.704,00	1.818.769,35	45.107.882,85	46.934.356,20	78.487,48
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kre	864.783,99	67.957,00	2.662.056,68	8.975.282,86	11.705.296,54	10.840.512,55
4	Obaveze za kapitalne izdatke	1.126.943,97	2.756,04	859.810,77	2.312.262,86	3.174.829,67	2.047.885,70
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	-	-				
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	97.517,44	689.237,53			689.237,53	591.720,09
7	Obaveze iz rezervi						
8	**Stanje obaveza na kraju godine**	**63.011.861,72**	**1.370.849,87**	**13.953.300,83**	**61.680.938,30**	**77.005.090,00**	**13.993.228,28**

Revizijom izvještaja o neizmirenim obavezama utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

a) **Obaveze iskazane kao neizmirene obaveze iz 2016. godine i ranijih godina koje su na dan 31.12.2017. godine ostale neizmirene**
   Utvrđeno je da od iznosa 1.370.849,87 €, koji se odnosi na neizmirene obaveze iz 2016. godine i ranijih godina, iznos od 246.791,17 € nije planiran Zakonom o budžetu za 2017. godinu.

Potrebno je da se godišnjim zakonom o budžetu planiraju sredstva za plaćanje neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda i da ove obaveze, u skladu sa članom 48 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, imaju prioritet u plaćanju obaveza potrošačke jedinice.

b) **Obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora, za koje nijesu planirana sredstva Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu, a iskazane su kao neizmirene obaveze na 31.12.2017. godine u iznosu od 3.133.913,43 € i to:**
   - Obaveze Ministarstva saobraćaja i pomorstva za troškove kontribucije za članstvo u međunarodnim organizacijama u iznosu od 73.583,31 €.
   - Obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje za naknade za bolovanje preko 60 dana u iznosu od 3.060.330,18 €.

c) **Neizmirene obaveze koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu u iznosu od 48.155,03 € i to kod:**
   - Sudstva u iznosu od 15.541,45 € za nabavku goriva i opreme,
   - Ministarstva pravde u iznosu od 15.769,87 € za nabavku kancelarijskog materijala i rezervnih djelova, za tekuće održavanje građevinskih objekata i za nabavku opreme i
   - Ministarstva ekonomije u iznosu od 16.843,71 € za reprezentaciju.

Potrošačke jedinice u skladu sa članom 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti dužne su obaveze ugovarati u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima zakona o budžetu države.

d) **Tekuće neizmirene obaveze iskazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama na 31.12.2017. godine koje se u procesu revizije nijesu mogle potvrditi kao neizmirene obaveze odnose se na:**
   - Neizmirene obaveze iskazane kod potrošačke jedinice Sudstvo u iznosu od 390.546,87 € (advokatske, notarske i pravne usluge u iznosu od 354.816,04 i obaveze nastale po osnovu

troškova sudskih postupaka u iznosu od 35.730,83 €). Utvrđeno je da su neke od ovih obaveza plaćene u 2017. godini putem prinudnog izvršenja sa pozicije 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda. Sudski savjet je dopisom broj 10-4244/2018 od 14.06.2018. godine dao sljedeće obrazloženje: „Neizmirene obaveze za advokatske i sudske vještake i pored činjenice da su odobrena sredstva dovoljna za izmirenje obaveza po tom osnovu evidentirane su iz razloga, što se pojedini vještaci i advokati naplaćuju putem izvršenja, zbog čega se ne može vršiti plaćanje troškova vještacima i advokatima, koji se redovno naplaćuju na ovaj način , da se ne bi duplirala uplata“.

Potrošačka jedinica Sudstvo je u obavezi da sa Zaštitnikom imovinsko pravnih interesa usaglasi stanje neizmirenih obaveza i da informiše Ministarstvo finansija o iznosu neizmirenih obaveza za koji treba izvršiti korekciju tekućih neizmirenih obaveza iskazanih na dan 31.12.2017. godine.

e) Netačno prikazivanje neizmirenih obaveza u Izvještaju o neizmirenim obavezama na dan 31.12.2017. godine

- Ministarstvo odbrane je u Izvještaju o neizmirenim obavezama na 31.12.2017. godine iskazalo neizmirene obaveze, na računima grupe 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 669.905,40 €. Revizijom je utvrđeno da ne postoji dokumentovana osnova za iskazane tekuće neizmirene obaveze.

Ministarstvo odbrane je u obavezi da izvrši korekciju podataka u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazanih na poziciji 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 669.905,40 € i da o izvršenim korekcijama obavijesti Ministarstvo finansija.

Neizmirene obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje

Fond za zdravstveno osiguranje (60201) je na 31.12.2017. godine iskazao neizmirene obaveze u iznosu od 27.058.692,75 €, ili više za 20.102.713,61 € u odnosu na iskazane neizmirene obaveze na 31.12.2016. godine koje su iznosile 6.955.979,14 €. Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje učestvuju sa 35,13% u ukupnim neizmirenim obavezama iskazanim u Izvještaju o neizmirenim obavezama na 31.12.2017. godine.

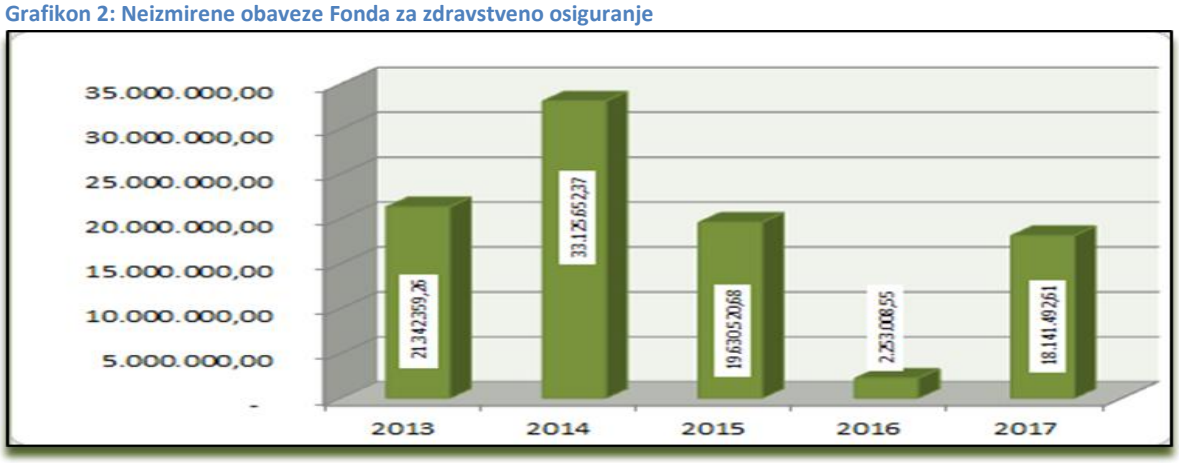
Od neizmirenih obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje u iznosu od 27.058.692,75 € na Program Fond za zdravstveno osiguranje se odnosi 18.141.492,61 €, dok se 8.917.200,14 € odnosi na KCCG, domove zdravlja, specijalne bolnice, zavode i Institut za javno zdravlje. Navedeni podaci su konfirmisani sa IOS obrascima, dobijenim od dobavljača po odabranom uzorku.

Kretanje neizmirenih obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje (Program – Fond za zdravstveno osiguranje 602012491) dato je u narednoj tabeli i to:

Tabela 11: Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje

E.K.	Opis	Stanje neizmirenih obaveza				
		2013	2014	2015	2016	2017
41	Obaveze za ostale tekuće izdatke	80.668,90	106.997,08	120.564,63	43.737,99	38.274,34
4241	Liječenje van Crne Gore	3.941.834,24	5.354.340,79	2.568.219,21	941.118,01	3.165.060,60
4251	Ortopedske sprave i pomagala	305.227,56	669.647,10	532.127,93	242.806,80	449.802,99
4252	Naknade za bolovanja preko 60 dana	5.372.575,06	8.210.693,70	8.831.901,62	634.852,38	3.060.330,18
4253	Naknade za putne troškove osiguranika			275.709,58		
4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu osiguranika	11.642.053,50	18.783.973,70	7.301.997,71	390.493,37	11.428.024,50
	Ukupno	**21.342.359,26**	**33.125.652,37**	**19.630.520,68**	**2.253.008,55**	**18.141.492,61**

Grafikon 2: Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje

Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje iskazane na 31.12.2017. godine (bez zdravstvenih ustanova) iznose 18.141.492,61 € i odnose se na:

- obaveze za transfere za zdravstvenu zaštitu prema JU Montefarm u iznosu od 9.861.950,41 €;
- obaveze za 60 privatnih apoteka sa kojima Fond za zdravstveno osiguranje ima zaključene ugovore u iznosu od 1.246.604,06 €;
- obaveze za 187 stomatoloških ambulanti u iznosu od 319.470,03 €;
- naknade za bolovanje preko 60 dana u iznosu od 3.060.330,18 €;
- izdatke za liječenje van Crne Gore u iznosu od 1.104.561,21 €,
- obaveze prema klinikama u Crnoj Gori koje nijesu u sitemu Fonda zdravstva u iznosu od 2.060.499,45 €;
- izdatke za ortopedske sprave i pomagala u iznosu od 449.802,99 €.

Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje koje se odnose na zdravstvene ustanove koje su u sistemu Fonda za zdravstveno osiguranje na 31.12.2017. godine iznosile su 8.971.802,42 € i u najvećem iznosu se odnose na: izdatke za materijal za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 3.726.930,04 €, izdatke za energiju u iznosu od 1.025.059,86 €, ostale rashode u iznosu od 647.153,26€ i na izdatke za opremu u iznosu od 1.822.722,33 €.

1.6. Prekoračenje budžetske potrošnje

Revizijom je utvrđeno da je u 2017. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 237.745.890,92 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 12: Prekoračenja budžetske potrošnje

Opis	Iznos
Ukupan iznos prekoračenja	**237.745.890,92**
Dozvoljena prekoračenja	**218.353.517,92**
Dozvoljena prekoračenja - kamate	14.495.223,82
Dozvoljena prekoračenja - otplata glavnice duga i garancije	174.100.813,68
Dozvoljena prekoračenja - međunarodni ugovori	27.998.247,27
Dozvoljena prekoračenja - izdaci finansirani prodajom državne imovine	1.759.233,15
Nedozvoljeno prekoračenje	**19.392.373,00**
Plaćanja po sudskim presudama	**19.012.698,76**
Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti	**379.674,24**

Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 237.745.890,92 € izdaci u iznosu od 218.353.517,92 € predstavljaju **dozvoljena prekoračenja**. Dozvoljena prekoračenja se odnose na: isplate kamata i otplate glavnice duga, izdatke finansirane kroz realizaciju međunarodnih ugovora o kreditima i izdatke finansirane prodajom državne imovine, u skladu sa članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članovima 7 i 8 Zakona o budžetu za 2017. godinu.

Nedozvoljena prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 19.392.373,00 € predstavljaju izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2017. godinu, a odnose se na:

- Izdatke u iznosu od 19.012.698,76 € po osnovu sudskih presuda koji su evidentirani na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale sudske troškove. Utvrđeno je da ne postoji osnov u Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Zakonu o budžetu za 2017. godinu za prekoračenje budžetske potrošnje kod plaćanja sudskih presuda, te je iz tih razloga navedeni iznos kvalifikovan kao nedozvoljeno prekoračenje budžetske potrošnje za isplate koje su učinjene kod potrošačkih jedinica.
- Izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore u skladu sa Zaključkom Vlade broj 07-1753 od 15.06.2017. godine i sa Zakonom o Investiciono razvojnom fondu Crne Gore[10].

Preporučuje se potrošačkim jedinicama da sredstva za izdatke po osnovu sudskih odluka planiraju godišnjim zakonom o budžetu.

Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća[11] je u obavezi da sredstva od otplate kredita koja su namijenjena za kupovinu hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda, u skladu sa članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, planira godišnjim zakonom o budžetu države.

2. GOTOVINSKI DEPOZITI

Gotovina iskazana u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu konfirmisana je na osnovu podataka i dokumentacije dostavljene od Ministarstva finansija i izvoda otvorenih stavki (IOS) od Centralne banke i poslovnih banaka. Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iskazano je stanje depozita na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 29,09 mil. eura i 38.477,69 unci zlata po tržišnoj cijeni od 41,80 mil. eura, što ukupno iznosi 70,89 mil. eura. U narednoj tabeli dat je pregled stanja depozita na 31.12.2017. godine i to:

Tabela 13: Stanje depozita na dan 31.12.2017. godine

Opis	Sredstva na računima Ministarstva finansija	Sredstva na računima državnih fondova	Neutrošena sredstva na računima budžetskih korisnika	Ukupno
Centralna banka Crne Gore	24.680.399,01			24.680.399,01
Crnogorska komercijalna banka	155.372,36	211.366,68		366.739,04
NLB Montenegrobanka		10.000,00		10.000,00
Erste banka	3.000.000,00			3.000.000,00
Societe Generale banka	32.770,39			32.770,39
Prva banka	42.968,53			42.968,53
Atlas banka	75.440,78			75.440,78
Neutrosena sredtva budzetskih korisnika			891.321,14	891.321,14
Ukupno	**27.986.951,07**	**221.366,68**	**891.321,14**	**29.099.638,89**

Sredstva depozita na 31.12.2017. godine u iznosu od 29.099.638,89 € nalaze se na:

a) Računima Ministarstva finansija u iznosu od 27.986.951,07 € i to kod sljedećih banaka:

- **Centralne banke Crne Gore u** iznosu od 24.680.399,01 € i odnose se na:
  - Glavni račun državnog trezora broj 907-8300119 u iznosu od 23.782.856,96 €.
  - Odobreni avans-stara devizna štednja u iznosu od 27.311,49 €.
  - Obaveze za primljene avanse u iznosu od 37,88 €.
  - Depozite po osnovu sukcesije u iznosu od 947.692,68 €.
  - Depozite ostvarene po osnovu sindiciranog zajma u iznosu od 222.500,00 €.
- **Crnogorske komercijalne banke** u iznosu od 155.372,36 € i odnose se na:
  - Sredstva za isplatu devizne štednje DO u iznosu od 18.604,91 €.
  - Sredstva za isplatu devizne štednje DF i JSD u iznosu od 11.094,45 €.
  - Sredstva Fonda PIO u iznosu od 125.673,00 €.

[10] „Sl. list CG" br. 40/10 i 80/17

[11] Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća je poseban direktorat u sastavu Ministrstva ekonomije

- **Erste banke** u iznosu 3.000.000,00 €. Sredstva se odnose na namjenski oročeni depozit Vlade Crne Gore po Ugovoru o oročenom depozitu broj 540-559059/8500001436, zaključen 11.04.2016. godine između Erste banke AD Podgorica i Ministarstva finansija.
- **Societe Generale banke** u iznosu od 32.770,39 € za isplatu stare devizne štednje OB.
- **Prve banke** u iznosu od 42.968,53 € za isplatu devizne štednje OB u iznosu od 7.184,16 € i za isplatu devizne štednje DF i JCD u iznosu od 35.784,37 €.
- **Atlas banke** u iznosu 75.440,78 € i to po osnovu stare devizne štednje OB Pljevlja u iznosu od 61.207,78 € i stare devizne štednje OB Berane u iznosu od 14.233,08 €.

b) Računima državnih fondova u iznosu od 221.366,68 € i to kod sljedećih banaka:

- **Crnogorske komercijalne banke** u iznosu od 211.366,68 €, a odnose se na:
  - **Fond penzijskog i invalidskog osiguranja** / kolateral u iznosu od 121.691,32 €. Sredstva su deponovana na ime datih kredita radnicima Fonda PIO po Ugovoru o namjenskom depozitu zaključenom između Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja broj 01-3492/2 od 11.08.2006. godine i Crnogorske komercijalne banke broj 11729 od 09.08.2006. godine.
  - **Fond za zdravstveno osiguranje** / kolateral u iznosu od 89.675,36 €. Sredstva su deponovna kao namjenski depozit po ugovorima o namjenskom depozitu zaključenim između Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i Crnogorske komercijalne banke.
- **NLB Montenegrobanke** u iznosu od 10.000,00 €. Fond Pio je deponovao novčana sredstva kao kolateral za odobrenje kredita radnicima Fonda PIO po Ugovoru o namjenskom depozitu broj DP2009/15 broj 01-740 od 08.06.2009. godine.

c) Neutrošena sredstva budžetskih korisnika u iznosu od 891.321,14 €, a odnose na:

- Sredstva ambasada u iznosu od 179.622,27 € evidentirana rješenjima Ministarstva finansija.
- Sredstva u iznosu od 405.997,57 € evidentirana u skladu sa dostavljenim izjavama o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine od strane Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva sporta i Ministarstva kulture.
- Sredstva u iznosu od 305.701,30 € evidentirana na osnovu Rješenja Ministarstva finansija 06-01-2931/1 od 21.02-2018. godine, a odnose se na primitke od otplate kredita datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća.

Stanje sredstava na računima/partijama kod Centralne banke Crne Gore i poslovnih banaka, utvrđeno na osnovu dostavljenih IOS-a[12] na dan 31.12.2017. godine iznosilo je 95.760.018,94 € i to:

Tabela 14: Stanje depozita na dan 31.12.2017. godine

Banka	Sredstva na računima na 31.12.2017. godine iskazana u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2017. godinu				Predlog zakona o završnom računu za 2017. godinu	Sredstva koja nijesu iskazana u Predlogu zakona o završnom računu za 2017. godinu	Sredstva na 31.12.2017. godine koja nijesu iskazana u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2017. godinu				Razlika
	PIB Ministartsvo finansija	PIB Potrošačke jedinice	Depoziti koji nijesu iskazani na IOS-u	Ukupno			sredsva iz kredita	sredsva od donacija	IPA sredstva	Date pozajmice za Projekat 100+ stanova	
Centralna banka Crne Gore	41.116.606,67			41.116.606,67	24.680.399,01	16.436.207,66		1.911.046,21	12.821.219,38		1.703.942,07
Crnogorska komercijalna ban	19.602.871,27	3.870.211,83	211.366,68	23.684.449,78	366.739,04	23.317.710,74	4.575.975,27	11.482.456,45	279.207,12	2.243.941,51	4.736.130,39
NLB Montenegrobanka	9.299.088,82	1.074.192,51	10.000,00	10.383.281,33	10.000,00	10.373.281,33		3.802.779,85		5.495.538,41	1.074.963,07
Prva banka Crne Gore	1.747.697,08	1.053.655,57		2.801.352,65	42.968,53	2.758.384,12	225.150,43	777.649,03	27.771,07	651.191,76	1.076.621,83
Erste banka	6.364.399,68	1.187,07		6.365.586,75	3.000.000,00	3.365.586,75	426.454,25	10.004,40		2.769.859,37	159.268,73
Societe Generale banka	5.392.259,38	1.778.099,64		7.170.359,02	32.770,39	7.137.588,63		195.088,33	12.365,03	3.412.635,24	3.517.500,03
Komercijalna banka Ad Budv	425.759,55			425.759,55		425.759,55				425.759,55	-
Hipo Alpe / Adiko banka	1.674.248,44			1.674.248,44		1.674.248,44		224,80		1.664.478,08	9.545,56
Hipotekarna banka	10.368,41	102.535,02		112.903,43		112.903,43		10.368,41			102.535,02
Atlas banka	76.049,91	51.011,55		127.061,46	75.440,78	51.620,68		485,71			51.134,97
Invest banka Montenegro		1.537,86		1.537,86		1.537,86					1.537,86
Lovćen banka	396.884,00			396.884,00		396.884,00				396.884,00	-
Nova bnka		1.499.988,00		1.499.988,00		1.499.988,00					1.499.988,00
Ukupno	**86.106.233,21**	**9.432.419,05**	**221.366,68**	**95.760.018,94**	**28.208.317,75**	**67.551.701,19**	**5.227.579,95**	**18.190.103,19**	**13.140.562,60**	**17.060.287,92**	**13.933.167,53**

[12] Osim IOS-a Prve banke za sredstva eksproprijacije

Stanje sredstava na računima/partijama kod Centralne banke Crne Gore i poslovnih banaka, koji se vode na PIB Ministarstva finansija iznosi 86.106.233,21 €, a na računima/partijama koji su otvoreni kod poslovnih banaka na PIB potrošačkih jedinica iznosi 9.432.419,05 €. Sredstva u iznosu od 221.366,68 € nijesu iskazana na IOS-u banaka, a odnose se na depozite državnih fondova.

Ukupno evidentirano stanje sredstava u Glavnoj knjizi trezora (na klasi 1 - Finansijska imovina) na dan 31.12.2017. godine iznosi 29.099.638,89 €, koliko je iskazano i u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu. U tabeli broj 14 – Stanje depozita na 31.12.2017. godine nije uključen iznos od 891.321,14 € koji je iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2017. godinu kao neutrošena sredstva budžetskih korisnika. U Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu nije iskazan iznos sredstava koji se nalazi na računima/partijama Ministarstva finansija i potrošačkih jedinica, budžetskih korisnika i to: 67.551.701,19 € u valuti euro, 12.719,67 u valuti US, 2.500,00 u valuti CHF, 565,06 u valuti Gbp, 2.633,06 u valuti SEC i 401,00 u valuti CDA.

Sredstva u iznosu od 67.551.701,19 € **koja nijesu iskazana** u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2017. godinu odnose se na: sredstva iz kredita u iznosu od 5.227.579,95 €, sredstva iz donacija u iznosu od 18.190.103,19 €, sredstva iz IPA fondova u iznosu od 13.140.562,60 € i na sredstva u iznosu od 17.060.287,92 € data kao pozajmice za realizaciju Projekta „1000^{+}“ stanova.

Ministarstvo finansija je dopisom broj 06-5177/1 od 02.10.2018. godine (DRI: broj 011-40111/18/112/161-33 od 02.10.2018. godine) dalo **procjenu osnovnih stavki** u iznosu od 13.933.167,53 € na osnovu svrhe otvaranja računa od strane budžetskih korisnika i to:

Tabela 15: Stanje sredstava na državnim računima/partijama prema podacima Ministarstva finansija

Opis	Iznos
Stanje na računu Egalizacionog fonda	1.686.880,45
Stanje na računima javnih ustanova	3.004.975,09
Stanje na računima koji su otvoreni za potrebe plaćanja prema inostranstvu	1.185.453,14
Stanje na računima koji su otvoreni za potrebe specifične naplate javnih prihoda i sa kojih je predviđeno da se sredstva, nakon ocjene nadležnog organa prenose djelimično ili u cjelosti u Budžet	736.715,89
Stanje na računima potrošačkih jedinica koji su otvoreni za potrebe stambenog fonda i stambene zadruge	2.542.355,29
Stanje na računima koji se vode kao položeni depoziti do okončanja postupka (carinskog, sudskog i drugog postupka koji se vodi pred državnim organima) i depoziti za učešće na javnom nadmetanju	4.095.633,67
Stanje na računima Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću	485.200,52
Nedospjela pasivna kamata kod Erste banke	20.958,92
Donacije na ime Sekretarijata za evropske integracije (nije na PIB Ministartsva finansija)	30.662,27
Sredstv ana računim asolidarnosti	94.474,87
Nedospjela kamata kod Adico banke na sredstva od 1.664,478,06 €	9.547,58
Ukupno	**13.892.857,69**

Ministarstvo finansija se nije precizno izjasnilo o sredstvima koja se nalaze na računima kod Centralne banke i kod poslovnih banaka, uz obrazloženje da su upravljanje i način korišćenja sredstava koja se vode na računima odgovorni resorni organi i njihove starješine, kako je definisano Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

3. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN

Poreski organ je aktom broj 03/1-15511/1-18 od 01.08.2018. godine dostavio Državnoj revizorskoj instituciji Završni poreski račun za period od 01.01. do 31.12.2017. godine. Poreski organ je bio u obavezi da Ministarstvu finansija, u skladu sa članom 19 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu[13], dostavi poreski završni račun do 31. marta tekuće godine. Kod Završnog poreskog računa za 2017. godinu provjeravana je računska tačnost podataka iskazanih u poreskom knjigovodstvu. Podaci u vezi sa početnim stanjem, prometom i krajnjim stanjem preuzeti su iz poreske evidencije. **Stanje na 01.01.2017. godine** iskazano je u narednoj tabeli:

Tabela 16: Stanje na 01.01.2017. godine

	Opis	Porezi	Doprinosi	Takse	Naknade	Ostali prihodi	Ostalo	Ukupno
3	Duguje	267.687.247,15	417.727.919,22	450.723,38	26.575.062,89	3.719.099,48	-1.233.031,30	**714.927.020,82**
	Potražuje	346.644.262,34	484.301.724,31	473.699,15	32.025.503,96	1.076.662,37	718,71	**864.522.570,84**
1	Duguje	346.707.185,84	484.274.785,35	473.699,15	32.025.503,96	1.040.677,83	718,71	**864.522.570,84**
	Potražuje	346.707.185,84	484.274.785,35	473.699,15	32.025.503,96	1.040.677,83	718,71	**864.522.570,84**
7	Duguje	335.914.906,14	494.960.907,94	473.699,15	32.025.503,96	1.146.834,94	718,71	**864.522.570,84**
	Potražuje	267.308.004,20	417.727.919,22	450.723,38	26.575.062,89	4.098.342,43	-1.232.941,60	**714.927.110,52**

[13] „Sl. list CG“ br.81/06

Uplate po „Reprogramu iz 2004. godine“ koje su evidentirane na kontima 371111 i 319171 su vršene na uplatni račun kod Poreske uprave 820-71111-28. Navedeni uplatni račun ne posjeduje eko-kod i uplate se ne vrše prihodnom izjavom. Ministartsvo finansija prikupljena sredstva periodično uplaćuje na Glavni račun državnog trezora, prema strukturi koju im dopisom dostavi Poreska uprava.

Knjigovodstveno stanje poreskog duga, evidentirano kao početno stanje, iznosi 722.924.730,56 €, a knjigovodstveno stanje pretplate po osnovu poreskog duga iznosi 413.161.818,65 €. Početno stanje poreskog duga ne pretstavlja stvarni iznos duga, kao ni stanje pretplate na navedeni datum iz sljedećih razloga:

- nesređene evidencije na analitičkim računima državnih organa;
- evidentirani dug po osnovu „Reprograma iz 2004. godine“ prikazan na kontima poreske grupe 371 i 319 nije u skladu sa ekonomskom klasifikacijom prihoda;
- nerealizovanih rješenja o odloženim plaćanjima i rješenja o preusmjeravanju sredstava;
- odložene obaveze opštinama evidentirane su kao dospjeli dug.

Promet na računima klase 3, 1 i 7 u periodu od 02.01.2017. godine do 31.12.2017. godine prikazan je u narednoj tabeli:

Tabela 17: Promet u periodu od 02.01.2017. godine do 31.12.2017. godine

	Opis	Porezi	Doprinosi	Takse	Naknade	Ostali prihodi	Ostalo	Ukupno
3	Duguje	267.687.247,15	417.727.919,22	450.723,38	26.575.062,89	3.719.099,48	-1.233.031,30	**714.927.020,82**
	Potražuje	346.644.262,34	484.301.724,31	473.699,15	32.025.503,96	1.076.662,37	718,71	**864.522.570,84**
1	Duguje	346.707.185,84	484.274.785,35	473.699,15	32.025.503,96	1.040.677,83	718,71	**864.522.570,84**
	Potražuje	346.707.185,84	484.274.785,35	473.699,15	32.025.503,96	1.040.677,83	718,71	**864.522.570,84**
7	Duguje	335.914.906,14	494.960.907,94	473.699,15	32.025.503,96	1.146.834,94	718,71	**864.522.570,84**
	Potražuje	267.308.004,20	417.727.919,22	450.723,38	26.575.062,89	4.098.342,43	-1.232.941,60	**714.927.110,52**

Evidencija prometa u poreskom knjigovodstvu je usklađena sa Pravilnikom o poreksom knjigovodstvu. Promet na dugovnoj strani klase 3 u iznosu od 714.927.020,82 € odgovara prometu na potražnoj strani klase 7. Promet potražne strane klase 3 iskazan u iznosu od 864.522.570,84 € odgovara prometu na dugovnoj strani klase 7, koliko iznosi i promet dugovne strane klase 1 koja odgovara potražnoj strani klase 7.

Poreska uprava je u skladu sa Zakonom o reporgramu poreskog potraživanja[14] u poreskim knjigama evidentirala 6749 rješenja o reprogramu i izvršila korekciju ročnosti, odnosno dospjeća duga storniranjem iznosa od 150.923.729,17 €. U 2017. godini po osnovu reprograma, iznos od 28.844.986,19 € dospio je za naplatu i evidencija dospjelog duga vršena je zaduženjem konta poreskih obveznika. Potrebno je napomenuti da za 315 rješenja o reprogramu u iznosu od 11.199.136,24 € nije izvršena korekcija ročnosti, odnosno dospjeća duga, od čega je u 2017. godini dospjelo za naplatu u iznosu od 1.842.885,96 €. Provjerom računske tačnosti Završnog poreskog računa za 2017. godinu utvrđeno je da:

- za 547 poreskih obveznika kojima su ukinuta rješenja o reprogramu u 2017. godini nije izvršeno ponovno zaduživanje dospjelog poreskog duga, kao i odloženog poreskog duga, što je dovelo do potcjenjivanja ukupnog poreskog duga iskazanog u Završnom poreskom računu za 2017. godinu u iznosu od 15.284.159,27 €.
- Završni poreski račun sadrži odložene i reprogramirane poreske obaveze za obveznike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost i za javna preduzeća čiju je ročnost, odnosno dospjeće poreske obaveze trebalo korigovati za iznos od 9.356.250,28 € (11.199.136,24 € umanjen za dospjele obaveze u iznosu od 1.824.885,96 €). Kako je navedeno u dopisu Poreske uprave broj 03-18703/1-18 od 24.09.2018. godine, dio poreskog potraživanja za obveznike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost je i obaveza Ministarstva poljoprivrede i da postupak za utvrđivanje obaveza i njihovo praćenje zahtijeva korišćenje dodatnih evidencija.

[14] Sl. list CG, br. 83/16

Preporučuje se Poreskoj upravi da uspostavi poresku evidenciju, u skladu sa članom 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu koji utvrđuje načelo tačnosti i da obezbijedi pouzdanu informaciju o iznosu poreskog duga. U cilju iskazivanja tačnog stanja poreskog duga potrebno je da se:

- **evidentiraju ukinuta rješenja o reprogramu;**
- **za poreske obveznike kod kojih se stanje poreskog duga i naplata vodi vanbilansno, u Završnom poreskom računu prezentiraju dodatne informacije;**
- **sprovedu aktivnosti kako bi se utvrdilo stvarno stanje poreskog duga državnih organa;**
- **u Završnom poreskom računu prezentiraju informacije o iznosu nedospjelog reprogramiranog poreskog duga.**

3.1. Reprogram poreskog potraživanja

Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja[15] data je mogućnost poreskom dužniku da reprogramira svoje poreske obaveze, odnosno da u skladu sa donešenim rješenjima o reprogramu poreskog duga od strane Poreske uprave redovno izmiruje tekuće obaveze po osnovu javnih prihoda. Ministarstvo finansija je raspisalo Javni poziv svim zainteresovanim poreskim dužnicima za podnošenje zahtjeva za reprogram poreskog potraživanja broj 04-2062/1 od 15.02.2017 godine, kojim se pozivaju svi zainteresovani poreski dužnici, pravna i fizička lica, koji imaju poreska dugovanja dospjela za plaćanje zaključno sa 15. februarom 2017. godine. Uvidom u zahtjeve za reprogram poreskog duga, poreski obveznici su prijavili svoje obaveze po vrstama obaveza i to za: doprinose za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, doprinose za obavezno zdravstveno osiguranje, doprinose za osiguranje od nezaposlenosti, doprinose Fondu rada, koncesione naknade, poreze na promet nepokretnosti, poreze na dohodak fizičkih lica, poreze na dobit pravnih lica, poreze na dodatu vrijednost. Na osnovu dostavljenih zahtjeva za reprogram poreskog duga Poreska uprava je sačinila rješenja o reprogramu, koja sadrže iznos jednokratne uplate, plan otplate preostalog duga i uplatne račune na koje je potrebno izvršiti plaćanja. Kontrolom primjene Zakona o reprogramu poreskog duga, a na osnovu raspoložive dokumentacije utvrđeno je sljedeće:

a) Broj izdatih rješenja o reprogramu i utvrđeni poreski dug obuhvaćen reprogramom:

- 7064 poreska obveznika su reprogramirala poreski dug u ukupnom iznosu od 162.122.865,41 € (koji nije obuhvatio kamatu);
- od ukupnog iznosa reprogramiranog duga iznos od 18.847.364,72 € odnosi se na jednokratnu uplatu od 10%, koja dospijeva na plaćanje u roku od 90 dana od donošenja rješenja o reprogramu;
- iznos od 12.330.632,11 € odnosi se na rate koje dospijevaju do 31.12.2017. godine;
- iznos od 130.944.868,58 € odnosi se na rate koje dospijevaju nakon 31.12.2017. godine.

b) Evidencija rješenja o reprogramu kod Poreske uprave:

- Od ukupnog broja (7064) donijetih rješenja o reprogramu poreskog duga utvrđeno je da je 6749 rješenja o reprogramu evidentirano u poreskom informacionom sistemu u iznosu od 150.923.729,17 €. Dospjela poreska potraživanja u 2017. godini, po osnovu evidentiranih rješenja o reprogramu poreskog potraživanja iznose 29.961.766,81 €, pri čemu je do 31.12.2017. godine naplaćen iznos od 22.620.547,07 €, kako je prikazano u tabeli i to:

Tabela 18: Naplaćeni javni prihodi po reprogramu do 31.12.2017. godine

Vrsta prihoda	Iznos
Doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje	19.468.907,49
Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje	796.109,76
Doprinosi za osiguranje za nezaposlenost	30.488,66
Doprinosi Fondu rada	7.031,09
Koncesione naknade	134.250,00
Porez na promet nepokretnosti	824.502,88
Porez na dohodak fizičkih lica	320.089,66
Porez na dobit pravnih lica	204.236,37
Porez na dodatu vrijednost	834.931.16
Ukupno	**22.620.547,07**

[15] „Sl.list CG“ br.83/16

- Poreska uprava nema evidenciju stanja poreskog duga po reprogramu za 315 rješenja u poreskom informacionom sistemu ili 11.199.136,24 € poreskog duga obuhvaćenog reprogramom. Od navedenog iznosa dospjela i naplaćena poreska potraživanja do 20.12.2017. godine iznose 1.295.271,10 €.[16] Rješenja o reprogramu koja nijesu evidentirana u poreskom informacionom sistemu Poreske uprave odnose se na poljoprivrednike (za doprinose u kojim država učestvuje 40%) i javna preduzeća za koja ne postoji tačna evidencija stanja poreskog duga već se stanje duga utvrđuje na osnovu vanbilansne evidencije Poreske uprave.

c) **Poništena rješenja o reprogramu poreskog potraživanja -** Poreska uprava je, na osnovu žalbe poreskog obveznika i nakon sprovedene inspekcijske kontrole, poništila 278 rješenja o reprogramu duga čiji je dug iznosio 3.422.040,56 €. Poreska uprava je donijela nova rješenja o reprogramu sa iznosom duga od 3.586.433,24 €.

d) **Ukinuta rješenja o reprogramu poreskog potraživanja** – Poreska uprava je u 2017. godini donijela 547 rješenja kojima je ukinula rješenja o reprogramu poreskog duga. Rješenja o ukidanju rješenja o reprogramu poreskog duga se odnose na poreske obveznike koji nijesu uplatili dospjele obaveze po osnovu rješenja o reprogramu poreskog duga. Iznos sredstva po ukinutim i neevidentiranim poreskim rješenjima na 20.12.2017. godine iznosi 15.284.159,27 €.

e) **Mjere prinudne naplate** – Poreska uprava je kod 372 poreska obveznka, koji su izvršili reprogram poreskih potraživanja, a kojima nije ukinuto rješenja o reprogramu, pokrenula postupak prinudne naplate dospjelih poreskih potraživanja. Postupak prinudne naplate pokrenut je iz razloga što navedeni broj poreskih obveznika nije redovno izmirivao dospjele tekuće poreske obaveze. Poreska uprava, putem Call centar naplate, poziva poreske obveznike da svoje dospjele obaveze izmire u utvrđenom roku. Ukoliko i nakon ostavljenog roka poreski obveznik ne izmiri dospjele obaveze o istom se obavještava nadležna područna jedinica da preduzme zakonom predviđene mjere naplate.

f) **Statusne promjene poreskih obveznika** - Uvidom u statusne promjene pravnih lica koja su pošla u stečaj, likvidaciju ili su izbrisana iz Centralnog registra Privrednog suda, utvrđeno je da je 29 pravnih lica koja su reprogramirala svoje poreske obaveze pokrenula proces stečaja. Za pravna lica koja su u postupku statusne promjene ne mogu se sprovoditi mjere naplate[17]. Navedena pravna lica su izmirila svoje poreske obaveze po osnovu reprograma poreskog potraživanja, na dan 20.12.2017. godine u iznosu od 98.084,77 €, dok neizmireni dospjeli i nedospjeli dug iznosi 5.421.297,86 €.

g) **Način evidentiranja u Poreskoj upravi** – Uvidom u način evidentiranja rješenja o reprogramu poreskog duga u informacioni sistem Poreske uprave utvrđeno je da je vršeno storniranje dugovne strane klase 3, po svakom poreskom obvezniku. Obaveze za jednokratne uplate i nedospjele poreske obaveze, obaveze po osnovu plaćanja na rate, u skladu sa rješenjima o reprogramu poreskog duga, evidentirane su grupnim nalozima na sintetičkim kontima (kod kojih je izvršeno storniranje obaveza) i po poreskim obveznicima.

Revizijom primjene Zakona o reprogramu poreskog potraživanja utvrđeno je da Poreska uprava:

- Nema presjek stanja poreskog potraživanja na 31.12.2017. godine po poreskim obveznicima, koji su ušli u proram reprograma poreskog potraživanja, što nije u skladu sa članom 16 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.
- Rješenja o ukidanju rješenja o reprogramu poreskog duga se odnose na poreske obveznike koji nijesu uplatili dospjele obaveze po osnovu rješenja o reprogramu poreskog duga, što nije u skladu sa članom 13 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.

[16] Poreska uprava nije raspolagala informacijama o naplati poreskog duga po navedenom osnovu na 31.12.2017. godine

[17] Članom 43 Zakona o poreskoj administraciji je utvrđeno da se poreska obaveza izvšava u skladu sa Zakonom o stečaju

Poreska uprava je u obavezi da, u skladu sa članom 16 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, vodi evidenciju o poreskim potraživanjima koja su predmet reprograma, vrsti i iznosu potraživanja, kao i načinu njihovog izmirenja.

3.2. Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima

Stupanjem na snagu Zakona o reprogramu poreskog potraživanja koji se primjenjuje od 30.12.2016. godine prestala je da važi Uredba o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja[18]. Član 17 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja propisuje obavezu da se zahtjevi za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, podnijeti u skladu sa Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, okončaju u skladu sa Uredbom ako je to povoljnije za stranku. U skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja, a po zahtjevima stranaka, vršeno je ukidanje rješenja donešenih u skladu sa Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja koji su donošeni u 2017. godini i ranijem periodu. Ministarstvo finansija, postupajući po zahtjevima koji su podnijeti u toku važenja Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, u 2017. godini je donijelo 12 rješenja o odloženom plaćanju poreskih i neporeskih potraživanja u ukupnom iznosu od 1.767.840,93 €. Prema podacima Poreske uprave, na dan 01.12.2017. godine aktivno je 5 rješenja donešenih u skladu sa Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja iz 2017. godine i ranijih godina. Ukupno poresko potraživanje po aktivnim rješenjima iznosi 329.825,50 €, a dospjela naplaćena poreska potraživanja iznose 94.360,26 €.

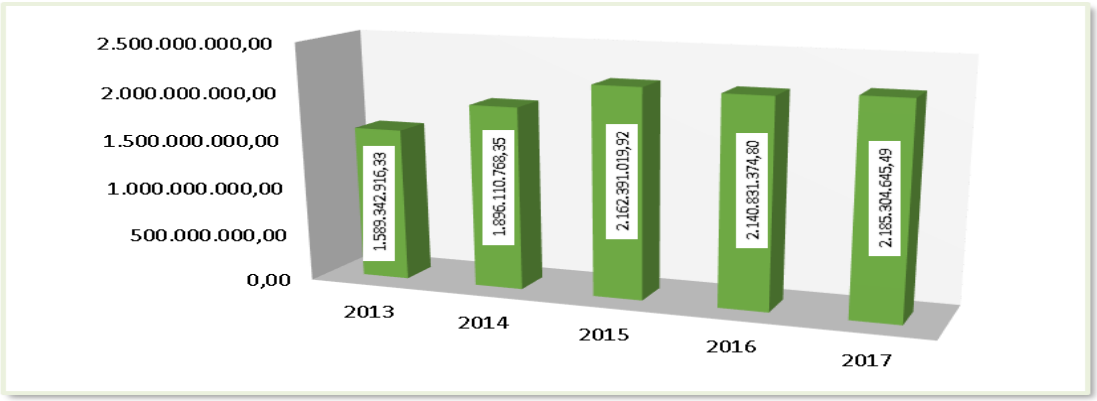
4. PRIMICI BUDŽETA

Primici budžeta iskazani u skladu sa članom 5 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dati su u narednoj tabeli za period od 2013. godine do 2017. godine i to:

Tabela 19: Primici bužeta iskazani po godinama

	Opis	2013	2014	2015	2016	2017
71	Tekući prihodi	1.228.279.417,81	1.339.592.834,24	1.311.814.833,66	1.470.808.839,10	1.534.411.996,24
72	Primici od prodaje imovine	11.948.846,35	6.691.829,70	7.843.144,35	4.219.567,51	6.191.115,23
73	Primici od otplate kredita	8.633.294,21	8.522.051,19	7.021.877,49	4.662.620,91	6.580.211,88
74	Donacije i transferi	6.614.007,71	5.554.927,72	7.132.855,39	11.579.771,22	25.281.469,76
75	Pozajmice i krediti	333.867.350,25	535.749.125,50	828.578.309,03	649.560.576,06	612.839.852,38
	UKUPNO	**1.589.342.916,33**	**1.896.110.768,35**	**2.162.391.019,92**	**2.140.831.374,80**	**2.185.304.645,49**

Grafikon 3: Primici budžeta iskazani po godinama

U 2017. godini naplaćeni su prihodi u iznosu od 2.185.304.645,49 € i struktura naplate po prihodnim jedinicama odgovara iznosima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu što je prikazano u narednoj tabeli:

[18] „Sl. listCG" br. 33/16

Tabela 20: Struktura prihoda po prihodnim jedinicama

E.K.	Opis	Poreska uprava	Uprava carina	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Uprava policije	Ministarstva i ostali organi uprave	Ukupno prihodne jedinice
7	Primici	866.725.677,14	613.484.069,47	7.205.774,91	3.838.526,65	694.050.597,32	2.185.304.645,49
71+73	Izvorni prihodi	866.725.677,14	613.484.069,47	7.205.774,91	3.838.526,65	49.738.159,95	1.540.992.208,12
71	Tekući prihodi	866.725.677,14	613.484.069,47	7.205.774,91	3.838.526,65	43.157.948,07	1.534.411.996,24
711	Porezi	358.001.828,77	613.153.745,51				971.155.574,28
712	Doprinosi	494.952.632,42					494.952.632,42
713	Takse	473.699,15	33.362,00	2.923.069,69	167.114,00	10.015.759,84	13.613.004,68
714	Naknade	12.150.681,86		8.147,47		6.808.945,80	18.967.775,13
715	Ostali prihodi	1.146.834,94	296.961,96	4.274.557,75	3.671.412,65	26.333.242,43	35.723.009,73
72	Primici od prodaje imovine					6.191.115,23	6.191.115,23
73	Primici od otplate kredita					6.580.211,88	6.580.211,88
74	Donacije i transferi					25.281.469,76	25.281.469,76
75	Pozajmice i krediti					612.839.852,38	612.839.852,38
	Ukupno	866.725.677,14	613.484.069,47	7.205.774,91	3.838.526,65	694.050.597,32	2.185.304.645,49

4.1. Tekući prihodi

Prema podacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu tekući prihodi su ostvareni u iznosu 1.534.411.996,24 € i to: porezi u iznosu od 971.155.574,28 €, doprinosi u iznosu od 494.952.632,42 €, takse u iznosu od 13.613.004,68 €, naknade u iznosu od 18.967.775,13 € i ostali prihodi u iznosu od 35.723.009,73 €.

Naplata tekućih prihoda vršena je preko uplatnih računa otvorenih u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda. Prenos sredstava se vrši prihodnim izjavama, kroz prihodni model u naplatnim institucijama i to kod: Poreske uprave preko računa 820, Uprave carina preko računa 805, Ministarstva unutrašnjih poslova preko računa 825 i Uprave policije preko računa 840. Za naplatu preko računa 832 prihodnu izjavu sačinjava Direktorat državnog trezora. Na bazi prihodnih izjava vrši se raspodjela prihoda i prenos sredstava na Glavni račun državnog trezora. Evidencija priliva u Glavnu knjigu državnog trezora vršena je direktnom uplatom na Glavni račun državnog trezora[19]i evidentirana na osnovu rješenja Ministarstva finansija.

Revizijom tekućih prihoda obuhvaćeni su **ostali prihodi** evidentirani na računima grupe 715, koji su u 2017. godini ostvareni u iznosu od 35.723.009,73 €, kako je prikazano u narednoj tabeli, u skladu sa načinom prikupljanja prihoda i to:

Tabela 21: Ostali prihodi u skladu s načinom prikupljanja prihoda

		Oopis	Prihodni modul	Rješenja	Direktne uplate na Glavni račun	Ukupno
715	7151	Prihod od kapitala	5.332.671,10	610.114,86	434.124,97	6.376.910,93
	7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	13.077.484,37	-	175.970,38	13.253.454,75
	7153	Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti	2.193.904,28	-	-	2.193.904,28
	7155	Ostali prihodi	9.467.209,96	982.238,53	3.449.291,28	13.898.739,77
		Ukupno	30.071.269,71	1.592.353,39	4.059.386,63	35.723.009,73

Prilivi sredstava u iznosu od 30.071.269,71 € naplaćeni su preko uplatnih računa u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda. Prilivi sredstava u iznosu od 4.059.386,63 € evidentirani su na osnovu izvoda Glavnog računa državnog trezora, dok su prilivi u iznosu 1.592.353,39 € evidentirani na osnovu rješenja Ministarstva finansija.

a) Naplata prihoda preko uplatnih računa propisanih **Naredbom o naplati javnih prihoda** i to:

- Prilivi na računu 832-181-42 - Prihodi po osnovu otkupa stanova Uprave za imovinu u iznosu od 272.707,34 € su evidentirani na računima grupe 715 - Ostali prihodi. Od navedenog iznosa sredstva u iznosu od 62.605.44 € se odnose na primitke od otplate kredita (po ugovorima o vraćanju kredita) koje je trebalo evidentirati na računima grupe 73 - Primici od otplate kredita.

[19] Na osnovu izvoda Glavnog računa državnog trezora, odnosno na osnovu bančine poruke vršena je evidencija priliva u Glavnoj knjizi državnog trezora.

- Prilivi na računu 832-182-39 - Prihodi po osnovu otkupa stanova kod Ministarstva odbrane u iznosu od 206.289,42 € su evidentirani na računima grupe 715 - Ostali prihodi. Od navedenog iznosa sredstva u iznosu od 110.219,01 € se odnose na primitke od prodaje imovine koje je trebalo evidentirati na računima grupe 72 - Primici od prodaje imovine.
- Prilivi na računu 832-206-64 - Prihodi od otplate stambenih kredita zaposlenih u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u iznosu od 13.885,21 €, su evidentirani na računima grupe 715 - Ostali prihodi. Navedeni iznos je trebalo evidentirati na račune grupe 73 - Primici od otplate kredita.

b) Direktne uplate na Glavni račun državnog trezora evidentirane na osnovu izvoda u Glavnoj knjizi državnog trezora, iznose 4.431.529,33 €. Uvidom u izvode Glavnog računa državnog trezora utvrđeno je da je:

- Priliv u iznosu od 500.000,00 € evidentiran na računima grupe 715-Ostali prihodi na osnovu izvoda od 28.02.2017. godine. Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki je dopisom broj broj 09-46/1-2017 od 01.03.2017. godine dala obrazloženje da se navedena sredstva odnose na naknade za vođenje postupaka po žalbi u skladu sa članom 125 Zakona o javnim nabavkama.
- Priliv u iznosu od 95.549,31 € se odnosi na direktnu uplatu na Glavni račun državnog trezora po osnovu povraćaja dijela pozajmice date Montenegro Airlines-u. Pozajmica je data po Zaključku Vlade Crne Gore broj 07-179 od 19.05.2017. godine iz tekuće budžetske rezerve u iznosu od 2.293.183,57 €. Priliv sredstva je trebalo evidentirati na računima grupe 73 - Primici od otplate kredita.
- Priliv u iznosu od 419.293,77 € evidentiran je na računima grupe 715 - Ostali prilivi na osnovu izvoda od 14.06.2017. godine. Priliv se odnosi na povraćaj dijela pozajmice date stečajnom dužniku AD Jadransko brodogradilište Bijela. Pozajmica je data po zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-661 od 02.04.2015. godine i broj 08-1387 od 18.06.2015. godine iz tekuće budžetske rezerve u ukupnom iznosu od 2.085.593,72 €. Navedeni priliv je trebalo evidentirati na računima grupe 73 - Primici od otplate kredita.
- Priliv u iznosu od 100.000,00 € evidentiran je na računima grupe 715 - Ostali prihodi na osnovu izvoda od 10.01.2017. godine. Priliv se odnosi na povraćaj dijela pozajmice date Crnogorskoj plovidbi po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-275 od 11.02.2016. godine. Navedeni priliv je trebalo evidentirati na računima grupe 73 - Primici od otplate kredita.
- Priliv u iznosu 4.431.529,33 € prenešen je sa uplatnog računa 825-79-81 - Prihodi od izdavanja isprava. Račun je otvoren za uplatu prihoda Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave. Ministarstvo unutrašnjih poslova sačinjava Prihodnu izjavu u kojoj se pored ostalog utvrđuje i eko-kod na bazi interno ustanovljenih šifara za vrstu isprave/vrstu usluge za koju se vrši uplata i dostavlja je Ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija na osnovu dostavljene Prihodne izjave vrši evidentiranje prihoda u Glavnoj knjizi državnog trezora. U procesu revizije na osnovu pribavljene dokumentacije (Obrazac F23 – Pregled prihoda po eko-kodu sa računa za uplatu prihoda Ministarstva unutrašnjih poslova 825) izvršena je kontrola prihoda od izdavanja isprava i to: od izdavanja pasoša (šifra 233) i ličnih karata (šifra 236). Ukupno naplaćen iznos za izdate pasoše (nakon povraćaja) iznosi 465.338,65 €[20], a za izdate lične karte (nakon povraćaja) iznosi 1.560.789,70 €[21].
- Priliv u iznosu od 522.565,73 € prenešen je sa uplatnog računa 832-975-85 - Prihodi od ispitivanja mjerila, etalona i uzoraka referentnih materijala i kontrole predmeta od dragocjenih metala (Zavod za metrologiju[22]) i evidentiran je kao prihod od obavljanja sopstvene djelatnosti na računima grupe 715 - Ostali prihodi.

[20] Članom 43 Zakona o putnim ispravama, za izdatu ispravu se naplaćuje naknada u skladu sa Odlukom o visini naknade za obrazac pasoša i putnog lista.

[21] Članom 15 Zakona o ličnoj karti, građanin nadoknađuje cijenu obrazca lične karte. U primjeni je Pravilnik o načinu izdavanja lične karte i visini cijene obrazca lične karte kojim je utvrđena cijena obrazca lične karte.

[22] Naknade se naplaćuju u skladu sa Uredbom o visini i načinu plaćanja naknada iz oblasti metrologije, odnosno u skladu sa Uredbom o visini i načinu plaćanja naknada iz oblasti kontrole predmeta od dragocjenih metala.

- Priliv u iznosu od 24.013,97 € prenešen je sa uplatnog računa 832-207-61 - Prihodi od otplate stambenih kredita datih penzionerima Fonda penzijskog i inalidskog osiguranja. Prihod je evidentiran na računima grupe 715 – Ostali prihodi, a trebalo ih je evidentirati na računima grupe 73 - Primici od otplate kredita.
- Priliv u iznosu od 822.367,79 € evidentiran na računima grupe 715 - Ostali prilivi na osnovu izvoda od 29.12.2017. godine. Priliv se odnosi na prenos sredstava sa računa poslovnih banaka na Glavni račun državnog trezora po osnovu **neisplaćenih uputnica korisniku socijalnih davanja.** Iznos od 132.940,42 € predstavlja saldo na 31.12.2017. godine po osnovu neisplaćenih uputnica i nalazi se na računima Ministarstva rada i socijalnog staranja kod poslovnih banaka (Crnogorske komercijalne banke broj 51099900533005903 i Prve banke Crne Gore broj 535-9990053300052-63 i 535-9990053300059-42).
- Priliv u iznosu od 366.599,34 € prenešen je sa uplatnog računa 832-195-97 - Prihodi od pretplate penzija i evidentiran na računima grupe 715 - Ostali prihodi. Kontrolom transakcija utvrđeno je da se priliv odnosi na **neisplaćena sredstva po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja** uključujući i povraćaje po osnovu pretplata po raznim osnovima.

Revizijom tekućih prihoda evidentiranih u Glavnoj knjizi državnog trezora na računima grupe 715 – Ostali prihodi utvrđene su nepravilnosti koje dovode do neadekvatnog iskazivanja prihoda, a odnose se na:

- **Naplatu javnih prihoda preko uplatnih računa** otvorenih u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda. Prihodne izjave, u svim slučajevima, ne obezbjeđuju pravilnu identifikaciju prihoda, po vrstama prihoda u skladu sa budžetskom klasifikacijom i propisima kojima je utvrđena naplata prihoda što za posledicu ima netačno iskazane prihode u Glavnoj knjizi državnog trezora.

- **Naplatu prihoda preko Glavnog računa državnog trezora, direktne uplate:** Evidencija prihoda u Glavnoj knjizi državnog trezora, koji su naplaćeni direktnom uplatom na Glavni račun državnog trezora, nije usklađena sa procedurom propisanom Uputstvom o radu Državnog trezora[23] (odjeljak IV–Prikupljanje prihoda).

- **Nepravilnost u prihodnim izjavama ministarstava i drugih organa uprave i pravosuđa (računi 832)** gdje je kreiranjem prihodne izjave uspostavljen sistem da se za prilive sa jednog transakcionog računa određuje jedan eko-kod. Na osnovu tako utvrđenog eko-koda prilivi se iskazuju u Glavnoj knjizi državnog trezora. Navedena nepravilnost je uslovljena naplatom više vrsta prihoda preko jednog naplatnog računa i neadekvatno utvrđenim eko-kodom.

- **Nepravilnost utvrđena u prihodnim izjavama Ministarstva unutrašnjih poslova (825**) gdje je uspostavljen sistem da se za prilive sa jednog transakcionog računa, na bazi ustanovljenih šifara (vrste isprave/usluge) mogu odrediti različiti eko-kodovi. Na osnovu tako određenih eko-kodova iskazuju se prihodi u Glavnoj knjizi državnog trezora koji ne odgovaraju vrsti prihoda koji se naplaćuju.

Na osnovu utvrđenih neprvilnosti izvršena je korekcija tekućih prihoda u iznosu od 1.035.668,61 €, koja proizilazi iz:

- **umanjenja prihoda na računima grupe 715 - Ostali prihodi za iznos od 1.035.668,61 €;**
- **uvećanja prihoda na računima grupe 72 – Prihodi od prodaje imovine za iznos od 320.320,91€;**
- **uvećanja prihoda na računima grupe 731 - Primici od otplate kredita za iznos od 715.347,70€.**

[23] „Sl.list CG“ br. 72/15

Preporučuje se prihodnim jedinicama (Poreskoj upravi, Upravi carina, MUP-u i Upravi policije) koje vrše naplatu prihoda preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Ministarstvu finansija koje vrši raspored prihoda naplaćenih preko Glavnog računa državnog trezora da prilive evidentiraju u skladu članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Korisnici javnih sredstava dužni su uskladiti evidenciju sa stavom 5, člana 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojim je propisano da će se poništiti transakcija ukoliko se izvrši povraćaj novca koji je prethodno evidentiran kao izdatak. Ukoliko povraćaj sredstava predstavlja dio naloga za isplatu preporučuje se Ministarstvu finansija da razmotri mogućnost uvođenja Izjave o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, kojom će se korisnici obavezati da zadržanu gotovinu potroše u skladu sa namjenom iskazanom u Završnom računu budžeta.

4.2. Primici od prodaje imovine

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu primici od prodaje finansijske imovine iskazani su u iznosu od 6.191.115,23 €. Revizija naplate prihoda od prodaje državne imovine i njihova evidencija u okviru grupe računa 72 - Primici od prodaje imovine vršena je metodom slučajnog izbora uplatnog računa, propisanog Naredbom o naplati javnih prihoda i to:

- **Uplatni račun 832-52006-58 Prihodi od prodate imovine**, koji kontroliše Uprava za imovinu u iznosu od 3.090.733,99 €. Kontrolom prometa utvrđeno je da je priliv na ovom računu ostvaren po osnovu prodaje državne imovine, uključujući i prenose sredstava sa računa 550-5590-94 Depoziti, otvorenog kod Societe Generale banke. Prilivi se odnose na uplate depozita za učešće na javnom nadmetanju (prodaja i zakup državne imovine) i na prilive po osnovu naplate troškova za rad komisije za sprovođenje postupka prodaje i davanja u zakup. Nakon okončanog postupka izvršen je povraćaj depozita učesnicima sa kojima nijesu zaključeni ugovori, isplaćene nadoknade za rad članovima komisije za sprovođenje postupaka i bankarske troškove. Krajnje stanje je iznosilo 123.129,44 € i odnosi se na depozite koji nijesu vraćeni učesnicima, depozite koji nijesu nakon okončanja postupaka prenešeni na uplatne račune (računi 832) i neisplaćena sredstva Komisiji za sprovođenje postupka.

- Uplatni račun 832-213-43 - Prihodi od prodaje naoružanja i vojne opreme i pružanja usluga. Sredstva od navedenih prihoda su namijenjena za finansiranje partnerskih ciljeva i opremanje Vojske u skladu sa NATO standardima Ministarstva odbrane. U Glavnoj knjizi evidentiran je priliv na računima grupe 721 - Primici od prodaje imovine u iznosu od 1.765.224,66 €. U procesu revizije utvrđeno je da se preko navedenog računa vršila naplata prihoda u iznosu od 297.708,39 €. Prihodi se odnose na sredstva naplaćena po osnovu zakupa objekata, opreme, naplate utroška vode i kanalizacije, naplate po osnovu izvršenih usluga čišćenja piste i usluge hendli i od učešća u međunarodnim projektima. Navedene prihode je trebalo evidentirati na računima grupe 715 - Ostali prihodi.

Prihodi naplaćeni preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda nijesu, u svim slučajevima, evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora u skladu sa eko-kodovima i sa članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

4.3. Primici od otplate kredita

Primici od otplate kredita ostvareni su u iznosu od 6.580.211,88 €. Navedeni primici su evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora kroz prihodni model u iznosu od 1.548.023,54 €, rješenjima Ministarstva finansija u iznosu od 305.701,30 € i direktnom uplatom na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 4.726.487,04 €. Revizijom naplate primitaka od otplate kredita i njihova evidencija u okviru grupe računa 73 - Primici od otplate kredita utvrđeno je:

- da se iznos od 4.726.487,04 € odnosi na direktne uplate na Glavni račun državnog trezora od strane opština, javnih preduzeća i drugih pravnih lica. Prilivi u iznosu 3.913.451,53 € se odnose na uplatu glavnice po osnovu datih pozajmica i to od opština 2.191.555,22 € i od javnih preduzeća i ostalih pravnih lica u iznosu od 1.721.896,31 €. Prilivi u iznosu od 813.035,51 € odnose se na kamate, bankarske provizije i ostalo i to: od opština 649.716,08 € i od javnih preuzeća i ostalh pravnih lica 163.319,43 €. Prilive u iznosu od 813.035,51 € je trebalo evidentirati na računima grupe 715 - Prihodi od kapitala.
- da je iznos od 734.443,43 € uplaćen na računu 832-52008-52 - Prihodi od kamate i glavnice za Projekat "1000+ stanova“. Ukupan promet na navedenom uplatnom računu iznosio je 751.163,19 €. Sa računa je izvršen povraćaj više uplaćenih sredstava po zahtjevu uplatioca u iznosu od 17.719,76 €, tako da priliv nakon izvršenih povraćaja iznosi 734.443,43 €. U procesu revizije utvrđeno je da se prilivi na navedenom računu odnose na naplaćene obaveze za glavnicu i kamatu iz 2017. godine po ugovorima o saradnji na sprovođenju Projekta „1000+ stanova“. Naplaćena glavnica duga po zaključenim ugovorima iznosi 605.277,32 €, dok se iznos od 129.166,11 € odnosi na kamatu.

4.4. Donacije i transferi

Primici od donacija i transfera su ostvareni u iznosu od 25.281.469,76 € i to:

- Sredstva u iznosu od 24.904.220,68 € su uplate na Glavni račun državnog trezora. Iznos od 2.423.466,90 € se odnosi na refundaciju sredstava za učešće u međunarodnim projektima, a iznos od 22.480.753,78 € je prenešen sa računa i partija otvorenih kod Centralne banke Crne Gore i kod poslovnih banaka.
- Na osnovu rješenja Ministarstva finansija evidentirani su primici u iznosu od 377.249,08 €. Sredstva u navedenom iznosu su prenešena od strane donatora na račune korisnika sredstava za plaćenje roba i usluga, uključujući i iznose bankarskih provizija sa računa na kojima se nalaze sredstva uplaćena od strane donatora.

Ministarstvo finansija je u Glavnoj knjizi trezora evidentiralo donatorska sredstva u skladu sa članom 8 Zakona o budžetu za 2017. godinu u visini njihovog ostavrenja. Neutrošena sredstva se nalaze na računima otvorenim kod poslovnih banaka.

4.5. Primici od pozajmica i kredita

Primici od pozajmica i kredita su ostvareni u iznosu od 612.839.852,38 €. Navedeni prilivi su u Glavnoj knjizi državnog trezora evidentirani direktnom uplatom na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 469.295.467,19 €, na osnovu rješenja Ministarstva finansija u iznosu od 143.544.233,00 € kroz prihodni model u iznosu od 152,19 €.

Pozajmice i krediti iz domaćih izvora iznose 260.070.000,00 € i to po osnovu uzetih kredita u iznosu od 65.000.000,00 € i po osnovu emitovanih hartija od vrijednosti u iznosu od 195.070.000,00 €, kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 22: Pozajmice i krediti iz domaćih izvora

Opis	Iznos	Godišnja kamatna stopa	Rok vraćanja
NLB Montenegro banka	15.000.000,00	3,9% i 6-mjesečni EURIBOR	60 mjeseci
Societe Generale banka	15.000.000,00	3,9% i 3-mjesečni EURIBOR	60 mjeseci
Prva banka Crne Gore	15.000.000,00	3,9% i 3-mjesečni EURIBOR	60 mjeseci
Zirat banka Montenegro AD	15.000.000,00	3% fiksn stopa	60 mjeseci
Komercijalna banka AD Budva	5.000.000,00	3,9% i 6-mjesečni EURIBOR	60 mjeseci
Ukupno	**65.000.000,00**		
Državni zapisi	195.070.000,00	9 aukcija emisije državnih zapisa	
Ukupno	**260.070.000,00**		

Izdate **hartije od vrijednosti rezidentima** u iznosu od 195.070.000,00 € se odnose na pozajmice po osnovu 9 aukcija emisije državnih zapisa sa namjenom za finansiranje budžeta.

Pozajmice i krediti iz inostranih izvora iznose 352.769.852,38 € i odnose se na:

Tabela 23: Pozajmice i krediti iz inostranih izvora

Kreditor	Evidentirani prilivi u Glavnoj knjizi trezora u 2017. godini
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	1.996.319,94
Evropska Investiciona banka (EIB)	5.597.205,47
Kineska EXIM banka	149.868.821,13
Erste Group Banka A.g. OTP banka PLC banka	81.000.000,00
Banca Intesa ad Beograd	30.000.000,00
Credit Suisse	78.439.253,05
Ministartsvo poljoprivrede - kredit MIDAS (IBRD i IFAD)	444.209,96
Ministarstvo za ekonomski razvoj - kradit zs energetsu efikasnost (KFW i IBRD)	2.199.195,48
Agencija za zaštitu životne sredine (IBRD)	143.288,59
Ministarstvo prosvjete - WB - HERIC (IBRD)	634.869,26
Ministarstvo nauke WB - HERIC (IBRD)	775.329,38
Ministarstvo prosvjete (CEB)	1.671.147,91
Ukupno	**352.769.640,17**

Ukupno evidentirana sredstva u Glavnoj knjizi državnog trezora na računima grupe 752 - Pozajmice i krediti iz inostranih izvora iznose 352.769.852,38 € (pozajmice 352.769.640,17 € i kamata u iznosu od 212,12 €). Povlačenje sredstava u 2017. godini po osnovu kredita iz inostranih izvora iznosi 378.488.123,13 €. Razlika između povučenih sredstava i priliva evidentiranih u Glavnoj knjizi državnog trezora u iznosu od 25.718.270,75 € se odnosi na kursne razlike u iznosu 21.556.271,50 € i na neutrošena kreditna sredstva koja se nalaze na računima kod poslovnih banaka, u skladu sa članom 7 Zakona o budžetu za 2017. godinu.

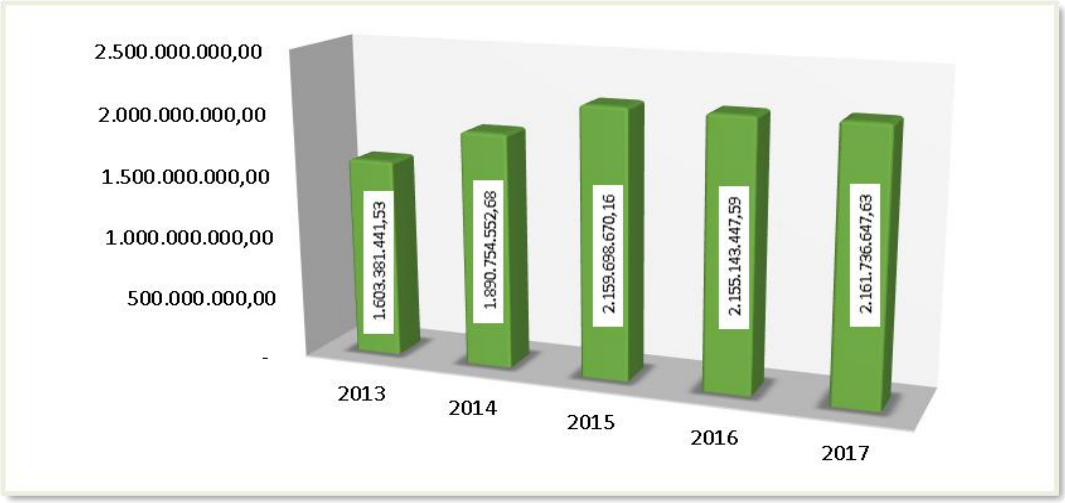
5. IZDACI BUDŽETA

Izdaci budžeta iskazani u skladu sa ekonomskom klasifikacijom za period od 2013. do 2017. godine dati su u narednom pregledu i to:

Tabela 24: Izdaci budžeta iskazani po godinama

	Ekonomska klasifikacija	Ostvareni izdaci				
		2013	2014	2015	2016	2017
41	Tekući izdaci	597.567.511,01	635.026.761,19	641.171.576,11	697.288.266,74	745.813.667,07
42	Transferi za socijalnu zaštitu	482.967.420,48	492.148.010,12	487.041.860,10	554.983.220,35	538.050.896,13
43	Transferi institucijama, poj. nev. i jav. sektoru	94.307.026,21	99.048.746,08	136.226.214,47	171.815.385,72	166.881.124,76
44	Kapitalni izdaci	85.294.347,28	133.972.150,24	256.488.589,42	106.908.718,07	287.888.325,48
45	Pozajmice i krediti	2.752.781,98	2.484.899,77	2.975.830,12	2.868.099,30	4.857.410,76
46	Otplata duga	326.365.509,78	514.541.442,56	619.150.905,91	602.381.893,44	398.561.393,50
47	Rezerva	14.126.844,79	13.532.542,72	16.643.694,03	18.897.863,97	19.683.829,93
	UKUPNO	**1.603.381.441,53**	**1.890.754.552,68**	**2.159.698.670,16**	**2.155.143.447,59**	**2.161.736.647,63**

Grafikon 4: Izdaci budžeta iskazani po godinama

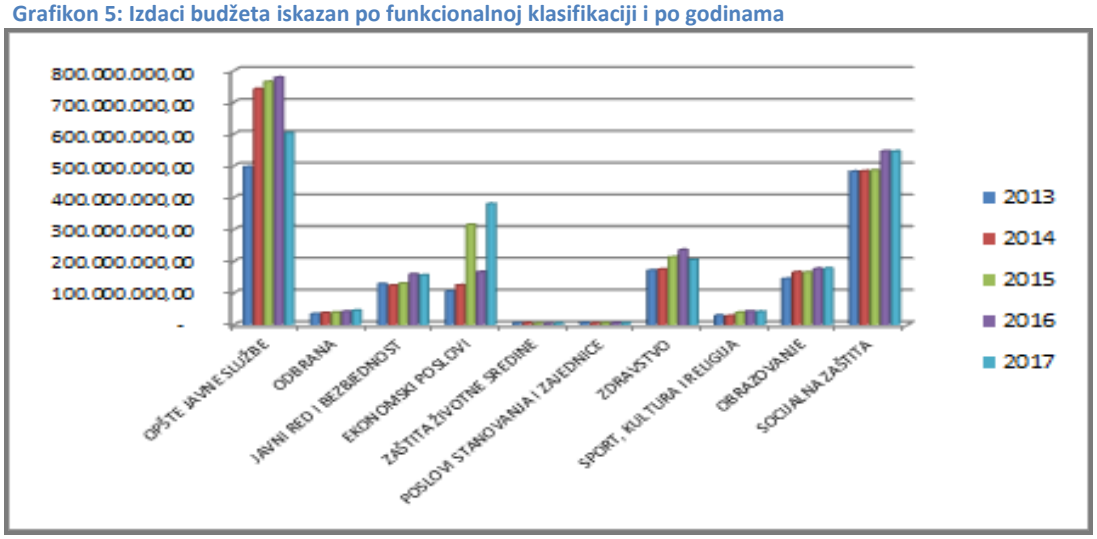

Izdaci budžeta iskazani u skladu sa funkcionalnom klasifikacijom za period od 2013. godine do 2017. godine dati su u narednom pregledu i to:

Tabela 25: Izdaci budžeta po godinama

	Opis	2013	2014	2015	2016	2017
1	OPŠTE JAVNE SLUŽBE	496.352.371,95	741.803.130,33	764.263.994,79	778.413.711,17	602.689.981,81
2	ODBRANA	34.282.235,93	37.182.579,09	38.562.538,36	41.380.560,83	44.546.653,24
3	JAVNI RED I BEZBJEDNOST	128.050.132,96	123.913.332,50	129.932.469,12	159.089.029,60	155.932.400,53
4	EKONOMSKI POSLOVI	105.268.390,12	124.150.867,36	314.944.066,32	165.912.144,06	380.405.364,15
5	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	5.289.063,74	6.081.971,36	4.162.293,50	3.230.756,73	4.694.871,64
6	POSLOVI STANOVANJA I ZAJEDNICE	6.243.677,18	5.055.655,76	5.777.293,89	5.888.978,91	5.253.847,26
7	ZDRAVSTVO	171.066.967,80	174.852.462,31	212.946.173,71	235.482.531,80	204.266.456,42
8	SPORT, KULTURA I RELIGIJA	29.921.546,31	28.313.767,16	38.385.693,22	42.331.293,22	40.865.662,24
9	OBRAZOVANJE	145.005.157,37	165.863.872,87	164.896.656,48	176.834.356,08	177.916.875,75
10	SOCIJALNA ZAŠTITA	481.901.898,17	483.536.913,94	485.827.490,77	546.580.085,19	545.164.534,59
	Ukupno	**1.603.381.441,53**	**1.890.754.552,68**	**2.159.698.670,16**	**2.155.143.447,59**	**2.161.736.647,63**

Grafikon 5: Izdaci budžeta iskazan po funkcionalnoj klasifikaciji i po godinama

Izdaci budžeta iskazani u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iznose 2.161.736.647,63 €. U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih izdataka u 2017. godini po strukturi izdataka i to:

Tabela 26: Pregled ostvarenih izdataka u 2017. godini

E.K.	Opis	2017. godina						
		Zakon o budžetu	Rebalans 30.06.2017	Rebalans 27.12.2017	Preusmjerenja +	Preusmjerenja -	Tekući budžet	Predlog završnog računa
41	Tekući izdaci	739.058.373,46	739.093.543,46	735.049.951,96	46.150.749,47	32.829.618,24	748.370.913,20	745.813.667,07
42	Transferi za socijalnu zaštitu	570.918.105,00	570.918.105,00	562.418.105,00	3.677.790,40	25.465.496,39	540.630.399,01	538.050.896,13
43	Transferi institucijama, pojedincima	163.695.308,30	163.060.308,30	167.760.308,30	4.831.254,93	3.161.609,22	169.429.954,01	166.881.124,76
44	Kapitalni izdaci	294.979.523,31	295.579.353,31	261.580.353,31	14.887.134,52	8.383.749,15	268.083.908,68	287.888.325,48
45	Pozajmice i krediti	2.425.000,00	2.425.000,00	2.425.000,00	2.647.120,76	45.000,00	5.027.120,76	4.857.410,76
46	Otplata duga	220.415.503,15	220.415.503,15	220.415.503,15	0,00	16.400,00	220.399.103,15	398.561.393,50
47	Rezerva	14.298.673,88	22.298.673,88	22.787.265,38	10.731.833,27	13.024.010,35	20.495.088,30	19.683.829,93
	Ukupno	**2.005.790.487,10**	**2.013.790.487,10**	**1.972.436.487,10**	**82.925.883,35**	**82.925.883,35**	**1.972.436.487,11**	**2.161.736.647,63**

Struktura izdataka je sljedeća: tekući izdaci učestvuju sa 34,50%; transferi za socijalnu zaštitu sa 24,89%; transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru sa 7,72%; kapitalni izdaci sa 13,32%; pozajmice i krediti sa 0,22%; otplata dugova sa 18,44% i rezerve sa 0,91%. Budžetski izdaci u 2017. godini izvršeni su u iznosu od 2.161.736.647,63 € i veći su u odnosu na raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom za 1.09%.

5.1. Tekući izdaci

Zakonom o budžetu za 2017. godinu sredstva za tekuće izdatke planirana su u iznosu od 739.058.373,46 €, a ostvarena u iznosu 745.813.667,07 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 27: Pregled tekućih izdataka

E.K.	Opis	Zakon o budžetu	Rebalans 30.06.2017	Rebalans 27.12.2017	Preusmjerenja +	Preusmjerenja -	Tekući budžet	Predlog završnog računa
411	Bruto zarade i doprinosi na teret po	438.246.239,98	438.243.589,98	439.137.191,45	17.541.931,25	6.758.928,23	449.922.844,48	445.363.693,67
412	Ostala lična primanja	10.292.346,97	10.288.160,97	10.188.160,97	2.468.960,27	753.865,92	11.907.441,32	10.648.738,73
413	Rashodi za materijal	29.637.372,88	29.636.562,88	29.266.562,88	4.282.041,33	2.446.210,85	31.103.203,36	29.199.822,02
414	Rashodi za usluge	71.596.570,94	71.634.086,94	65.679.086,94	11.960.751,19	6.420.171,82	71.217.150,31	66.705.488,45
415	Rashodi za tekuće održavanje	21.241.969,72	21.241.969,72	20.651.969,72	730.994,51	751.467,83	20.631.496,40	20.203.326,92
416	Kamate	95.363.625,91	95.363.625,91	95.363.625,91	0,00	11.123.683,42	84.239.942,49	98.705.378,58
417	Renta	9.323.779,52	9.323.779,52	9.103.779,52	1.095.638,57	817.394,46	9.382.023,63	8.940.947,37
418	Subvencije	24.921.800,00	24.921.800,00	27.339.607,03	954.279,74	301.127,82	27.992.758,95	27.803.826,27
419	Ostali izdaci	38.434.667,54	38.439.967,54	38.319.967,54	7.116.152,61	3.456.767,89	41.974.052,26	38.242.445,06
	Ukupno	**739.058.373,46**	**739.093.543,46**	**735.049.951,96**	**46.150.749,47**	**32.829.618,24**	**748.370.913,20**	**745.813.667,07**

Revizijom izdataka utvrđene su nepravilnosti kod izdataka evidentiranih na računima grupe 414 – Rashodi za usluge i to:

- **Zavod za metrologiju** je zaključivao ugovore o pružanju konsultanskih usluga kojim nije definisao rok za izvršenje usluga.
- **Ministarstvo zdravlja** je zaključivalo pojedine ugovore o konsaltingu koji ne sadrže osnovne elemente ugovora, odnosno pravni osnov i da li se naknada isplaćuje u neto ili bruto iznosu. Isplate naknada kod pojedinih ugovora su vršene prije podnošenja izvještaja o izvršenim uslugama.
- **Crnogorsko narodno pozorište** je zaključivalo ugovore o autorskom djelu koji ne sadrže osnovne elemenete ugovora, kao što je period angažovanja izvršilaca i iskazivanje naknada (neto ili bruto iznos).
- **Nacionalna biblioteka** je zaključivala ugovore koji ne sadrže osnovne elemente kao što su cijena i način plaćanja. Iz ugovora nije moguće utvrditi koje su usluge ugovorene, koja je cijena i način plaćanja usluga. U prilogu ispostavljenih faktura nema izvještaja o izvršenoj usluzi, pa nije moguće utvrditi da li je ugovorena usluga izvršena.
- **JU Filmski centar i Ministarstvo zdravlja** nijesu prilikom zaključivanja ugovora o djelu planirali troškove avio karata i hotelskog smještaja za konsultante iz inostranstva, dok je Ministarstvo zdravlja pojedine izvršioce angažovalo na osnovu ugovora o konsaltingu za radne zadatke koji su definisani sistematizacijom poslova.
- **Ministarstvo evropskih poslova** je potpisalo Sporazum o partnerstvu sa Ministarstvom Republike Kosova i Ministarstvom evropskih integracija Albanije o upravljanju tehničkom podrškom u okviru IPA Programa prekogranične saradnje. Ministarstvo evropskih poslova kao vodeći partner je bilo u obavezi da izvrši prenos sredstava u iznosu od 67.527,45 € zemljama partnerima sa računa namijenjenog za finansiranje Projekta. Navedena sredstva ne predstavljaju izdatak budžeta i nije ih trebalo u Glavnoj knjizi državnog tezora evidentirati ni kao priliv ni kao izdatak budžeta.

Potrošačke jedinice su u obavezi da zaključuju ugovore koji sadrže osnovne elemente u skladu sa Zakonom o radu[24] i Zakonom o obligacionim odnosima[25] i da plaćanja vrše u skladu sa zaključenim ugovorima.

[24] „Sl.list CG“ br. 53/14 i 04/18
[25] „Sl.list CG“ br. 22/17

Preporučuje se Ministarstvu evropskih poslova da sredstva prenešena partnerima u okviru Programa za prekograničnu saradnju ne tretira kao priliv ni kao izdatak budžeta. Ministarstvo evropskih poslova je u obavezi da u Glavnoj knjizi državnog trezora stornira evidentirane primitke i izdatke u iznosu od 67.527,45 €.

Izdaci za kamate (416) - Zakonom o budžetu za 2017. godinu planirana sredstva za isplatu kamata iznose 95.209.125,91 €. Nakon rebalansa i preusmjeravanja sredstava raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 84.239.942,49 €. Izdaci za kamate su ostvareni u iznosu od 98.705.378,58 € ili više za 17,17% od sredstava planiranih tekućim budžetom, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 28: Izdaci za kamate

	Opis	Kamata rezidentima 4161	Kamata nerezidentima 4162	Ukupno
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2017. godinu	5.549.999,47	89.659.126,44	95.209.125,91
2	Promjene putem rebalansa budžeta	-	-	-
3	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	28.846,55	11.094.836,87	11.123.683,42
4	Tekući budžet	5.675.652,92	78.564.289,57	84.239.942,49
5	Izvršenje u 2017. godini	10.041.363,75	88.664.014,83	98.705.378,58
6	Izvršeno / tekući budžet	176,92	112,86	117,17

Otplata kamata rezidentima – Izdaci za kamate rezidentima izvršeni su u iznosu od 10.041.363,75 €, ili 76,92% više u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Izdaci za kamate evidentirani su kod Ministarstva finansija u iznosu od 9.945.498,03 €, Ministarstva odbrane u iznosu od 165,54 €, Ministarstva ekonomije u iznosu od 1.089,71 €, Ministarstva održivog razvoja i turizma u iznosu od 8.153,45 €, Fonda za zdravstveno osiguranje u iznosu od 15.793,14 € i Zavoda za zapošljavanje u iznosu od 70.663,88 €. Izdaci Ministarstva finansija po osnovu kamata u iznosu od 9.945.498,03 € odnose se na izdatke za kamate po kreditima kod komercijalnih banaka u iznosu od 3.904.176,18 € i na izdatke za kamate po izdatim HOV u iznosu od 5.939.161,89 €.

Otplata kamata nerezidentima iznosi 88.664.014,83 €, ili više za 12,86% od planom raspoloživih sredstava. Navedeni iznos ostvarenih izdataka se odnosi na kamate nerezidentima po osnovu ino kredita u iznosu od 21.079.660,04 €, kamate nerezidentima po osnovu EUROBOND obveznica u iznosu od 51.675.000,00 € i na ostale troškove vezane za ino kredite u iznosu od 15.909.355,79 €. Pregled izdataka za kamate dat je u narednoj tabeli i to:

Tabela 29: Izdaci za kamate nerezidentima

Banka - Kreditor	Valuta po ugovoru	Kamata nerezidentima		Ostali troškovi		Ukupno
		4162				
		Iznos po ugovoru	Euro	Iznosa po ugovoru	Euro	Euro
Razvojna banka Savjeta Evrope(CEB)	€	173.358,09	173.358,09	-	-	173.358,09
Credit Suisse	€	7.922.280,41	7.922.280,41	13.732.441,30	13.732.441,30	21.654.721,71
Češka Exim banka	€	50.750,33	50.750,33	-	-	50.750,33
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	€	116.351,58	116.351,58	284.837,53	284.837,53	401.189,11
Evropska Zajednica/Komisija	€	100.320,00	100.320,00	-	-	100.320,00
Evropska investiciona banka (EIB)	€	2.145.280,13	2.084.010,13	-	-	2.084.010,13
Erste banka AG Beč	€	376.556,64	376.556,64	-	-	376.556,64
Eurofima	CHF	517.900,00	452.948,12	72.500,00	66.745,06	519.693,18
Export-Import Bank Kina	$	4.072.855,47	3.637.947,99	1.883.649,30	1.698.464,44	5.336.412,43
Export-Import Bank Mađarska	€	44.725,45	44.725,45	-	-	44.725,45
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	€	2.011.496,75	2.011.496,75	5.957,92	5.957,92	2.017.454,67
Instituto de Credito Oficial (ICO)	€	37.872,56	37.872,56	-	-	37.872,56
Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	SDR	309.293,83	367.096,69	-	-	367.096,69
Kreditna banka za obnovu - Njemačka (KFW)	€	1.006.736,57	1.006.736,57	120.909,54	120.909,54	1.127.646,11
Natixis	€	48.162,49	48.162,49	-	-	48.162,49
Steiermarkische Sparkassen	€	218.117,05	218.117,05	-	-	218.117,05
Pariški klub povjerilaca	€	1.747.156,30	1.747.156,30	-	-	1.747.156,30
Pariški klub povjerilaca	CHF	8.238,88	7.405,72	-	-	7.405,72
Pariški klub povjerilaca	NOK	5.116,84	557,39	-	-	557,39
Pariški klub povjerilaca	USD	878.772,33	650.294,39	-	-	650.294,39
Bank Gospodarstwa Krajowego - ŽICG	€	25.297,68	25.297,68	-	-	25.297,68
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede - IFAD	€	217,71	217,71			217,71
Savjet Evrope - kontribucija budžetu	€					
Ukupno			**21.079.660,04**		**15.909.355,79**	**36.989.015,83**

Sredstva u iznosu od 15.909.355,79 € odnose se na**:**

- Troškove u iznosu od 13.732.441,30 € plaćene na ime razlike u cijeni zlata. Ugovor sa Credit Suisse o zajmu u vrijednosti od 30.000.000,00 € je zaključen aprila mjeseca 2012. godine. Navedeni izdaci su evidentirani Rješenjem broj 06-3116/1 od 13.06.2017. godine sa opisom „kamata na zlato".
- Troškove u iznosu od 2.110.169,43 € na ime naknade za nepovučena sredstva.
- Troškove provizije u iznosu od 66.745,06 €.

Sredstva u iznosu od **51.675.000,00 € se odnose na plaćene kamate po osnovu obveznica prodatih na međunarodnom tržištu i to:** Eurobond 2014, Citigroup Global Markets Limited, Deutsche Bank, Erste Group Bank u iznosu od 15.050.000,00 €; Eurobond 2015, Deutsche Bank, Citi bank, Societe General i Erste bank u iznosu od 19.375.000,00 € i Eurobond 2016, Deutsche Bank, Citi bank, Societe General i Erste bank u iznosu od 17.250.000,00 €.

5.2. Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja (423)

U narednoj tabeli dati su ostvareni izdaci po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja za period od 2013. do 2017. godine i to:

Tabela 30: Pregled izdataka po osnovu prava iz oblasti PIO po godinama

Opis	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja				
	2013	2014	2015	2016	2017
Starosna penzija	214.355.752,44	218.172.024,75	222.428.711,02	227.282.267,59	235.114.332,27
Invalidska penzija	70.353.392,76	68.774.818,87	67.308.144,72	65.847.351,38	65.742.850,99
Porodične penzije	76.520.663,09	76.276.318,92	76.132,211,80	76.832.229,84	79.220.017,82
Naknade	9.990.457,13	9.548.578,79	9.434.280,43	9.038.078,89	9.079.266,78
Dodaci	2.643.143,73	2.458.062,68	2.268.163,00	2.160.700,30	2.026.144,96
Ostala prava	9.326.490,37	9.161.038,85	9.567.385.68	9.654.847,43	10.081.285,90
Ukupno	**383.189.899,52**	**384.390.842,85**	**387.038.896,65**	**390.815.475,43**	**401.263.898,72**

Zakonom o budžetu za 2017. godinu ostvareni izdaci po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja planirani su u iznosu od 410.150.000,00 €. Nakon rebalansa i preusmjeravanja raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom iznose 401.971.500,00 €, dok ostvareni izdaci iznose 401.263.898,72 €. Obaveze po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja isplaćene su za 12 mjeseci za period decembar 2016. godine zaključno sa novembrom 2017. godine. Na ime troškova poštanskih usluga isplaćeno je 658.978,97 €.

5.3. Otplata dugova

Otplata dugova obuhvata izdatke za otplatu duga po osnovu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima i nerezidentima, otplatu garancija u zemlji i inostranstvu i otplatu obaveza iz prethodnog perioda. Raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom iznose 220.399.103,15 €, dok su ostvareni izdaci u iznosu od 398.561.393,50 €.

5.3.1. Otpata duga (461)

Zakonom o budžetu za 2017. godinu izdaci za otplatu duga planirani su u iznosu od 186.699.004,35€, a ostvareni u iznosu od 358.600.568,85 €, kako je dato u tabeli:

Tabela 31: Izdaci za otplatu duga

Opis	Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima	Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima	Ukupno
	4611	4612	
Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2016. godinu	51.911.842,15	134.787.162,20	186.699.004,35
Uvećanje sredstava rebalansom budžeta			
Promjene putem preusmjeravanja (plus)			
Promjene putem preusmjeravanja (minus)			
Tekući budžet	51.911.842,15	134.787.162,20	186.699.004,35
Izvršenje u 2016. godini	226.012.655,83	132.587.913,02	358.600.568,85
Izvršeno / tekući budžet	435,38	98,37	192,07

Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima (4611) - Zakonom o budžetu za 2017. godinu izdataci za otplatu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima planirana su u iznosu od 51.911.842,15 €, a ostvareni u iznosu od 226.012.655,83 €. Navedeni izdaci se odnose na izdatke za otplatu kredita komercijalnim bankama u iznosu od 18.085.833,81 € i na izdatke za otplatu duga po Državnim zapisima i obveznicama u iznosu od 207.926.822,00 €.

Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima (4612) - Zakonom o budžetu za 2017. godinu izdaci za otplatu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima planirani su u iznosu od 134.787.162,20 €, a realizovani u iznosu od 132.587.913,02 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 32: Otplata glavnice po kreditima i hartijama od vrijednosti nerezidentima

Banka - Kreditor	Valuta po ugovoru	Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima	
		4612	
		Iznos po ugovoru	Euro
Razvojna banka Savjeta Evrope(CEB)	€	605.277,32	605.277,32
Credit Suisse	€	68.000.000,00	68.000.000,00
Češka Exim banka	€	1.882.810,59	1.882.810,59
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	€	2.193.608,11	2.193.608,11
Evropska Zajednica/Komisija	€	1.100.000,00	1.100.000,00
Evropska investiciona banka (EIB)	€	7.007.876,73	7.007.876,73
Erste banka AG Beč	€	7.214.433,36	7.214.433,36
Eurofima	CHF	4.500.000,00	4.205.607,48
Export-Import Bank Kina	$	-	-
Export-Import Bank Mađarska	€	1.262.413,54	1.262.413,54
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	€	17.007.381,82	17.007.381,82
Instituto de Credito Oficial (ICO)	€	452.885,54	452.885,54
Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	SDR	4.782.048,22	5.887.842,85
Kreditna banka za obnovu - Njemačka (KFW)	€	7.837.334,00	7.837.334,00
Natixis	€	847.104,00	847.104,00
Steiermarkische Sparkassen	€	2.200.170,96	2.200.170,96
Pariški klub povjerilaca	€	3.060.866,55	3.060.866,55
Pariški klub povjerilaca	CHF	136.802,12	122.758,56
Pariški klub povjerilaca	NOK	24.970,69	2.717,13
Pariški klub povjerilaca	USD	1.517.534,47	1.347.383,27
Bank Gospodarstwa Krajowego - ŽICG	€	347.275,22	347.275,22
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede - IFAD	€		
Savjet Evrope - kontribucija budžetu	€		2.165,99
Ukupno			**132.587.913,02**

Dospjele rate glavnice za kredit potpisan sa Međunarodnom organizacijom za razvoj (IDA) u iznosu od 451.198,23 € (379.966,00 SDR) platila je Elektroprivreda Crne Gore, nakon čega je obavijestila Ministarstvo finansija. Dospjele rate glavnice za kredit potpisan između Ministarstva poljoprivrede i Vlade Republike Poljske za podsticaj poljoprivredi iz 2007. godine, plaćene su sa računa u CKB - partija 2345011-47-02010658 na račun Bank Gospodarstwa Krajowego u iznosu od 350.156,05 €.

5.3.2. Otplata obaveza iz prethodnog perioda (463)

Zakonom o budžetu za 2017. godinu izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda planirani su u iznosu od 33.317.498,80 €, a raspoloživa sredstva nakon rebalansa i preusmjeravanja sredstava, iznose 33.700.098,80 €. U 2017. godini izdaci po osnovu otplate obaveza iz prethodnog perioda iznose 39.960.824,65 €, ili 18,58% više od planom predviđenih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 33: Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2017. godinu	83.317.498,80
2	Umanjenje sredstava rebalansom budžeta	1,00
3	Promjene putem preusmjeravanja(minus)	16.400,00
4	Tekući budžet	33.700.098,80
5	Izvršenje u 2017. godini	39.960.824,65
6	Izvršeno / tekući budžet	18,58

Ostvareni izdaci u iznosu od 39.960.824,65 € odnose se na obaveze po osnovu sudskih odluka u iznosu od 20.343.673,96 € i na ostale obaveze u iznosu od 19.617.150,69 €. Izdaci po osnovu sudskih odluka u iznosu od 20.343.673,96 € izvršeni su na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale te troškove i to:

Tabela 34: Izdaci po osnovu sudskih odluka iskazani po potrošačkim jedinicama

Naziv potrošačke	Iznos	Naziv potrošačke	Iznos
Sudstvo	6.013.213,68	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	1.234.302,53
Tužilaštva	258.316,66	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	381.594,93
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	1.373,50	Ministarstvo zdravlja	59.072,00
Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	3.989,58	Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava	1.180,58
Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki	7.441,40	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	202.072,37
Sekretarijat za razvojne projekte	1.859,00	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	2.076,73
Ministarstvo pravde	589.148,11	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	135.559,83
Ministarstvo unutrašnjih poslova	6.201.675,47	Ministarstvo javne uprave	686.095,62
Uprava za kadrove	21.701,90	Ministarstvo sporta	20.887,44
Ministarstvo odbrane	1.930.462,71	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda	6.330,45
Ministarstvo finansija	1.301.044,29	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup	110.477,14
Uprava za imovinu	841.690,26	Uprava za inspekcijske poslove	2.930,70
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integr	26.238,25	Agencija za sprječavanje korupcije	20.598,00
Ministarstvo prosvjete	29.476,35	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	111.584,06
Ministarstvo kulture	1.900,00	Fond za zdravstveno osiguranje	7.400,04
Državni arhiv	13.109,36	Zavod za zapošljavanje	27.414,46
Ministarstvo ekonomije	89.721,06	Fond rada	450,00
Agencija za zaštitu konkurencije	1.285,50	**Ukupno**	**20.343.673,96**

Dio potrošačkih jedinica nema evidenciju o sporovima koji se vode protiv njih pred sudovima i/ili drugim nadležnim organima, a koja bi trebalo da omogući tačne i blagovremene podatke o vrijednosti spora, statusu predmeta i fazi u kojoj se spor nalazi i odgovornom licu. Izdaci plaćeni sa pozicije 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 19.617.150,69 € odnose se na:

Ministarstvo odbrane u iznosu od 771.442,59 €. Revizijom je utvrđeno da su izdaci u iznosu od 498.565,97 € nastali u tekućem periodu i da ih je trebalo plaćati sa grupe računa u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu.

Fond za obeštećenje u iznosu od 2.365.754,62 €. Sredstva su isplaćena na osnovu rješenja sačinjenih u skladu sa Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i Uredbom o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2017. godinu. Otplata duga po osnovu restitucije oduzetih imovinskih prava isplaćena je u iznosu od 2.365.754,62€, kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Table 39: Isplata obaveza po osnovu restitucije

Stanj duga po osnovu restitucije na dan:			
Podaci	**31.12.2016. godine**	**31.12.2017. godine**	**Razlika**
Broj ukupnih konačnih rješenja	1525	1558	33
Novčani iznos konačnih rješenja	222.117.394,67	223.723.143,16	1.605.748,49
Isplaćeno po rješenjima	31.698.787,02	34.064.541,64	**2.365.754,62**
Iznos registrovanih obveznica FO01, a koje su istekle		18.528.502,00	
Iznos registrovanih obveznica FO02		87.794.218,00	
Ukupan iznos emitovanih obveznica		106.322.720,00	
Vrijednost emitovanih obveznica isteklih i u vlasništvu CG	99.398.968,00	101.645.984,00	2.247.016,00
Stanje kon. rješenja umanjeno za istekle obveznice i otplatu	91.019.639,65	88.012.617,52	3.007.022,13

Potrebno je da Fond za obeštećenje planira i vrši plaćanje dospjelih obaveza po osnovu konačnih i izvršnih rješenja o povraćaju oduzetih imovinskih prava sa grupe računa 431 - Transferi institucijma, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, u skladu sa članom 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Ministarstvo finansija je ostvarilo izdatke u iznosu od 16.237.639,82 € koji se odnose na:

- presude i sporazume (uz troškove sudskih postupaka) pred Evropskim sudom za ljudska prava, donešene na osnovu dopisa Kancelarije zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u iznosu od 389.315,70 €, kao i bankarske naknade za ino plaćanja u iznosu od 195,15 €;

- sudske presude koje se odnose na staru deviznu štednju u iznosu od 191,00 €;
- izdatke za izmirenje duga po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 15.419.786,05 €;
- izdatke za izmirenje duga po osnovu dospjelih obveznica za zaostale penzije u iznosu od 10.029,58 €;
- izdatke za plaćanje poreza i doprinosa za D.O.O. "Komunalno" Berane na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-1816 od 11.07.2016. godine u iznosu od 41.306,73 €;
- izdatke za plaćanje troškova lokalne kancelarije UNDP-a za 2016. godinu u iznosu od 376.815,53 € (413.442,00 USD po kursu na dan plaćanja 1,0972).

Kontrolom izdataka u iznosu od 19.617.150,69 € utvrđeno je da se izdaci u iznosu od 18.776.026,04 € odnose na obaveze nastale u tekućem periodu i to: Ministarstvo finansija u iznosu od 16.237.639,82 €, JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore u iznosu od 23.564,99 € i Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore u iznosu od 39.816,39 €.

Potrošačke jedinice su u obavezi da grupu računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda ne terete sa izdacima čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini. Potrebno je da neizmirene obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i da plaćanje i evidentiranje obaveza nastalih u tekućem periodu vrše u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

6. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

Zakonom o budžetu za 2017. godinu planirana sredstva za potrebe budžetske rezerve iznose 14.298.673,88 €, a Zakonom o izmjenama zakona o budžetu za 2017. godinu 22.787.265,37 €. Raspoloživa sredstva za potrošnju, nakon preusmjeravanja sredstava, iznose 20.495.088,30 €, dok su ostvareni izdaci u iznosu od 19.683.829,93 € kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 35: Pregled izdataka tekuće budžetske rezerve

	Opis	Iznos
1	Zakon o budžetu za 2017. godinu	14.298.673,88
2	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2017. godinu	22.787.265,37
3	Uvećanje putem preusmjeravanja	10.731.833,27
4	Umanjenje putem preusmjeravanja	13.024.010,35
5	Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	20.495.088,30
6	Izvršeno	19.683.829,93

Potrošnja sredstava tekuće budžetske rezerve u iznosu od 19.683.829,93 € odobravana je zaključcima Vlade Crne Gore u iznosu od 15.588.361,93, odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 1.732.965,00 € i odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve u iznosu od 2.362.503,00 €. Izdaci iz tekuće budžetske rezerve odnose se na:

a) **Potrošačke jedinice** u iznosu od 10.278.731,07 € i to:

Ministarstvo sporta u iznosu od 300.000,00 € je uplatilo Crnogorskom olimpijskom komitetu na ime organizacije „Igara malih država“ koje će se održati 2019. godine.
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore u iznosu od 45.888,18 €. Sredstva u iznosu od 21.600,00 € uplaćena su Glavnom gradu Podgorica za organizaciju Drugog foruma gradonačelnika glavnih gradova država Centralne i Istočne Evrope i NR Kine, a sredstva u iznosu od 24.288,18 € u korist uplatnog računa broj 820-30000-74 Jedinstveni račun poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem.
Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu od 20.000,00 € uplaćena su Savezu radio amatera Crne Gore.
Ministarstvo finansija u iznosu od 71.128,96 € uplatilo iznos od 21.128,96 € članovima Komisije za kontrolu državne pomoći i iznos od 50.000,00 € D.O.O. “Čistoća” Podgorica.
Ministarstvo vanjskih poslova u iznosu od 487.417,50 €. Iznos od 50.000,00 € je upaćen Atlantskom savezu Crne Gore na ime pomoći u realizaciji “To Be Secure” foruma; iznos od 10.000,00 € na ime pomoći Sjedinjenim Meksičkim Državama za sanaciju posljedica elementarnih

nepogoda; iznos od 70.000,00 € za realizaciju projekta "Crnogorska kuća" u argentinskoj provinciji Ćako; iznos od 10.000,00 € za stvaranje neophodnih administrativno tehničkih pretpostavki za rad DKP-a u Argentini; iznos od 5.000,00 € za štampanje knjige "Istorija Crne Gore" i iznos od 342.000,00 € na ime finansijskog doprinosa UNDP-u.

Ministarstvo prosvjete u iznosu od 55.796,00 €, koji je uplaćen Poreskoj upravi na ime umanjenja poreskog potraživanja Fakulteta za crnogorski jezik i književnost Cetinje.

Ministarstvo ekonomije u iznosu od 200.000,00 €, koji je uplaćen Radio difuznom centru DOO, po osnovu preuzetih obaveza komercijalnih i lokalnih radio i TV emitera.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u iznosu od 6.590.101,31 € i to: iznos od 2.292.945,42 € na ime dospjelog dugovanja koje Montenegro Airlines AD ima prema banci, a koje je pokriveno državnom garancijom, kako ne bi došlo do njenog aktiviranja i iznos od 4.297.155,89 € na žiro račun Montenegro Airlines AD.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u iznosu od 904.009,09 € i to: iznos od 60.000,00 € uplaćen Opštini Žabljak za prevazilaženja problema u vodosnabdijevanju i iznos od 844.009,09 € za sprovođenje Plana preventivnih mjera za suzbijanje bolesti kvrgave kože i bolesti plavog jezika.

Ministarstvo zdravlja je uplatilo iznos od 210.000,00 € stambenoj zadruzi zdravstvenih radnika "Zdravstvo".

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je uplatilo iznos od 80.000,00 € Romskom obrazovnom fondu u Crnoj Gori.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma u iznosu od 921.500,00 € i to: iznos od 600.000,00 € uplaćen privrednom društvu Sindčel D.O.O Nikšić za izmirenje neisplaćenih zarada zaposlenih; iznos od 81.500,00 € za otpremnine radnika SKI Centra Durmitor u stečaju; iznos od 160.000,00 € za redovno funkcionisanje Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore i iznos od 80.000,00 € za obezbjeđenje dijela sredstava za održavanje i unapređenje uspostavljenog ekosistema privrednog društva AD Solana Bajo Sekulić u stečaju.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja u iznosu od 18.000,00 € i to: iznos od po 6.000,00 € povodom rođenja troje djece porodicama u Nikšiću, Podgorici i Cetinju.

Ministarstvo javne uprave u iznosu od 11.912,13 € na ime naknada Arbitražnoj komisiji za podjelu imovine i obaveza između Opštine Plav i Opštine Gusinje.

Sudstvo u iznosu od 362.977,90 € koji je uplaćen Crnogorskom fondu za solidarnu stambenu izgradnju.

b) Pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti po zaključcima Vlade Crne Gore isplaćen je iznos od 5.387.055,16 € i to: opštinama u iznosu od 2.358.935,00 €, političkim partijama u iznosu od 343.063,44 €, sportskim organizacijama u iznosu od 2.386.250,00 € i nevladinim organizacijama, kulturnim, humanitarnim i drugim organizacijama u iznosu od 298.806,72 €.

c) Pomoć fizičkim licima za liječenje u iznosu od 885.000,00 €. Po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 627.250,00 €, odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava rezervi u iznosu od 253.150,00 € i odlukama Vlade CG u iznosu od 4.600,00 €.

d) Pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 2.438.423,00 €. Po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu 712.290,00 €, odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava rezervi u iznosu od 1.716.133,00 € i odlukama Vlade CG u iznosu od 10.000,00 €.

e) Pomoć za školovanje u iznosu od 388.170,00 €. Po odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 116.900,00 €, odlukama Komisije za raspodjelu dijela sredstava budžetske rezerve u iznosu od 270.770,00 € i odlukama Vlade CG u iznosu od 500,00 €.

f) Ostale isplate u iznosu od 306.450,70 € se odnose na isplate sredstva na ime pomoći domaćinstvima radi ublažavanja i otklanjanja posljedica nastalih od elementarnih nepogoda u iznosu od 156.787,00 € i na ime pomoći građanima, crkvenim, sportskim i drugim udruženjima 149.663,70 € na osnovu zapisnika sa sjednica Užeg kabineta Vlade CG i odluka Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću.

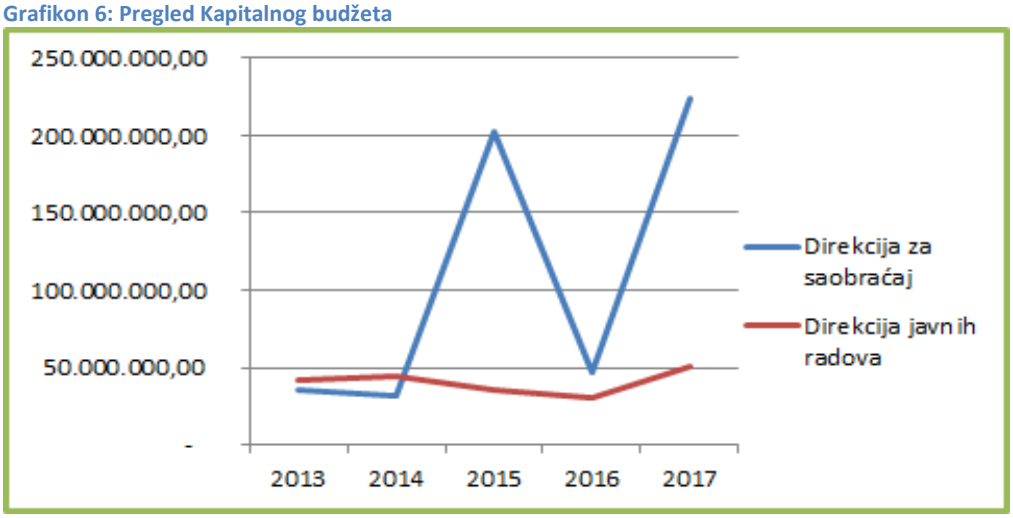
7. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

Kapitalni budžet se implementira kroz centralizovani sistem preko Direkcije za saobraćaj i Direkcije javnih radova. Kapitalni budžet je iskazan po ekonomskoj, funkcionalnoj i programskoj klasifikaciji. Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave[26] Direkcija javnih radova, dotadašnji organ uprave u sastavu Ministarstva održivog razvoja i turizma, prešla je u nadležnost i sastav Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave[27], Direkcija javnih radova kao organ uprave ponovo je vraćena u sastav i nadležnost Ministarstva održivog razvoja i turizma. U narednoj tabeli dat je pregled Kapitalnog budžeta iskazan po godinama i to:

Tabela: 36 – Pregled Kapitalnog budžeta po godinama

OPIS	2013	2014	2015	2016	2017
Direkcija za saobraćaj	35.736.742,96	31.315.825,22	202.745.099,46	47.251.589,46	223.806.298,92
Direkcija javnih radova	41.482.484,47	44.577.205,31	35.677.808,24	30.028.661,16	50.280.153,81
Ukupno	**77.219.227,43**	**75.893.030,53**	**238.422.907,70**	**77.280.250,62**	**274.086.452,73**

Grafikon 6: Pregled Kapitalnog budžeta

Zakonom o budžetu za 2017. godinu Kapitalni budžet je planiran u iznosu od 283.078.600,00 €. Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o budžetu za 2017. godinu budžet je umanjen za 24.500.000,00 €, dok je preusmjeravanjem sredstava uvećan za 7.155.681,04 €. Raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 265.734.281,04 €, a realizovana sredstva iznose 274.086.452,73 € ili 103,14% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 37: Kapitalni budžet u 2017. godini

	Opis	Direkcija za saobraćaj	Direkcija javnih radova	Ukupno
1	Zakon o budžetu za 2017. godinu	224.200.000,00	58.878.600,00	283.078.600,00
2	Uvećanje rebalansom budžeta	0,00	54.941.077,26	54.941.077,26
3	Umanjenje rebalansom budžeta	12.000.000,00	67.441.077,26	79.441.077,26
4	Uvećanje putem preusmjeravanja (plus)	5.347.747,65	6.393.383,39	11.741.131,04
5	Umanjenje putem preusmjeravanja (minus)	1.126.000,00	3.459.450,00	4.585.450,00
6	Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	216.421.747,65	49.312.533,39	265.734.281,04
7	Izvršeno	223.806.298,92	50.280.153,81	274.086.452,73
8	Izvršeno/planirano x100	103,41%	101,96%	103,14

[26] „Sl. list CG", br.73/16
[27] "Sl. list CG", br.019/17

7.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet

Kapitalni budžet Ministarstva saobraćaja i pomorstva - Direkcije za saobraćaj za 2017. godinu, planiran je u iznosu od 224.200.000,00 €. Zakonom o izmjenama Zakona o budžetu za 2017. godinu planirani iznos je umanjen za 12.000.000,00 €. Nakon izvršenih preusmjerenja raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 216.421.747,65 € a ostvareni su izdaci u iznosu od 223.806.298,92 €, odnosno za 3,41% više od raspoloživih sredstava. Od ukupnog iznosa realizovanih sredstava na tekuće izdatke odnosi se 13.561.549,49 € ili 6,06%, a na kapitalne izdatke 210.244.749,39 € ili 93,94%, kao je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 38: Pregled Kapitalnog budžeta Direkcije za saobraćaj u 2017. godini po programima

Ek. klas.	O P I S	Zakon o budžetu	Rebalans	Preusmjerenje		Tekući budžet	Izvršenje	% izvršenja
			-	+	-			
761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u CG	21.700.000,00	0,00	2.230.000,00	0,00	23.930.000,00	25.371.676,82	106,02%
762	Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka	1.000.000,00	0,00	0,00	90.000,00	910.000,00	841.129,18	92,43%
764	Auto put Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa	194.300.000,00	12.000.000,00	821.747,65	600.000,00	182.521.747,65	184.925.906,34	101,32%
765	Putni prelazi	400.000,00	0,00	0,00	0,00	400.000,00	201.879,13	50,47%
767	Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima	1.300.000,00	0,00	0,00	124.000,00	1.176.000,00	1.005.975,61	85,54%
771	Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži CG	1.400.000,00	0,00	2.000.000,00	100.000,00	3.300.000,00	5.069.071,64	153,61%
772	Investiciono presvlačenje magistralnih i regionalnih puteva	2.000.000,00	0,00	0,00	192.000,00	1.808.000,00	1.780.048,57	98,45%
773	Investicioo održavanje regionalnih i magistralnih puteva, nadzor, projektovanje, ekspoprijacija, revizija	1.900.000,00	0,00	296.000,00	0,00	2.196.000,00	2.096.675,71	95,48%
775	Izgradnja trećih traka	200.000,00	0,00	0,00	20.000,00	180.000,00	2.513.935,92	1396,63%
	UKUPNO	**224.200.000,00**	**12.000.000,00**	**5.347.747,65**	**1.126.000,00**	**216.421.747,65**	**223.806.298,92**	**103,41%**

Direkcija za saobarćaj je Kapitalni budžet u iznosu od 223.806.298,92 € finansirala iz opštih prihoda u iznosu od 66.343.952,38 € ili 29,64%, a iz sredstava kredita u iznosu od 157.462.346,54 € ili 70,36%, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 39: Kapitalni budžet – Izvori finansiranja

Šifra	Naziv projekta	Izvori finansiranja		Izvršenje
		budžet	kredit	
761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori	22.205.418,52	3.166.258,30	25.371.676,82
762	Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka	841.129,18		841.129,18
764	Auto put Bar-Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa	35.057.085,21	149.868.821,13	184.925.906,34
765	Putni prelazi	201.879,13		201.879,13
767	Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima	1.005.975,61		1.005.975,61
771	Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore	3.091.239,63	1.977.832,01	5.069.071,64
772	Investiciono presvlačenje magistralnih i regionalnih puteva	1.780.048,57		1.780.048,57
773	Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija, revizije	2.096.675,71		2.096.675,71
775	Izgradnja trećih traka	64.500,82	2.449.435,10	2.513.935,92
	UKUPNO:	**66.343.952,38**	**157.462.346,54**	**223.806.298,92**

Projekti finansirani iz kreditnih sredstava u iznosu od 157.462.346,54 € su dati u narednoj tabeli:

Tabela 40: Pregled projekata finansiranih iz kreditnih sredstava

R.br.	Opis	Program		Projekat	Iznos	Ukupno
1	Kredit Evropske investicione banke (EIB) za Projekat „Sanacija puteva i zaobilaznice oko gradova",	775	Izgradnja trećih traka	Rekonstrukcija magistralnog puta Ribarevine-Mojkovac, lokalitet "Lepenac"	2.438.263,02	5.597.205,47
				Provizija po osnovu povlačenja sredstava sa deviznog racuna Ministarstva finansija - kreditna sredstva (EIB)	11.172,08	
		771	Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži CG	Izgradnja obilaznice Rožaje II faza	1.977.832,01	
		761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u CG	Rekonstrukcija magistralnog puta Ulcinj-Sukobin, dionica Ulcinj-Krute	1.169.938,36	
2	Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) za Projekat "Rekonstrukcija i unapređenje lokalnih puteva"	761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u CG	Rekonstrukcija puta Berane-Kolašin i izgradnja tunela, dionica Lubnice-Jezerina	1.693.035,94	1.996.319,94
				Nadzor nad rekonstrukcijom puta Berane-Kolašin i izgradnja tunela, dionica Lubnice-Jezerina	303.284,00	
3	Kineska EXIM banka za Projekat "Izgradnja autoputa Bar-Boljari,	764	Autoput Bar-Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa	Izvođenje radova na izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo	149.868.821,13	149.868.821,13
	Ukupno isplaćeno iz sredstava kredita:				**157.462.346,54**	**157.462.346,54**

Navedeni projekti finansirani su iz kredita Evropske investicione banke (EIB) u iznosu od 5.597.205,47 €, Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u iznosu od 1.996.319,94 i od EXIM banke Kina u iznosu od 149.868.821,13 €.

Prekoračenje Kapitalnog budžeta - Revizijom je utvrđeno da je u 2017. godini Kapitalni budžet prekoračen u odnosu na raspoloživa sredstva u iznosu od 7.948.843,07 € i to:

- Program 761 planiran je u iznosu od 23.930.000,00 €, a realizovan u iznosu 25.371.676,82 €, odnosno za 1.441.676,82 € ili 6,02% više u odnosu na plan;
- Program 764 Auto put Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa planiran je u iznosu od 182.521.474,65 € a realizovan u iznosu 184.925.906,34 €, odnosno za 2.404.158,69 € ili 1,32% više u odnosu na plan.
- Program 771 planiran je u iznosu od 3.300.000,00 €, a realizovan u iznosu 5.069.071,64 €, odnosno za 1.769.071,64 € ili 53,61% više u odnosu na plan;
- Program 775 planiran je u iznosu od 180.000,00€, a realizovan u iznosu 2.513.935,92 € što je više u odnosu na plan za iznos od 2.333.935,92 €.

Iskazano prekoračenje finansirano je iz:

- kredita EIB i EBRD u skladu sa članom 12 Zakona o budžetu za 2017. godinu, kojim je definisano da se sredstva Kapitalnog budžeta za izdatke potrošačkih jedinica koji se finansiraju iz kredita izvršavaju u visini njihovog ostvarenja;
- neutrošenih sredstava planiranih za realizaciju drugih programa u iznosa od 1.500.000,00 €, a u skladu sa Zaključkom broj 07-3754 od 07.12.2017. godine. Vlada Crne Gore je dala saglasnost Direkciji za saobraćaj, a shodno odredbama člana 46 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, da može plaćati obaveze prema izvođačima radova za projekte iz Programa 761 Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori sa drugih programa.

U narednoj tabeli dat je pregled nezavršenih projekata na dan 31.12.2017. godine, a koji će se realizovati u narednom periodu[28] i to:

Tabela 41 – Pregled okončanih projekata na 31.12.2017. godine

Program	Završeni projekti :	Ugovor		Realizovano			Ukupno
		Datum	Vrijednost	2015	2016	2017	
761	Rek.puta PG-CT,lokalitet Barutana	11.11.2015.	1.296.801,79	129.680,17	1.166.973,52		1.296.653,69
	Rek.puta CT-BD,lokalitet Obzovica-Brajići	28.10.2015.	2.686.096,28	795.881,02	1.890.088,92		2.685.969,94
	Rek.puta Nikšić-Vilusi,lok. Trubjela	04.11.2015.	889.292,00	88.929,20	788.881,37		877.810,57
	Rek.puta PG-CT,lok. Ulići	16.10.2015.	2.149.812,50	643.183,81	1.506.612,91		2.149.796,72
	Rek.puta Tuzi-Pljoče	08.02.2016.	876.529,47		875.072,53		875.072,53
	Rek.puta PG-CT Tunel Mekavac	27.01.2016.	2.007.923,84		660.617,71	1.347.143,94	2.007.761,65
	Rek.puta CT-BD lok.Ugnji-Obzovica	12.05.2016.	1.346.296,79		367.647,31	978.484,82	1.346.132,13
	Rek.puta Ilino brdo-Vilusi	26.12.2016.	2.492.229,12		249.222,19	2.242.954,99	2.492.177,18
	Rek.puta ulaz u Petnjicu II faza (Podvade - Petnjica)	19.09.2016.	3.442.593,40		810.768,39	2.281.415,95	3.092.184,34
766	Rek.raskrsnice u Bijelom Polju	09.07.2015.	218.511,78	181.500,42	37.010,14		218.510,56
	Rek.raskr. M-2 I ul. J. Vukotića-Ulaz u Mojkovac 09.07.2015.		238.680,90	214.810,92	23.867,89		238.678,81
767	Sanacija klizišta Frutak	22.10.2015.	177.979,23	95.248,25	69.060,21		164.308,46
	Sanacija klizišta Baošići	22.10.2015.	248.894,14	24.889,41	224.004,66		248.894,07
771	Rek. dva bul. od Budve do Bečića, sa rek.rask.	04.05.2015.	3.679.585,65	367.958,56	3.309.052,63		3.677.011,19
772	Inves. presv. asfalta (radovi po sekc. -5 ugovora) 05.2016.		2.272.091,75		2.272.091,75		2.272.091,75
	Inves. presv. asfalta (radovi po sekc. -NK, PV, PG, BA) 05.2016.	05.2017.	1.509.161,61			1.480.048,57	1.480.048,57
773	Rekonstr.puta ulaz u Žabljak	12.10.2015.	287.919,24		287.140,92		287.140,92
	Sanacija klizišta Dobrilovina I i II	26.10.2015.	231.270,94	170.582,70	60.684,11		231.266,81
	Izvođenje radova na rasvjeti Tunela Mekavac	26.10.2016.	239.924,37			235.746,50	235.746,50
	Izvođenje radova na raskrsnici Sutomore	13.03.2017.	124.978,92			124.978,92	124.978,92
775	Rek.puta CT-Bd,lokalitet Markovići	22.10.2015	3.288.946,60	708.530,42	2.579.960,36		3.288.490,78
766	Rek.rskrsnice Sutomore	27.04.2015.	916.855,79	546.410,38	370.443,98		916.854,36
	UKUPNO:		**30.622.376,11**	**3.967.605,26**	**17.549.201,50**	**8.690.773,69**	**30.207.580,45**

U narednoj tabeli dat je pregled nezavršenih projekata na dan 31.12.2017. godine, odnosno projekata koji će se realizovati u narednom periodu i to:

[28] Za realizaciju Projekta 764 Autoput Bar – Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa, nadležno je Ministartsvo saobraćaja i pomorstva, a za Projekat 765 Putni prelazi nadležna je Direkcija za željeznice.

Tabela 42 - Pregled nezavršenih projekata na 31.12.2017. godine

	Nerealizovani projekti	Ugovor		Realizovano			Ukupno
		Datum	Vrijednost	2015	2016	2017	
761	Rek.puta I izgr.tunela na dion.puta Lubnice-Jezerine	02.12.2016.	34.694.804,35		3.469.480,44	1.693.035,94	5.162.516,38
	Rek.puta I izgr.tunela na dion.puta Lubnice-Jezerine /nadzor	08.12.2016.	1.269.600,00			303.284,00	303.284,00
	Rek.puta Cetinje-Njeguši	12.10.2015.	9.548.292,71	954.829,27	2.159.251,15	5.023.828,59	8.137.909,01
	Rek.puta Crkvice-Vrulja	27.10.2015.	4.766.552,00	476.655,20	866.093,00	1.879.466,81	3.222.215,01
	Rek.puta CT-BD,lok.Brajići- Lapčići	26.05.2016.	7.599.999,99		2.755.937,40	4.387.926,69	7.143.864,09
	Rek.puta Petrovići-Vraćenovići	26.05.2016.	3.588.000,00		409.815,63	815.804,13	1.225.619,76
	Rek.puta dion.Ulići-Kružni tok CT-Ugnji	29.08.2016.	2.926.617,56		292.661,76	2.286.265,59	2.578.927,35
	Rekonstrukcija puta Krstac- Ivanova korita	16.10.2017.	3.982.192,45			389.219,25	389.219,25
	Rekonstrukcija puta Ulcinj-Krute	09.08.2017.	5.824.687,33			1.169.938,36	1.169.938,36
762	Rekonstrukcija i sanacija kritične tačke Košljun - Zavala	30.12.2016.	1.096.444,39			636.226,53	636.226,53
767	Sanac.klizišta Debeli brijeg	22.10.2015.	491.837,52		49.183,75		49.183,75
	Rekonstrukcija 8 mostova (Slijepač most-Pavino polje)		999.757,39		414.721,74	142.214,09	556.935,83
	Rekonstrukcija zidova na putu Slijepač most - Pljevlja	24.10.2016.	372.123,96			295.779,23	295.779,23
	Sanacija klizišta Besnik I Zeleni	15.11.2016.	342.274,24		34.227,24	267.982,29	302.209,53
771	Rek.puta Petrovac-Podgorica,obil. Golubovci, II faza	18.11.2016.	4.696.396,33				0,00
	Direkcija za saobraćaj	Sporazum	3.600.993,23		360.099,32		360.099,32
	Glavni grad		1.095.403,10				
	Izgradnja Bulevara D. Gorica	14.11.2017.					
	Direkcija za saobraćaj	Sporazum	6.006.553,10			600.653,51	600.653,51
	Glavni grad		3.466.539,36				0,00
773	Izvođenje radova na izgradnji obilaznice Rožaje II faza	25.10.2017.	19.778.320,09			1.977.832,01	1.977.832,01
775	Izvod.radova na rasvjeti tunela Cetinje-Njeguši	26.10.2016.	149.658,62			14.658,62	14.658,62
	Izgradnja III trake Lepenac	15.03.2017.	3.327.977,89			2.438.263,02	2.438.263,02
	UKUPNO:		**119.625.025,61**	**1.431.484,47**	**10.811.471,43**	**24.322.378,66**	**36.565.334,56**

Uvidom u dokumentaciju projekata finansiranih iz sredstava Kapitalnog budžeta u 2017. godini, ugovore, privremene i okončane situacije, analitičke kartice izvođača radova i ostalu prateću dokumentaciju, utvrđeno je sljedeće:

Program 761: Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori

Sredstva za rekonstrukciju magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori planirana su Zakonom o budžetu za 2017. godinu u iznosu od 21.700.000,00 €, dok su raspoloživa sredstva poslije izvršenih preusmjeravanja iznosila 23.930.000,00 €.

Sredstva utrošena za kapitalne izdatke za realizaciju projekata iz Programa 761 u 2017. godini iznose 24.798.769,06 € i to za projekte koji su završeni u iznosu od 6.849.999,70 € (tabela 41 – Pregled okončanih projekata na 31.12.2017. godine) i projekte koji su u toku u iznosu od 17.948.769,36 € (tabela 42 – Pregled nezavršenih projekata na 31.12.2017. godine), dok je na teret drugih programa utrošen iznos od 1.490.586,12 € i to:

762 - Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka, pozicija 4411 iznos od 200.000,00 €,
767 - Sanacija mostova, klizišta i kosina, pozicija 4411, iznos od 300.000,00 €,
771 - Rješavanje uskih grla na saobr. mreži, sa svih pozicija programa, iznos 490.586,12 €,
772 - Investiciono presvlačenje asfaltnih kolovoza, pozicija 4411, iznos od 300.000,00 €,
773 - Investiciono održavanje, nadzor, projektovanje, revizija, sa svih pozicija programa, iznos od 200.000,00 €.

Finansiranje kapitalnih izdataka Programa 761 - Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori u iznosu 23.308.182,94 € obezbijeđeno je iz opštih prihoda budžeta u iznosu od 22.205.418,52 € i kredita u iznosu od 3.166.258,30 €.

Program 761 Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori obuhvata sljedeće projekte i to:

Tabela 43 – Program 761 Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori po projektima

R.b.	Naziv podprojekta	Plan	Izvor finansiranja	Ugovor				Realizovano u 2017		Ukupno realizovano do 31.12.2017.	Realizovano sa drugih programa	Status projekta
				datum	broj	iznos	rok/dani	Kapitalni izdaci	Tekući izdaci			
1	Rekonstrukcija puta Vilusi – Vraćenovići, dionica Petrovići – Vraćenovići u dužini od 9 km	2.000.000,00	OPB	26.05.2016.	01-5456/1	3.588.000,00	300	815.804,13	69.119,50	1.225.619,76		u toku
2	Rekonstrukcija dijela puta Slijepač most – Tomaševo – Pljevlja / dionica Crkvice – Vrulja	2.000.000,00	OPB	27.10.2015.	01-10725/1	4.766.552,00	360	1.279.466,81	24.896,65	3.222.215,01	600.000,00	u toku
3	Rekonstrukcija puta Berane Petnjica, I faza	1.900.000,00	OPB	19.09.2016.	01-9311/1	3.442.593,44	300	2.081.415,95	334.235,91	3.092.184,34	200.000,00	u toku
4	Rekonstrukcija puta Berane – Petnjica, II faza	100.000,00	Ugovor sklopljen u 2018. godini						-	-		
5	Rekonstrukcija puta Pljevlja-Metaljka	200.000,00	Tenderska procedura će biti sprovedena u 2018. godini						-	-		
6	Rekonstrukcija puta Ulcinj – Krute	200.000,00	EIB	09.08.2017.	34/17-01-5796/2	5.824.687,33	360	1.169.938,36	205.739,00	1.169.938,36		u toku
7	Rekonstrukcija puta Berane – Kolašin,dionica Lubnice-Jezerine	500.000,00	EBRD	02.12.2016.	01-5591/2	34.694.804,35	1095	1.996.319,94	382.927,60	5.162.516,38		u toku
8	Rekonstrukcija puta Cetinje – Njeguši	3.000.000,00	OPB	12.10.2015.	01-10208/1	9.548.292,71	450	4.598.498,96	353.810,41	8.137.909,01	425.329,63	u toku
9	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 Cetinje-Budva lokalitet Brajići – Lapčići od km 45+700 do km 51+000	3.000.000,00	OPB	26.05.2016.	01-5457/1	7.599.999,99	360	4.387.926,69	91.260,65	7.143.864,09		u toku
10	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 Podgorica-Cetinje lokalitet Mekavac	600.000,00	OPB	27.01.2016.	01-567/1	2.007.923,84	240	1.347.143,94	20.760,34	2.007.761,65		završen
11	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 Podgorica-Cetinje treća traka Ugnji od km 35+900 do km 37+300	300.000,00	OPB	12.05.2016.	01-4703/1	1.346.296,79	100	978.484,82	64.237,00	1.346.132,13		završen
12	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 Podgorica-Cetinje – Budva lokalitet Ulići – Ugnji	1.500.000,00	OPB	29.08.2016.	01-8617/2	2.926.617,56	210	2.286.265,59	46.416,76	2.578.927,35		u toku
13	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-6 Ilino Brdo-Vilusi od km 129+700 do km 135+500	1.200.000,00	OPB	26.12.2016.	01-12535/1	2.492.229,12	150	1.977.698,50	38.354,46	2.492.177,90	265.256,49	zavrsen
14	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.1 Barski most – Bijelo Polje, od Barskog mosta do Dobrakova	200.000,00							-	-		
15	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.1 Barski most – Bijelo Polje, od Dobrakova do Bijelog Polja km 35+300 do km 146+600	200.000,00	Tender za izbor izvođača radova biće raspisan nakon potpisivanja ugovora sa bankama iz čijih sredstava će se finansirati navedeni projekti (EIB i EBRD)						-	-		
16	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-8 Pljevlja – Mihajlovica	200.000,00							67.160,00	-		
17	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.1 Bijelo Polje – Ribarevine od km 149+950 do km 153+000	1.500.000,00							-	-		
18	Rekonstrukcija regionalnog puta Krstac – Ivanova Korita	100.000,00	OPB	16.10.2017.	01-10133/1	3.892.192,45	270	389.219,25	-	389.219,25		u toku
19	Rekonstrukcija regionalnog puta R-1 u dužini od 3,5 km od supermarketa Voli do Bajičke crkve	800.000,00	Ugovor sklopljen u 2018. godini						-	-		
20	Rekonstrukcija magistralnog puta M-18 Danilovgrad – Podgorica od km 114+500 do km 129+500, izgradnja bulevara	200.000,00							-	-		
21	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Rožaje – Špiljani od km 1148+200 do 1168+200 sa sanacijom tunela i mostova	200.000,00							-	-		
22	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Tivat – Jaz od km 885+500 do km 901+500, izgradnja bulevara	200.000,00							-	-		
23	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Lepenac – Ribarevina, L=12.90 km, Potezi: km 1075+200 – km 1081+800 i km	200.000,00							-	-		
24	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Ribarevina – Poda, L=14.70 km, od km 1089+872 do km 1104+559	200.000,00							-	-		
25	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Poda – Berane, L=12.20 km, od km 1104+559 do km 1117+300	200.000,00	Tender za izbor izvođača radova biće raspisan nakon potpisivanja ugovora sa bankama iz čijih sredstava će se finansirati navedeni projekti (EIB i EBRD)						-	-		
26	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dioica Berane – tunel „Lokve", L=16,2 km, od km 1117+300 do km 1133+507	200.000,00							-	-		
27	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica tunel „Lokve" – Rožaje, L=14.7 km,	200.000,00							-	-		
28	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Kamenovo – Petrovac, L=11.3 km, od km 911+700 do km 923+000	200.000,00							-	-		
29	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2.4 dionica Petrovac – Bar, L=12,0 km	200.000,00							-	-		
30	Rekonstrukcija puta Dinoša – Cijevna Zatrijebačka	200.000,00							-	-		
		21.700.000,00				82.130.189,58		23.308.182,94	1.698.918,28	37.968.465,23	1.490.586,12	
	EKSPROPRIJACIJA NEPOKRETNOSTI								364.575,60			
	Cetinje-Budva, lokalitet Košljun-Zavala		Odnosi se na Program 762						351.520,00	odnosi se na 762		
	Obzovica-Brajići		Projekat završen u 2016. godini						2.912,60	završen u 2016. godini		
	Meterizi-Barutana		Projekat završen u 2016. godini						9.555,00	završen u 2016. godini		
	Trubjela		Projekat završen u 2016. godini						588,00	završen u 2016. godini		
	Ukupno:	21.700.000,00				82.130.189,58		23.308.182,94	2.063.493,88	37.968.465,23	1.490.586,12	

Projekat naveden u prethodnoj tabeli pod tačkom 4 - Rekonstrukcija puta Berane – Petnjica, II faza i tačkom 19 - Rekonstrukcija regionalnog puta R-1 u dužini od 3,5 km zaključeni su ugovori u 2018. godini. Za projekte koji nijesu realizovani, a koji će se finansirati iz kredita, tender za izbor

najpovoljnijeg izvođača radova biće raspisan nakon potpisivanja ugovora sa bankama iz čijih sredstava će se finansirati navedeni projekti (EIB i EBRD). Izdaci za eksproprijaciju nepokretnosti, za dionice navedene u tabeli, su plaćeni u iznosu od 364.575,60 €. Iznos od 13.055,60 € se odnosi na Program 761, odnosno projekte završene u 2016. godini. Izdatak u iznosu od 351.520,00 € teretio je navedeni Program, a odnosi se na Program 762 - Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka.

Kapitalni izdaci - U okviru Programa 761 kapitalni izdaci evidentirani u okviru računa grupe 441, pozicija 4411-Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja iznose 23.308.182,94 €. Provjerom izdataka utvrđeno je da su ugovori zaključivani u 2015, 2016 i 2017. godini, a plaćanja su vršena na osnovu dostavljenih privremnih situacija, shodno zaključenim ugovorima i aneksima ugovora. Utvrđeno je da je kod pojedinih projekata došlo do prekoračenja ugovorenih rokova i nemogućnosti izvođenja radova po planiranoj dinamici zbog kašnjenja u realizaciji aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa u postupku eksproprijacije zemljišta. Sa pozicije 4411-Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja izvršena je isplata iz kreditnih sredstava na ime usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na projektu rekonstrukcije puta i izgradnji tunela dionice Lubnice-Jezerina u iznosu od 303.284,00 €. Navedenu isplatu je trebalo izvršiti sa pozicije 4147 Konsultanske usluge, projekti i studije.

Program 771: Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore - Sredstva za rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore planirana su Zakonom o budžetu za 2017. godinu u iznosu od 1.400.000,00 €, dok su raspoloživa sredstva poslije izvršenih preusmjeravanja iznosila 3.300.000,00 €. Ostvarni izdaci iznose 5.069.071,64 € ili za 53,61% više od raspoloživih sredstava. Program 771 obuhvata sljedeće projekte i to:

Tabela 44: Program 771 - Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore

R.b.	Naziv podprojekta	Izvor finansiranja	Ugovor				Realizovano u 2017		Realizovano u prethodnim godinama	Ukupno realizovano do 31.12.2017.	Status projekta
			datum	broj	iznos	rok	Kapitalni izdaci	Tekući izdaci			
1	Obilaznica Rožaje II faza	KREDIT EIB	25.10.2017	01-10421/1	19.778.320,09	730	1.977.832,01	-		1.977.832,01	u toku
2	Rekonstrukcija dionice puta (izgradnja bulevara) Podgorica – Petrovac dionica skretanje za Aerodrom Golubovci – početak obilaznice Golubovci	OPB	18.11.2016 26.04.2016	231/1; 01-4255/1	4.696.396,33	240	/	/	360.099,32	360.099,32	u toku
3	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2.3 Podgorica – Cetinje, dionica Cetinjski semafori – most na Sitnici	OPB I Budžet Glavnog grada	14.11.2017	01-11049/1	9.473.074,45	270	600.653,51	2.000.000,00		600.653,51	u toku
	Na ime rekonstrukcije regionalnog puta Cetinje-Njeguši						300.000,00	125.329,63		Finansiran Program 761	
	Na ime rekonstrukcije magistralnog puta Ilino brdo-Vilusi							65.256,49		Finansiran Program 761	
	Ukupno:				33.947.790,87		2.878.485,52	2.190.586,12	360.099,32	5.429.170,96	

Od ostvarenih izdataka u iznosu od 5.069.071,64 €, iznos od 4.578.485,52 € se odnosi na navedeni Program, dok se iznos od 490.586,12 € odnosi na Program 761[29]. Finansiranje Programa 771 Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori u iznosu 5.069.071,64 € vršeno je iz opštih prihoda budžeta u iznosu od 3.091.239,63 € i kredita EIB u iznosu od 1.977.832,01€. U strukturi izvršenih izdataka tekući izdaci su učestvovali u iznosu od 2.190.586,12 € ili 43,21% dok su kapitalni izdaci iznosili 2.878.485,52 € ili 56,79%.

Program 775: Izgradnja trećih traka - Sredstva za izgradnju trećih traka planirana su u iznosu od 180.000,00 €, dok je realizacija ovog Programa u 2017. godini iznosila je 2.513.935,92 €. U strukturi izdataka navedenog programa tekući izdaci su učestvovali u iznosu od 75.672,90 €, odnosno 3,01% dok su kapitalni izdaci iznosili 2.438.236,02 € odnosno 96,99 %. U finansiranju Programa 775 koristila su se sredstva iz opštih prihoda budžeta u iznosu od 64.500,82 € i sredstva kredita EIB u iznosu od 2.449.435,10 €.

Kapitalni izdaci - U okviru Programa 775 kapitalni izdaci evidentirani u okviru grupe računa 441, pozicija 4411- Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja, planirani su u iznosu od 100.000,00 €, a

[29] Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-3754 od 07.12.2017. godine je dozvoljeno da na račun ušteda može plaćati sa Programa 771 obaveze prema dobavljačima za projekte iz Programa 761.

ostvareni u iznosu od 2.438.263,02 €. Utvrđeno je da su plaćanja vršena iz kreditinih sredstava Evropske investicione banke (EIB). Ostvareni izdaci iznad planom raspoloživih sredstava izvršeni su u skladu sa članom 12 Zakona o budžetu za 2017. godinu, kojim je definisano da će se sredstva Kapitalnog budžeta za izdatke potrošačkih jedinica koji se finansiraju iz kredita izvršavati u visini njihovog ostvarenja.

Program 764: Auto put Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa - Ugovor o projektovanju i izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo[30], broj 01-827/1 od 26.02.2014. godine zaključen je između Vlade Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, i kineske kompanije China Road and Bridge Corporation (CRBC) na iznos od 809.577.356,14 €. Ugovorom o projektovanju i izgradnji autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Uvač-Mateševo, je definisano da se ugovorena cijena isplaćuje u eurima/američkim dolarima, po srednjem kursu na dan potpisivanja Ugovora. Kurs po kome se vrši isplata izvođaču radova je fiksan i iznosi 1 € 1,3718 USD i naveden je u kreditnoj apikaciji Vlade Crne Gore, odnosno Ministarstva finansija prema kineskoj EXIM banci. Ukupno utrošena sredstva do 31.12.2017. godine iznose 379.154.796,30 €. U strukturi utrošenih sredstava kapitalni izdaci iznose 355.127.881,10 € ili 93,67%, a tekući izdaci 24.016.915,20 € ili 6,33%.

Kapitalnim budžetom za 2017. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 182.521.747,65 €, za izgradnju autoputa Bar-Boljare, dionica od Smokovca do Mateševa, a realizovana u iznosu od 184.925.906,34 € ili više za 1,32%. U narednoj tabeli dat je pregled planiranih i izvršenih izdataka za Program 764 i to:

Tabela 45: Planirani i izvršeni izdaci iskazani po ekonomskoj klasifikaciji

Ek. klas.	Opis	Zakon o budžetu za 2017. godinu	Rebalans	Preusmjerenje	Tekući budžet	Izvršenje	%
4131	Administrativni materijal	14.500,00	-	-	14.500,00	6.843,86	47,20
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	12.000,00	-	-	12.000,00	4.593,74	38,28
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	10.742.000,00	- 2.000.000,00	-600.000,00	8.142.000,00	4.859.023,29	59,68
4149	Ostale usluge	50.000,00	-	-	50.000,00	37.310,30	74,62
4199	Ostalo	3.000.000,00	-	221.747,65	3.221.747,65	2.686.850,58	83,40
4411	Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja	180.460.000,00	-10.000.000,00	600.000,00	171.060.000,00	177.321.393,54	103,66
4415	Izdaci za opremu	21.500,00	-	-	21.500,00	9.891,03	46,00
	Ukupno:	**194.300.000,00**	**-12.000.000,00**	**221.747,65**	**182.521.747,65**	**184.925.906,34**	**101,32**

Kapitalni izdaci za realizaciju navedenog projekta u 2017. godini planirani su u iznosu od 171.081.500,00 €, a ostvareni u iznosu od 177.331.374,53 €. Finansiranje kapitalnih izdataka vršeno je iz kreditnih sredstava EXIM banke u iznosu od 149.868.821,13 €, dok su izdaci u iznosu od 27.462.553,44 € finansirani iz opštih prihoda budžeta.

Ukupno isplaćena sredstva izvođaču radova od dana zaključivanja Ugovora do 31.12.2017. godine iznose 355.127.881,10 €, ili 405.222.146,55 USD (po ugovorenom fiksnom kursu 1€ = 1,3718 USD). Finansiranje navedenih izdataka vršeno je iz budžetskih sredstava u iznosu od 59.733.510,89 € i iz kreditnih sredstava u iznosu od 295.394.479,18 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

[30] "Sl. list CG" br. 54/14

Tabela 46: Pregled isplaćenih sredstava izvođaču radova

R.br.	Datum	Opis	Uplate izvođaču radova	Dio iz Budžeta (15%)	Dio iz kreditnih sredstava (85%)	
					Euri	Dolari
1	27.02.2015.	I RATA AVANSA	80.957.735,61	12.143.660,34	68.814.075,27	94.399.148,46
2	29.04.2015.	II RATA AVANSA	80.957.735,61	12.143.660,34	68.814.075,27	94.399.148,46
3	06.06.2015	I RATA ZA PRIVREMENO NAPAJANJE	6.599.940,00	6.599.940,00		
		I Ukupno 2015	**168.515.411,22**	**30.887.260,68**	**137.628.150,54**	**188.798.296,92**
3	22.09.2016.	FAKTURA BR.3	1.802.166,95	270.325,04	1.531.841,91	2.101.380,73
4	10.11.2016.	FAKTURA BR.4	2.688.509,05	403.276,36	2.285.232,69	3.134.882,20
5	09.12.2016.	FAKTURA BR.5	4.800.509,31	720.076,40	4.080.432,91	5.597.537,87
		II Ukupno 2016	**9.291.185,31**	**1.393.677,80**	**7.897.507,51**	**10.833.800,80**
6	24.02.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.6	5.669.867,25	850.480,09	4.819.387,16	6.611.235,31
7	24.03.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.7	5.090.462,64	763.569,40	4.326.893,24	5.935.632,15
8	01.06.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.8	18.310.002,61	2.746.500,39	15.563.502,22	21.350.012,35
9	23.06.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.2	1.005.133,37	1.005.133,37		
10	30.06.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.9	15.930.856,73	2.389.628,51	13.541.228,22	18.575.856,88
11	27.07.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.10	14.271.492,79	2.140.723,92	12.130.768,87	16.640.988,73
12	04.09.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.11	14.119.835,25	2.117.975,29	12.001.859,96	16.464.151,49
13	03.10.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.12	22.893.517,52	3.434.027,63	19.459.489,89	26.694.528,23
14	03.11.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.13	31.637.447,08	4.745.617,06	26.891.830,02	36.890.212,42
15	01.12.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.14	20.711.809,38	3.106.771,41	17.605.037,97	24.150.591,08
16	19.12.2017.	PRIVREMENA SITUACIJA BR.15	27.680.968,92	4.152.145,34	23.528.823,58	32.276.840,19
		III Ukupno 2017	**177.321.393,54**	**27.452.572,41**	**149.868.821,13**	**205.590.048,83**
		Ukupno (I+II+III)	**355.127.990,07**	**59.733.510,89**	**295.394.479,18**	**405.222.146,55**

Izvođaču radova do 31.12.2017. godine plaćeno je sredstava u iznosu od 355.127.990,07 €, od čega je na ime avansa uplaćeno 161.915.471,22 €. U narednoj tabeli je prikazan pregled izvedenih radova i plaćanja po godinama i to:

Tabela 47: Pregled izvedenih radova po godinama

	Opis	Obračunata vrijednost (€)	Otplata avansa (€)	Garantni depozit (€)	Obavještenje o neusklađenosti (€)	Iznos za plaćanje (€)	Plaćeno iz budžeta 15% (€)	Plaćeno iz kredita 85% (€)	Plaćeno iz kredita 85% ($)
	Avans	161.915.471,22	0,00	0,00	0,00	161.915.471,22	24.287.320,68	137.628.150,54	188.798.296,92
	Privremeno napajanje	6.599.940,00	0,00	0,00	0,00	6.599.940,00	6.599.940,00		
I	**Ukupno u 2015. godini**	**168.515.411,22**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**168.515.411,22**	**30.887.260,68**	**137.628.150,54**	**188.798.296,92**
	Izvedeni glavni radovi	10.542.825,63	0,00	527.141,28	-724.500,00	9.291.184,35	1.393.677,80	7.897.507,51	10.833.800,80
II	**Ukupno u 2016. godini**	**10.542.825,63**	**0,00**	**527.141,28**	**-724.500,00**	**9.291.184,35**	**1.393.677,80**	**7.897.507,51**	**10.833.800,80**
	Izvedeni glavni radovi	195.192.308,33	8.763.932,75	9.759.615,41	-352.500,00	176.316.260,17	26.447.439,04	149.868.821,13	205.590.048,83
	Privremeno napajanje	1.005.133,37	0,00	0,00	0,00	1.005.133,37	1.005.133,37	0,00	0,00
III	**Ukupno u 2017. godini**	**196.197.441,70**	**8.763.932,75**	**9.759.615,41**	**-352.500,00**	**177.321.393,54**	**27.452.572,41**	**149.868.821,13**	**205.590.048,83**

Ukupno izvedeni radovi do 31.12.2017. godine dati su u narednoj tabeli i to:

Tabela 48: Pregled ukupno izvedenih radova na 31.12.2017. godine

Opis	Obračunska vrijednost izvedenih radova	Otplata avansa (€)	Garantni depozit (€)	Obavještenje o neusklađenosti (€)	Iznos za plaćanje (€)	Plaćeno iz budžeta 15% (€)	Plaćeno iz kredita 85% (€)	Plaćeno iz kredita 85% ($)
Ukupno izvedeni glavni radovi	205.735.133,96	8.763.932,75	10.286.756,69	-1.077.000,00	185.607.444,52	27.841.116,84	157.766.328,64	216.423.849,63
Ukupno za privremeno napajanje	7.605.073,37	0,00	0,00	0,00	7.605.073,37	7.605.073,37		
UKUPNO IZVEDENI RADOVI	**213.340.207,33**	**8.763.932,75**	**10.286.756,69**	**-1.077.000,00**	**193.212.517,89**	**35.446.190,21**	**157.766.328,64**	**216.423.849,63**

Iz navedenih podataka utvrđeno je sljedeće:

- Obračunata vrijednost ukupno izvedenih radova je 213.340.207,33 €, od čega izvedeni radovi 205.735.133,96 €, a troškove privremenog napajanja 7.605.073,73 €[31];
- Od ukupno uplaćenog avansa u iznosu od 161.915.471,22 € otplaćeni avans iznosi 8.763.932,75 €, a neotplaćeni avans na 31.12.2017. godine iznosi 153.151.538,47 €. Ugovorom je definisano da se avans otplaćuje po stopi od 20% od iznosa privremene situacije

[31] Privremeno napajanje se odnosi na napajanje gradilišta električnom energijom - Prilog 2 Ugovora o projektovanju i izgradnji autoputa

(obračunata vrijednost za obim stvarno izvedenih radova), kada vrijednost ukupno izvedenih radova dostigne 20% od ugovorene vrijednosti radova.

- Zadržani garantni depozit u iznosu od 10.286.756,69 €, odnosno 5% od iznosa privremene situacije. Akumulirana suma će biti plaćena izvođaču radova u dva dijela i to 50% nakon završetka radova po izdavanju potvrde o preuzimanju radova i 50% nakon isteka perioda za otklanjanje nedostataka po izdavanju povrde o dobrom izvršenju posla.
- Zadržani iznos sredstava od iznosa privremene situacije na osnovu neusklađenosti u iznosu 1.077.000,00 €[32].
- Ukupan iznos za plaćanje po izvedenim radovima je 193.212.517,89 €. Plaćanje je vršeno iz sredstava budžeta u iznosu od 35.446.190,21 € i iz kreditnih sredstava u iznosu od 157.766.328,64 € ili 216.423.849,63 USD.

Revizijom je utvrđeno da su plaćanja vršena na osnovu ispostavljenih privremenih situacija, pri čemu su obračunate vrijednosti stvarno izvedenih radova umanjene za otplatu datog avansa, zadržana sredstva na ime garantnog depozita i na ime obavještenja o neusklađenosti.

7.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet

Kapitalni budžet Direkcije javnih radova planiran je u iznosu od 58.878.600,00 €. Zakonom o izmjenama zakona o budžetu Crne Gore za 2017. godinu[33] planirani iznos je umanjen za 12.500.000,00 €. Nakon uvećanja putem preusmjerenja sredstava u iznosu od 2.933.933,39 € raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 49.312.533,39 €, a ostvareni su izdaci u iznosu od 50.280.153,81 €, odnosno za 1,96% više od raspoloživih sredstava. Tekući izdaci u okviru Kapitalnog budžeta realizovani su u iznosu od 5.015.552,69 € ili 9,98%, dok su kapitalni izdaci realizovani u iznosu od 45.264.601,12 € ili 90,02% ukupnog izvršenja kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 49: Kapitalni budžet Direkcije javnih radova

	Program	Tekući budžet	Izvori finansiranja	Realizovano u 2017. godini			% izvršenja
				Tekući izdaci	Kapitalni izdaci	Ukupno	
804	Izgradnja i rkonstrukcija administrativnog prostora za rad državnih organa	2.184.000,00	OPB	126.481,94	1.813.017,92	1.939.499,86	88,80%
805	Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture	1.419.700,00	OPB	100.281,19	1.283.812,36	1.384.093,55	97,49%
806	Izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata	2.155.000,00	OPB	43.800,43	2.001.775,66	2.045.576,09	94,92%
810	Izgradnja lokalne infrastrukture	6.285.000,00	OPB	185.951,07	5.753.820,54	5.939.771,61	94,51%
812	Projekti očuvanja životne sredine	3.566.300,00	OPB	379.405,87	2.841.099,30	3.220.505,17	90,30%
818	Izgradnja i rekonstrukcija objekata zdravstva	698.000,00	OPB	/	657.500,00	657.500,00	94,20%
819	Izgradnja i rekonstrukcija objekata socijalnog staranja	925.250,00	OPB	4.950,00	896.934,85	901.884,85	97,47%
821	Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke	4.244.500,00	OPB I KREDIT	514.842,03	5.362.044,42	5.876.886,45	138,46%
826	Unapređenje turističke ponude	9.378.500,00	OPB	929.479,29	8.146.854,38	9.076.333,67	96,78%
829	Projekti koji se finansiraju iz IPA fondova	17.609.033,39	OPB I IPA	1.916.287,77	16.504.230,18	18.420.517,95	104,61%
830	Državna komisija za tehnički pregled autoputa Bar-Boljare	847.250,00	OPB	814.073,10	3.511,51	817.584,61	96,50%
	Ukupno:	**49.312.533,39**		**5.015.552,69**	**45.264.601,12**	**50.280.153,81**	**101,96%**

Kapitalni budžet Direkcije javnih radova u 2017. godini u iznosu od 50.280.153,81 € finansiran je iz opštih prihoda u iznosu od 38.096.878,13 € ili 75,77%, kreditnih sredstava u iznosu od 1.671.057,71 € ili 3,32% i IPA sredstava u iznosu od 10.512.217,97 € ili 20,91%.

Kredit Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB) u iznosu od 1.671.057,71 € (provizija u iznosu 3.335,62 €) korišćen je za finansiranje programa 821-Izgradnja i rekonstrukciju objekata obrazovanja i nauke. Finansirani su sljedeći projekati: Dječiji vrtić na Starom aerodromu u Podgorici u iznosu od 1.637.486,23 €, Dječiji vrtić u Pljevljima u iznosu od 10.633,62 €, Dječiji vrtić u Bloku VI u Podgorici u iznosu od 5.697,00 € i Dječiji vrtić u Tuzima u iznosu od 13.335,62 €. Kreditna sredstva su korišćena u skladu sa članom 12 Zakona o budžetu za 2017. godinu u visini ostvarenja.

[32] Nadzorni organ, u slučajevima kada Izvođač radova izvede određene radove koji nijesu u skladu sa odobrenim Glavnim projektom ili relevantnim propisima (zaštita životne sredine, zaštita na radu i sl.), zadržava određeni iznos od iznosa privremene situacije dok Izvođač radova ne otkloni nedostatke koje je evidentirao izdatim obavještenjima o neusklađenosti

[33] „Sl.list CG“ br. 89/17

Sredstvima iz predpristupnih IPA fondova u iznosu od 10.512.217,97 € finansirani su projekti izgradnje postrojenja za prešišćavanje otpadnih voda, kanalizacione mreže i vodosnabdijevanja, sanacija nesanitarnih odlagališta otpada, projekti željezničke infrastrukture i projekti iz oblasti tehničke pomoći. Sredstva su korišćena, u skladu sa članom 14 Zakona o budžetu Crne Gore za 2017. godinu, u visini njihovog ostvarenja.

Prekoračenja planiranih sredstava - Iznos realizovanih sredstava Kapitalnog budžeta u 2017. godini iznosio je 50.280.153,81 € ili više za 1,96% od iznosa planiranih sredstava. Dozvoljena prekoračenja planiranih sredstava izvršena su kod: **Programa 821** - Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke za 38,46%. Pojedini projekti finansirani su, u skladu sa članom 12 Zakona o budžetu za 2017. godinu, u visini ostvarenja kreditnih sredstava Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB) i **Programa 829** - Projekti koji se finansiraju iz IPA fondova za 4,61% ili više za iznos 1.916.287,77 € od iznosa planiranih sredstava, u skaldu sa članom 14 Zakona o budžetu za 2017. godinu.

Ministartsvo održivog razvoja i turizma – Direkcija javnih radova je, na osnovu zaključaka Vlade Crne Gore, prenijela sredstva opštinama u iznosu od 1.556.213,01 € i vršila direktna plaćanja dobavljačima u iznosu od 2.026.498,31 €, u cilju kofinansiranja projekata kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 50: Prenos sredstava opštinama

Program	Opština	Protokol/Zaključak		Projekat	Plaćeno
		Broj	Datum		
812	OPSTINA BIJELO POLJE	PROT 19/2-01-218/1	30.01.2017.	Sanitarne deponije, postrojenja za tretman otpadnih voda i vodosnadbijevanje (eksproprijacija zemljista za potrebe izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih	50.000,00
821	OPSTINA ULCINJ	PROT 101-1560/1-	10.11.2017.	Izgradnja OŠ u Ulcinju	100.000,00
812	OPSTINA PLAV	ZV 07-3762	14.12.2017.	Rekonstrukcija "Ribarske ulice" - za potrebe rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i finansirania eksproprijaciie zemljišta	243.167,79
812	OPSTINA PLAV	ZV 07-3762	14.12.2017.	Rekonstrukcija "Ribarske ulice" - za potrebe rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i finansirania eksproprijaciie zemljišta	256.832,21
812	OPSTINA ROZAJE	ZV 07-3763	14.12.2017.	Projekat iz oblasti vodosnadbijevanja i lokalne putne infrastrukture	43.568,01
810	OPSTINA ROZAJE	ZV 07-3763	14.12.2017.	Projekat iz oblasti vodosnadbijevanja i lokalne putne infrastrukture	55.994,00
810	OPSTINA GUSINJE	ZV 07-3764	14.12.2017.	Projekat lokalne putne infrastrukture	70.000,00
819	SKUPSTINA OPSTINE PLJEVL	ZV 07-4016	21.12.2017	Sanacija lokalnih i nekategorisanih puteva	14.000,00
819	SKUPSTINA OPSTINE PLJEVL	ZV 07-4016	21.12.2017	Sanacija lokalnih i nekategorisanih puteva	335.801,00
812	OPSTINA ULCINJ	ZV 07-4017	21.12.2017	Izgradnja novog cjevovoda na putu Vladimir-Krute-Ulcinj	256.850,00
805	SO NIKŠIĆ	ZV 07-4079	25.12.2017.	Rekonstrukcija objekta Dvorca Kralja Nikole u Nikšiću	130.000,00
				Direktna plaćanja dobavljačima	2.026.498,31
				Ukupno:	**3.582.711,32**

Protokolima o saradnji Direkcije javnih radova i opština definisano je da Direkcija izvrši prenos sredstava na račun odabranog obrađivača i revidenta projektne dokumentacije, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora u cilju realizacije projekata, shodno ovjerenim situacijama. Obaveza opština je da jednom mjesečno pisanim putem informišu Direkciju javnih radova o statusu projekata koji su predmet Protokola. Revizijom je utvrđeno da opštine nijesu informisale Direkciju javnih radova o sprovedenim aktivnostima, kako je definisano Protokolom o saradnji[34].

Preporučuje se Direkciji javnih radova da, u skladu sa potpisanim protokolima, prati aktivnosti na realizaciji projekata po opštinama, te da zahtijeva od opština dostavu mjesečnih izvještaja o realizaciji projekta.

Troškovi realizacije projekta uključuju troškove izrade geodetskih podloga, geomehaničkih elaborata, idejnih i glavnih projekata, troškove revizije projektne dokumentacije, troškove izgradnje i opremanja objekta, troškove stručnog nadzora, troškove taksi za priključenje objekata na infrastrukturu, troškove za komunalno opremanje gradskog građevinskog zemljišta, troškove tehničkog pregleda objekta, troškove eksproprijacije zemljišta i druge troškove koji su vezani za realizaciju projekata. [35] U tabelama su unešeni datumi potpisivanja prvog ugovora na realizaciji projekta, dok iznosi u koloni “vrijednost ugovora” sadrže ukupnu ugovorenu vrijednost**.**

[34] U periodu vršenja revizije revizoru nijesu dati na uvid izvještaji o izvršenim aktivnostima na realizaciji projekata.
[35] U tabeli nijesu navedeni ugovori za pomenute izdatke

U narednoj tabeli dati su projekti započeti u prethodnim godinama, a koji su završeni u 2017. godini[36].

Tabela 51: Pregled programa Kapitalnog budžeta čiji su projekti završeni u 2017. godini

Program	Projekti	Ugovor		Realizovano				
		Datum	Vrijednost	u prethodnim godinama	2015	2016	2017	Ukupno
804	Kamp na Zlatici	02.08.2011.	4.869.549,85	2.921.729,91	973.909,97	973.909,97	0,00	4.869.549,85
	Poslovna zgrada uprave za nekretnine	08.01.2010.	10.223.923,76	8.631.174,28	1.592.749,48	0,00	0,00	10.223.923,76
	Administrativni objekat u Mojkovcu	21.10.2014	1.317.924,71	327.838,42	943.993,53	0,00	0,00	1.271.831,95
	Administrativni objekat u Petnjici	17.02.2015.	1.482.954,14	0,00	13.982,50	1.353.659,39	115.312,25	1.482.954,14
	Izgradnja i opremanje kuhinje ZIKS-a	18.05.2015	365.112,71	0,00	364.875,99	0,00	0,00	364.875,99
	Adaptacija prostora Državnog tužilaštva na Cetinju	13.08.2015	124.018,92	0,00	124.009,37	0,00	0,00	124.009,37
	Adaptacija poslovnog prostora MUP-a u Podgorici	21.08.2015	258.641,44	0,00	203.906,26	0,00	0,00	203.906,26
	Granični prelazi	30.07.2015	353.953,57	0,00	353.519,67	0,00	0,00	353.519,67
	Zgrada Skupštine	28.08.2016.	429.737,49	21.762,80	0,00	399.557,96	19.032,66	440.353,42
	Rekonstrukcija administrativne zgrade organa lokalne uprave u Andrijevici	06.10.2017.	37.854,00	0,00	0,00	0,00	37.781,99	37.781,99
	Rekonstrukcija administrativnog objekta u Andrijevici	06.08.2015	81.924,54	0,00	81.874,08	0,00	0,00	81.874,08
	Državno tužilaštvo u Kotoru	18.01.2011.	914.790,28	66.136,25	530.273,38	301.956,56	0,00	898.366,19
805	Centar kulture u Pljevljima	28.06.2016.	1.257.147,24	0,00	0,00	430.352,71	219.647,29	650.000,00
	Zgrada bivšeg Ruskog poslanstva za potrebe MVP-Cetinje	07.08.2014.	2.817.230,05	504.581,50	9.098,55	2.258.925,00	44.625,00	2.817.230,05
	Nacionalna biblioteka Đurađ Crnojević	02.04.2015	75.797,81	0,00	75.797,81	0,00	0,00	75.797,81
	Sanacija spomenika na Stražnjici u Pljevljima	21.07.2015	100.000,00	0,00	99.997,61	0,00	0,00	99.997,61
	Sanacija spomen obilježja palim borcima NOR-a na Žabljaku	24.06.2016.	50.716,56	0,00	0,00	50.552,55	0,00	50.552,55
806	Pomoćni fudbalski tereni sa vještačkom podlogom	20.11.2019	363,608,10	10.918,25	348.504,23	0,00	0,00	359.422,48
812	Kanalizaciona mreža I PPOV Šavnik	12.01.2015	358.540,90	0,00	47.655,00	309.718,85	0,00	357.373,85
	Kanalizaciona mreža u Plavu	31.03.2015	69.496,00	0,00	69.496,00	0,00	0,00	69.496,00
	Kanalizaciona mreža u Pljevljima	19.08.2015	175,737,84	0,00	175.730,23	0,00	0,00	175.730,23
	Sanacija deponije na Žabljaku	25.12.2015	264.398,50	0,00	50.100,00	193.186,95	1.481,55	244.768,50
	Izradnja reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice na Žabljaku	01.07.2014	1.291.588,68	488.373,67	803.215,01	0,00	0,00	1.291.588,68
810	Infrastruktura u MZ Bukovica	4.08.2009.	4.545.474,76	3.476.210,62	427.822,04	641.442,10	0,00	4.545.474,76
	Elektrifikacija katuna u Rožajama „Dobro Buče" i „Giljevo polje"	12.04.2016.	250.000,00	7.240,00	0,00	242.760,00	0,00	250.000,00
	Gradska tržnica u Bijelom Polju	23.01.2017	2.250.545,29	790.716,42	1.455.802,09	0,00	0,00	2.246.518,51
	Asfaltiranje Durmitorskog prstena	08.08.2013	485.854,83	396.456,18	178.252,56	0,00	0,00	574.708,74
	Rekonstrukcija vodovoda Krkori, Hlorna stanica u Andrijevici	07.11.2014	822.071,85	55.492,68	659.156,34	0,00	0,00	714.649,02
	Izgradnja seoskog vodovoda u Lovnici u Rožajama	30.06.2015	169.926,69	54.740,00	150.583,00	0,00	0,00	205.323,00
818	Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu	16.02.2012.	1.050.000,00	650.000,00	350.000,00	50.000,00	0,00	1.050.000,00
	Poliklinički sa urgentnim centrom u Beranama	01.11.2013	2.134.883,09	1.654.080,82	301.540,55	163.525,54	0,00	2.119.146,91
	Zavod za transfuziju krvi u Podgorici	31.12.2012.	3.060.121,86	2.523.090,29	493.520,74	10.824,34	0,00	3.027.435,37
	Rekonstrukcija internog odjeljenja Opšte bolnice u Bijelom Polju	06.03.2015	884.999,81	0,00	84.999,81	0,00	0,00	84.999,81
	Kupovina objekata od opština	03.10.2014	522.076,55	0,00	522.076,55	0,00	0,00	522.076,55
819	Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Rožajama	16.10.2013.	603.591,99	1.574,00	337.771,50	264.889,66	0,00	604.235,16
	Rjerješavanje stambenih pitanja socijalno ugroženih kategorija	02.04.2015.	1.598.814,00	0,00	999.544,00	599.270,00	0,00	1.598.814,00
	Dnevni centar Ljubović u Podgorici	07.06.2012	33.117,65	14.415,07	18.799,59	0,00	0,00	33.214,66
821	Rekonstrukcija OŠ u Kotoru	22.12.2016.	40.000,00	0,00	0,00	40.000,00	0,00	40.000,00
	Inovaciono preduzetnički centar ¨Tehnopolis¨ u Nikšiću	21.06.2014.	1.930.607,41	4.940,00	908.199,43	1.017.467,91	0,00	1.930.607,34
	Vrtić u Zagoriču, Podgorica	15.10.2014.	1.295.572,89	0,00	403.729,51	885.919,65	0,00	1.289.649,16
	Izgradnja infrastrukturnih priključaka za kompleks Doma zdravlja „Niko	06.06.2017.	233.293,05	0,00	0,00	0,00	227.341,30	227.341,30
	OŠ „Dušan Korać" u Bijelo Polje	19.12.2016.	2.219.170,00	0,00	0,00	2.219.170,00	0,00	2.219.170,00
	Sportska dvorana Univezitetskog centra u Podgorici	20.09.2012	3.875.094,44	1.537.563,73	2.222.789,27	0,00	0,00	3.760.353,00
826	Solana „Bajo Sekulić" u Ulcinju	10.12.2015.	270.000,00	0,00	70.000,00	200.000,00	0,00	270.000,00
	Unapređenje turističke ponude u Rožajama	18.09.2015	300.000,00	0,00	300.000,00	0,00	0,00	300.000,00
	Revitalizacija jezera Ponikvice	10.10.2014	182.207,50	0,00	173.807,47	0,00	0,00	173.807,47
	Izgradnja infrastrukture kamp odmarališta	10.08.2015	39.556,82	0,00	38.906,04	0,00	0,00	38.906,04
829	Demontaža postojeće, nabavka i montaža nove električne vuče podstanice „Trebešica"	03.12.2015	3.554.549,67	0,00	873.883,25	58.651,74	2.568.781,06	3.501.316,05
	Rekonstrukcija dijela pruge Virpazar-Sutomore	23.12.2016.	4.636.915,93	0,00	0,00	0,00	4.314.668,61	4.314.668,61
830	Hitna pomoć i prevencija od poplava	03.08.2011	9.600.406,66	7.885.822,44	1.714.584,22	0,00	0,00	9.600.406,66
	UKUPNO:		73.334.153,89	32.024.857,33	19.548.456,63	12.665.740,88	7.548.671,71	71.787.726,55

[36] Tabelarni pregled sadrži kapitalne i tekuće izdatke projekata

Projekti započeti u prethodnim godinama, koji će se realizovati u narednom periodu prezentovani su u sljedećem tabelarnom pregledu:

Tabela 52: Pregled programa Kapitalnog budžeta čiji su projekti u toku

Program	Projekti	Ugovor		Realizovano				
		Datum	Vrijednost	u prethodnim godinama	2015	2016	2017	Ukupno
804	Objekat Crnogorske akademije nauke i umjetnosti	26.09.2009.	6.616.870,44	3.614.359,93	440.598,01	-	-	4.054.957,94
	Eko zgrada Ministarstvo održivog razvoja I turizma	03.12.2009.	9.807.819,89	5.450.788,46	339.612,84	-	-	5.790.401,30
	Adaptacija prostora u objektu "Limenka"-zgrada MUP-a u Podgorici	23.10.2014.	1.210.865,40	403.407,35	807.213,57	-	-	1.210.620,92
	Akcioni plan prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup I kretanje I lica	07.08.2014.	2.453.251,15	90.767,24	403.540,72	528.081,12	1.121.460,97	2.143.850,05
	Adminstrativni objekat u Gusinju	30.09.2015.	593.749,32	-	149.998,39	253.743,61	175.944,38	579.686,38
	Stanica policije i filijale Upravnih unutrašnjih poslova u Gusinju	19.11.2016.	525.243,95	-	-	2.167,16	278.245,17	280.412,33
	Rekonstrukcija skupštinske sale u Bijelom Polju	28.09.2017.	222.489,13	-	-	-	124.945,97	124.945,97
	Nadogradnja i rekonstrukcija postojećeg objekta CANU-a u Podgorici	20.12.2017.	24.438,41	-	-	-	24.438,41	24.438,41
	Smještajni kapaciteti za SAJ i PJP U Podgorici	04.02.2016.	97.450,29	-	-	55.112,23	42.338,06	97.450,29
805	Muzički centar Crne Gore u Podgorici	25.05.2007.	13.451.238,30	8.165.025,50	538.038,18	-	889.639,84	9.592.703,52
	Uređenje terena oko spomen obilježja palim borcima NOR-a na Žabljaku	25.09.2017.	96.577,95	-	-	-	96.525,22	96.525,22
	Zetski dom na Cetinju	02.12.2016.	22.101,39	-	-	22.101,39	-	22.101,39
	Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekta za potrebe CNP-a	30.08.2017.	118.153,20	-	-	-	3.656,20	3.656,20
	Dvorac Kralja Nikole u Nikšiću	26.12.2017.	130.000,00	-	-	-	130.000,00	130.000,00
806	Sportska dvorana u Beranama	16.10.2008.	5.420.711,18	2.182.107,02	1.238.397,32	1.576.103,11	350.153,90	5.346.761,35
	Sportska dvorana u Kotoru	25.10.2011.	3.762.899,11	1.470.711,18	-	48.135,69	-	1.518.846,87
	Izgradnja i rekonstrukcija fudbalskih terena	16.11.2016.	9.161.185,45	352.442,56	-	-	201.651,39	554.093,95
	Izgradnja sportskih terena i sala	05.10.2017.	130.022,15	-	-	-	44.615,91	44.615,91
	Izrada dokumentacije i izvođenje radova na rekonstrukciji sportske sale u gimnaziji i	26.09.2017.	39.494,20	-	-	-	1.065,05	1.065,05
	Odluka vlade Lok. Put MR Tivat uštede	07.12.2017		-			630.000,00	630.000,00
	Bazen u Kotoru i Tivtu	25.03.2014.	828.333,22	-	-	9.945,00	818.089,84	828.034,84
812	Sanitarne deponije, postrojenja za tretman otpadnih voda i vodosnadbijevanje	16.02.2009	2.211.832,93	672.727,26	229.366,00	370.679,60	855.658,78	2.128.431,64
	Izgradnja transfer stanica i sanacija postojećeg odlagališta otpada	20.06.2016	1.015.695,59	2.599,50	-	122.218,52	110.104,05	234.922,07
	Kanalizacona mreža u Rožajama	15.07.2015	55.930,00	-	44.744,00		-	44.744,00
	Sanacija i rekonstrukcija hidrotehničkog tunela u Mojdežu, Herceg Novi	25.07.2014	893.043,57	301.451,59	588.792,98	2.659,91	-	892.904,48
	Izgradnja i rekonstrukcija vodovoda	04.08.2015	2.377.677,13	599.773,34	-	546.557,42	601.173,14	1.747.503,90
	Vodosnabdijevanje MZ Hoti (Drume i Traboin)	14.10.2016	307.336,22	-	-	59.325,24	205.355,00	264.680,24
	Izgradnja, rekonstrukcija i sanacija sistema za odvođenje otpadnih voda	15.09.2016	653.712,93	-	-	-	297.190,78	297.190,78
	Mjere smanjenja zagađenja i toplifikacije Pljevalja	20.09.2016	1.062.544,75	34.358,81	500.000,00	64.210,09	463.975,85	1.062.544,75
	Unapređenje postojeće mreže meteoroloških i padavinskih stanica	03.10.2017	2.500,00	-	-	-	2.500,00	2.500,00
	Izgradnja PPOV u Vranjini	15.11.2016.	125.000,00	-	-	24.500,00	15.280,50	39.780,50
	Sanacija odlagališta u Plavu	15.11.2016.	125.000,00	-	-	24.700,00	17.785,50	42.485,50
	Odluka vlade Lok. Put MR Tivat uštede			-			650.000,00	650.000,00
810	Rekonstrukcija Ribarske ulice u Opštini Plav	12.10.2015	5.000,00	-	-	-	-	-
	Rekonstrukcija ulice "Đeda Vojvodića" u Beranama	11.11.2015	381.980,01	8.142,84	-	49.068,32	298.835,01	356.046,17
	Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Mojkovcu	02.03.2016	398.665,79	-	-	154.137,57	243.358,45	397.496,02
	Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Kolašinu	23.04.2015	30.000,00	-	30.000,00	-	-	30.000,00
	Lokalni putevi	30.06.2015.	6.892.320,57	65.026,86	3.454.744,50	747.589,28	1.542.847,36	5.810.208,00
	Rekonstrukcija mosta Radovan Pavićević	15.11.2017.	12.691,00	-	-	-	12.691,00	12.691,00
	Gradska pijaca u Gusinju i Cetinju	16.06.2017.	468.316,36	-	-	-	254.010,76	254.010,76
	Uređenje obala rijeka izrada obalo-utvrda i uređenje korita rijeka	21.09.2017.	710.783,54	23.517,38	-	-	423.723,49	447.240,87
	Izgradnja infrastrukture za odigravanje MOSI igara u Pljevljima	22.06.2017.	255.000,00	-	-	-	174.709,62	174.709,62
	Izgradnja javne rasvjete u Bijelom Polju	23.11.2017.	233.030,80	110.551,00	-	-		110.551,00
	Izgranja pješačkog mosta Njegnjevo u Bijelom Polju	25.12.2017.	295.512,14	-	-	-	88.653,64	88.653,64
	Rekonstukcija puta Plav-Vojno selo, Gusinje	13.12.2017.	885.612,89	-	-	-	177.122,57	177.122,57
	Izgradnja gradske pijace u Rožajama	18.12.2017.	9.980,00	-	-	-	9.980,00	9.980,00
	Izgradnja regionalne stočne pijace u Beranama	12.10.2017.	243.598,95	-	-	-	4.998,00	4.998,00
	Gradske saobraćajnice	02.09.2013.	12.070.034,01	3.737.378,72	2.779.748,82	2.454.879,64	2.708.841,71	11.680.848,89
	Dom kulture Pljevlja zaključak vlade 07-3765 uštede			-			387.495,43	387.495,43
	Žičara Kolašin zaključak vlade 07-4148 uštede			-			264.055,76	264.055,76
	Rekonstrukcija prostora za HLA labaratoriju i HLA tipizaciju u CG	21.12.2017.	5.948,81	-	-	-	5.948,81	5.948,81
819	Izgradnja objekata i potrebne infrastrukture za objekte za socijalno ugrožene	13.06.2017.	245.583,74	-	-	-	94.495,00	94.495,00
	zaključak vlade 07-4016 - lok infras uštede	21.12.2017		-			349.801,00	349.801,00
	zaključak vlade 07-4148 - žičara Kolašin uštede	28.12.2017		-			331.000,00	331.000,00
	Dom starih u Podgorici	28.12.2015	8.994.189,22	-	-	87.281,74	126.588,85	213.870,59
821	Akademije umjetnosti na Cetinju	23.03.2010	7.752.711,40	3.324.936,73	1.512.222,24	1.734.383,97	1.120.188,17	7.691.731,11
	Vrtić na Starom aerodromu, Podgorica	12.09.2015	2.861.623,91	-	82.251,16	3.718,10	1.951.952,23	2.037.921,49
	Vrtić u Pljevljima	21.11.2016.	14.039,00	-	-	-	12.654,00	12.654,00
	Vrtić u Bloku VI, Podgorica	09.03.2017.	43.171,58	-	-	-	27.350,83	27.350,83
	Vrtić u Tuzima	24.12.2014	30.357,49	-	4.879,00	8.931,25	16.547,24	30.357,49
	Rekonstrukcija vrtića na Žabljaku	06.10.2015	130.455,13	-	130.455,13	-	-	130.455,13
	Vrtić u Rožajama	27.10.2017.	17.850,00	-	-	-	10.710,00	10.710,00
	Izgradnja glavnog projekta rekonstrukcije tehničkih fakulteta Univerziteta CG u	09.03.2017.	116.874,07	-	-	-	23.374,81	23.374,81
	Sanacija klizišta na Savini za izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata HN	29.08.2016	1.037.713,76	-	-	301.984,19	445.592,72	747.576,91
	Srednja stručna škola u Golubovcima	17.01.2014	5.110.036,71	50.039,04	45.327,46	771.821,72	822.732,93	1.689.921,15
	OŠ u Gukama	18.12.2015	794.737,01	-	714,00	644.546,21	157.317,87	802.578,08
	Rekonstukcija toplane Univerziteta CG na prostoru dupa Univerzitetski centar	03.10.2017.	6.000,00	-	-	-	-	-
	Rekonstukcija aneksa OŠ u Baću u Rožajama	28.06.2017.	90.000,00	-	-	-	82.624,35	82.624,35
	Rekonstrukcija i adaptacija objekta za potrebe Biznis inkubatora na Cetinju	13.06.2017.	295.000,00	-	-	-	293.500,00	293.500,00
	Izgradnja osnovne i muzičke skole u Bijelom Polju	26.12.2017.	5.000,00	-	-	-	5.000,00	5.000,00
	Zaključak vlade 07-4149 ski centar kolašin - uštede			-			580.000,00	580.000,00
	OŠ u Sukobinu Ulcinj	25.06.2015.	100.000,00	-	-	-	100.000,00	100.000,00
	Izgradnja fiskulturne sale za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću	22.06.2015	4.760,00	-	4.760,00	-	-	4.760,00
826	Ski centra „Kolašin 1600", Kolašin	23.12.2014	15.469.877,98	1.407.054,76	1.236.478,70	2.994.401,03	5.090.847,93	10.728.782,42
	Ski centar na lokalitetu Čmiljača, Bijelo Polje	18.08.2014	4.409.221,82	143.929,11	426.653,13	217.584,92	765.134,07	1.553.301,23
	Ski centar na lokalitetu Žarski, Mojkovac	11.28.2014	3.134.897,09	-	23.283,00	16.707,60	1.166.858,19	1.206.848,79
	Ski centar na lokalitetu Haila, Rožaje	22.07.2014	1.907.523,42	322.383,90	37.867,60	549.118,88	206.940,15	1.116.310,53
	Ski centar na lokalitetu Durmitor, Žabljak	25.08.2016	724.569,14	-	-	5.300,00	210.671,97	215.971,97
	Izrada planske dokumentacije i ostale tehničke dokumentacije za objekate koji su u	06.11.2009	883.443,85	152.021,29	97.538,00	525.984,61	42.498,00	818.041,90
	Valorizacija Đalovića pećine, Bijelo Polje	11.11.2014	2.956.334,93	20.310,79	26.590,00	92.294,15	851.076,21	990.271,15
	SKI centar Vučje - izgradnja akumulacionog jezera, opština Nikšić	19.08.2016	242.584,30	-	-	39.780,69	103.832,55	143.613,24
	Dom revolucije u Nikšiću	05.07.2016	307.912,50	-	-	80.325,00	227.587,50	307.912,50
	Izmještanje ikone Bogorodice Filermosa na Cetinju	29.09.2014	1.750.014,73	138.425,00	7.100,00	-	4.900,00	150.425,00
	Izgradnja apartmana i restorana u NP „Biogradska gora", Kolašin	17.10.2014	578.102,88	46.648,54	207.994,78	227.120,17	60.404,89	542.168,38
	Kuća „Voća", Andrijevica	08.06.2016	1.387.027,82	-	-	32.244,40	700,27	32.944,67
	Rekonstrukcija bivšeg zatvora u Kotoru	22.12.2015	31.097,88	-	29.097,88	2.000,00	-	31.097,88
	Izrada projekta rekonstrukcije Kanli Kule u Herceg Novom	01.03.2017.	83.650,00	-	-	-	50.190,00	50.190,00
	Nacionalni parkovi	07.12.2017	295.685,59	-	-	833,00	294.691,94	295.524,94
830	Državna komisija za tehnički pregled autoputa Bar-Boljare prioritetne dionice	08.06.2017	1.222.022,08	-	-	404.098,56	817.584,61	1.221.683,17
829	PPOV, kanalizaciona mreža i uređenje vodosnabdijevanja u Beranama – izrada	06.04.2016	12.495.881,23	-	-	1.098.365,77	8.323.878,41	9.422.244,18
	Sanacija odlagališta „Vrtijelika" na Cetinju	20.12.2016.	1.727.999,50	-	-	-	1.552.652,82	1.552.652,82
	Sanacija odlagališta „Čafe" u Baru	04.12.2015	3.818.472,80	-	691.344,20	333.509,70	564.051,38	1.588.905,28
	Tehnička pomoć	17.12.2015.	1.318.853,81	-	20.000,00	50.753,00	1.096.485,67	1.167.238,67
	UKUPNO:		**168.836.918,49**	**32.890.885,70**	**16.129.351,61**	**17.339.003,56**	**42.731.482,08**	**109.090.722,95**

Program 821: Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke - Realizacija ovog Programa u 2017. godini iznosila je 5.876.886,45 €, odnosno 38,46% više u odnosu na planirana sredstva. Navedeni Program finansiran je iz opštih prihoda budžeta u iznosu od 4.205.828,74 € i iz kredita Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB) za izgradnju i rekonstrukciju dječijih vrtića u iznosu od 1.671.057,71 €. Revizijom je utvrđeno produženje ugovorenih rokova jer nije urađena detaljna razrada projekata, te su iz tih razloga zaključivani aneksi ugovora. Treba istaći sljedeće projekte:

- Izrada Glavnog projekta za objekat Fakultet likovnih i muzičkih umjetnosti na Cetinju, shodno potpisanom Ugovoru broj 19/2-01-4407/1 od 08.10.2013. godine i Anexu broj 19/2-01-7505/1 od 15.12.2016. godine, kojim je produžen ugovreni rok zbog naknadnog zahtjeva Naručioca da se Fakultet muzičkih umjetnosti projektuje u dvije faze izgradnje.
- Izvođenje radova na izgradnji objekta Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju, u skladu sa zaključenim ugovorom broj 19/2-01-4942/1 od 09.10.2015. godine na iznos od 3.438.436,90 €. Ukupno isplaćen iznos po ovom osnovu je 1.077.651,86 €, a potpisani su aneksi ugovora i to: Aneks II broj 19/2-01-7098/1 od 30.11.2016. godine zbog produženje roka definisanog Ugovorom o građenju, iz razloga što nijesu obezbijeđena potrebna sredstva za realizaciju navedenog projekta, te je rok produžen do 01.06.2017. godine; Aneks III broj 19/2-01-2272/1 od 29.05.2017. godine čiji je predmet produženje roka, iz razloga što nijesu obezbijeđena potrebna sredstva za realizaciju navedenog projekta, te će se krajnji rok završetka ugovorenih radova definisati nakon obezbjeđenja nedostajućih sredstava; Aneks IV broj 101-1560/1-2824/2 od 03.10.2017. godine čiji je predmet definisanje roka iz Aneksa III.
- Izrada Glavnog projekta dječijeg vrtića i jaslica u naselju Guke, Opština Pljevlja u skladu sa zaključenim Ugovorom broj 19/2-01-6854/1 od 22.11.2016. godine na iznos 7.854,00 €. Anexom I broj 19/2-01-57/2 od 13.01.2017. godine definisano je produženje ugovorenog roka zbog neusaglašenosti između urbanističko-tehničkih uslova i uslova datih Konkursom.

Prilikom kandidovanja projekata kapitalnog budžeta potrebno je dati prioritet projektima započetim u prethodnim godinama, kako je i definisano članom 7 Odluke o izradi Kapitalnog budžeta u dijelu kriterijuma na osnovu kojih se određuju prioriteti prilikom izbora kapitalnih projekata.

Plaćanja sa drugih programa - Sa Programa 821 izvršena je isplata obaveza prema izvođačima radova za projekat Ski centar "Kolašin 1600" Programa 826 u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-4148 od 28. decembra 2017. godine u iznosu od 580.000,00 €. Direkciji javnih radova data je saglasnost da, u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, iz ušteda na drugim programima u iznosu od 1.238.000,00 € može plaćati obaveze prema izvođačima radova za projekat Ski centar "Kolašin 1600" iz Programa 826 Unapređenje turističke ponude i to:

- sa Programa 818 Izgradnja i rekonstrukcija objekata zdravlja iznos od 327.000,00 €;
- sa Programa 819 Izgradnja i rekonstrukcija objekata socijalnog staranja iznos od 331.000,00 €;
- sa Programa 821 Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja iznos od 343.000,00 €;
- sa Programa 821 izvršena je isplata bivšim vlasnicima nepokretnosti po osnovu eksproprijacije zemljišta na ime realizacije projkta izgradnje OŠ u Golubovcima u iznosu od 87.500,00 €.

Projekti koji se finansiraju iz IPA fondova 829 - Realizacija ovog Programa u 2017. godini iznosila je 18.420.517,95 € ili 4,61% vise u odnosu na plan. Navedeni Program finansiran je iz opštih prihoda budžeta u iznosu od 7.908.299,98 € i iz IPA sredstava u iznosu od 10.512.217,97 €.

Produženje ugovorenog roka i izmjena ugovorenog iznosa - Revizijom je utvrđeno da su kod realizacije projekata Programa 829 po osnovu zaključenih ugovora za izvođenje radova i vršenje stručnog nadzora, potpisivani brojni aneksi kojima je vršena izmjena ugovorenih rokova i cijena. Svi zaključeni ugovori i aneksi ugovora prihvaćeni su i potpisani od strane Evropske komisije za „Operativni Program Regionalni razvoj" u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama koje realizuju Kapitalni budžet da prilikom izrade projekata razrade terminski plan kako bi se definisao realni rok izvođenja i završetka radova i da kod planiranja budžeta daju prioritet projektima započetim u prethodnim godinama.

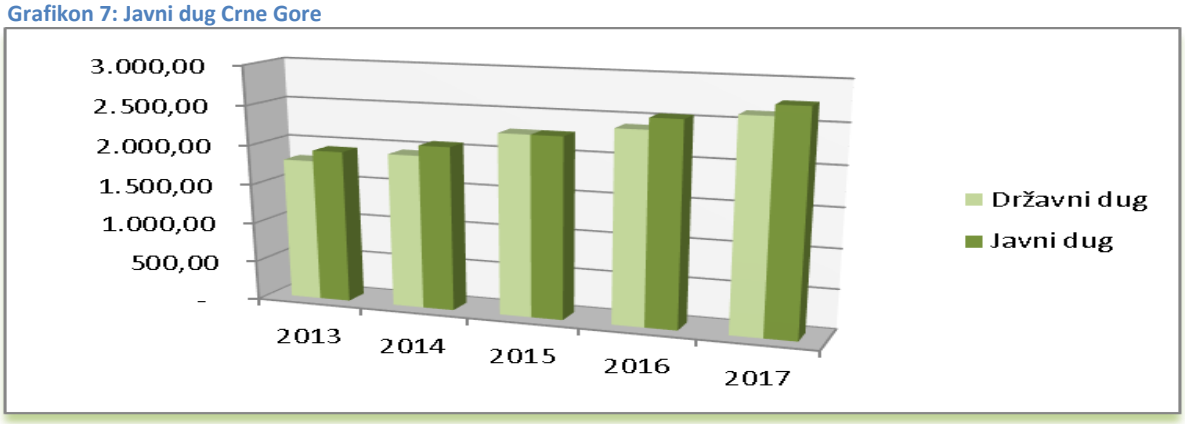
8. JAVNI DUG CRNE GORE

U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti javni dug Crne Gore predstavlja dug centralnog i lokalnog nivoa, odnosno opšteg nivoa države. U narednoj tabeli dat je pregled javnog duga Crne Gore za period od 2013. godine do 2017. godine[37] i to:

Tabela 53: Javni dug Crne Gore za period od 2013 – 2017. godine

Opis	2013	2014	2015	2016	2017
Spoljni državni dug	1.433,00	1.561,69	1.956,36	2.002,76	2.213,97
Inostrane obveznice	460,00	647,36	957,80	1.080,00	1.080,00
Inostrani krediti	973,00	914,33	998,56	922,76	1.133,97
Domaći državni dug	364,10	381,22	320,29	400,90	413,89
Domaći krediti	101,40	71,37	36,58	61,24	107,47
Dug po osnovu HOV	262,70	273,80	246,37	299,06	267,29
Dug državnih preduzeća i pravnih lica	-	36,05	37,34	40,59	39,13
DRŽAVNI DUG CRNE GORE	**1.797,10**	**1.942,91**	**2.276,65**	**2.403,66**	**2.627,86**
Konsolidovani dug lokalne samouprave	135,90	128,80		143,10	130,97
JAVNI DUG CRNE GORE	**1.933,00**	**2.071,71**	**2.276,65**	**2.546,76**	**2.758,83**

Grafikon 7: Javni dug Crne Gore

Javni dug Crne Gore na 31.12.2016. godine iznosio je 2.546.763.857,56 €, a na dan 31.12.2017. godine 2.758.831.748,28 € ili više za 8,33% u odnosu na prethodnu godinu. Utvrđeno stanje javnog duga Crne Gore na 31.12.2016. godine i na 31.12.2017. godine dato je u narednoj tabeli[38]:

Tabela 54: Pregled javnog duga

Opis	Stanje duga na 31.12.2016	Stanje duga na 31.12.2017
Spoljni državni dug	**2.002.763.121,53**	**2.213.974.940,61**
Inostrane obveznice	1.080.000.000,00	1.080.000.000,00
Inostrani krediti	922.763.121,53	1.133.974.940,61
Domaći državni dug	**400.899.413,13**	**413.890.443,72**
Domaći krediti	61.244.935,62	107.470.121,46
Dug po osnovu HOV	299.066.983,81	267.292.474,89
Dug državnih preduzeća i pravnih lica	40.587.493,70	39.127.847,37
Konsolidovani dug lokalne samouprave	**143.101.322,90**	**130.966.363,95**
Javni dug Crne Gore	**2.546.763.857,56**	**2.758.831.748,28**

[37] Izvor podataka o javnom dugu lokalne samouprave Ministarstvo finansija i Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu i za prethodne godine

[38] Kurs valute prema euru na 31.12.2016. godine je: USD-0,9487; CHF-0,9312; NOK-0,1101 i SDR-1,2753
Kurs valute prema euru na 31.12.2017. godine je: USD-0,8338; CHF-,8546; NOK-0,1016 i SDR-1,1875

8.1. Državni dug Crne Gore

Spoljni državni dug na 31.12.2017. godine je iznosio 2.213.974.940,61 €. Stanje duga obuhvata glavnicu duga po osnovu sklopljenih međunarodnih ugovora u iznosu od 1.133.974.940,61 € i glavnicu duga po osnovu emisije EUROBOND hartija od vrijednosti na međunarodnom tržištu u iznosu od 1.080.000.000,00 €.

Tabela 55: Stanje inostranog duga po osnovu inostranih kredita

Banka - Kreditor	Valuta po ugovoru	Stanje duga 31.12.2016. godine			Stanje duga 31.12.2017. godine	
		ugovorena valuta	Dug na 31.12.2016. godine po kursu na 31.12.2016	Dug na 31.12.2016. godine po kursu na 31.12.2017	kurs na 31.12.2017.	
			euro	euro	ugovorena valuta	euro
Razvojna banka Savjeta Evrope(CEB)	€	17.676.521,09	17.676.521,09	17.676.521,09	20.657.648,77	20.657.648,77
Credit Suisse	€	128.000.000,00	128.000.000,00	128.000.000,00	138.439.253,05	138.439.253,05
Češka Exim banka	€	4.357.825,98	4.357.825,98	4.357.825,98	1.037.646,72	1.037.646,72
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	€	14.708.665,54	14.708.665,54	14.708.665,54	14.904.135,64	14.904.135,64
Evropska Zajednica/Komisija	€	2.800.000,00	2.800.000,00	2.800.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00
Evropska investiciona banka (EIB)	€	105.389.782,42	105.389.782,42	105.389.782,42	98.181.905,69	98.181.905,69
Erste banka AG Beč	€	10.976.633,27	10.976.633,27	10.976.633,27	3.762.199,91	3.762.199,91
Eurofima	CHF	14.500.000,00	13.502.188,29	12.391.044,27	10.000.000,00	8.545.547,77
Export-Import Bank Kina	$	199.632.097,72	189.386.298,95	166.457.181,46	405.222.146,55	337.882.220,09
Export-Import Bank Mađarska	€	6.755.563,36	6.755.563,36	6.755.563,36	5.493.149,82	5.493.149,82
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBF	€	210.983.111,89	210.983.111,89	210.983.111,89	197.553.810,59	197.553.810,59
Instituto de Credito Oficial (ICO)	€	3.849.527,12	3.849.527,12	3.849.527,12	3.396.641,58	3.396.641,58
Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	SDR	40.452.724,10	51.590.977,15	48.036.395,04	35.670.674,83	42.357.856,24
Kreditna banka za obnovu - Njemačka (KFW	€	42.170.741,56	42.170.741,56	42.170.741,56	40.758.985,99	40.758.985,99
Natixis	€	5.563.163,18	5.563.163,18	5.563.163,18	4.716.059,18	4.716.059,18
Steiermarkische Sparkassen	€	9.898.945,10	9.898.945,10	9.898.945,30	7.698.390,74	7.698.390,74
Pariški klub povjerilaca	€	65.012.640,31	65.012.640,31	65.012.640,31	61.951.773,76	61.951.773,76
Pariški klub povjerilaca	CHF	1.658.668,09	1.544.527,51	1.417.422,74	1.521.865,97	1.300.517,83
Pariški klub povjerilaca	NOK	302.759,11	33.320,40	30.767,26	277.788,42	28.229,67
Pariški klub povjerilaca	$	30.525.895,41	28.959.202,55	25.453.093,81	29.008.360,94	24.187.743,63
Bank Gospodarstwa Krajowego - ŽICG	€	3.413.899,17	3.413.899,17	3.413.899,17	3.066.623,95	3.066.623,95
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede -	€	-	-	-	150.000,00	150.000,00
Banca Intesa AD Beograd	€	-	-	-	30.000.000,00	30.000.000,00
OTP, Zagrebačka, Erste i CKB banka(Sindicira	€	-	-	-	81.000.000,00	81.000.000,00
Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	SDR	2.089.819,49	2.665.230,39	2.481.597,95	1.709.853,49	2.030.399,72
Bank Gospodarstwa Krajowego - Ministarst	€	3.524.356,31	3.524.356,31	3.524.356,31	3.174.200,26	3.174.200,26
Krediti plaćeni van GRT-a			**6.189.586,70**	**6.005.954,26**		**5.204.599,98**
Ukupno			**922.763.121,53**	**891.348.879,03**		**1.133.974.940,61**
Ukupno EUR		**635.081.376,30**			**717.642.425,65**	
Ukupno CHF		**16.158.668,09**			**11.521.865,97**	
Ukupno US$		**230.157.993,13**			**434.230.507,49**	
Ukupno NOK		**302.759,11**			**277.788,42**	
Ukupno SDR		**42.542.543,59**			**37.380.528,32**	

Dug po osnovu **hartija od vrijednosti** (EUROBOND) emitovanih na međunarodnom tržištu u prethodnim godinama iznosi 1.080.000.000,00 € i to: iz 2014. godine u iznosu od 280.000.000,00 €, 2015. godine u iznosu od 500.000.000,00 € i 2016. godine u iznosu od 300.000.000,00 €. U 2017. godini nije bilo emisije hartija od vrijednosti na međunarodnom finansijskom tržištu.

Smanjenje spoljnog duga je, pored otplate dospjelih obaveza, vršeno i putem usklađivanja sa inostranim kreditorima. Na taj način je umanjen dug u iznosu od 2.880.752,86 € i to sa:

- **Razvojnom bankom Savjeta Evrope (CEB**) po zaključenom Ugovoru broj 1871 - Projekat socijalnog stanovanja II. Izvršen je povraćaj povučenih, a neiskorišćenih sredstava u iznosu od 1.263.595,00 €.
- **Češkom Exim bankom** po zaključenom Ugovoru broj 21026 za finansiranje Projekta - Pruga Podgorica - Nikšić, izvršeno je usaglašavanje stanja obaveza pri čemu su iste umanjene za iznos od 1.437.368,67 €.
- **Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD)** po zaključenom Ugovoru broj 77160 za Projekat MIDAS - Zajam za poljoprivredu. Izvršeno je otkazivanje ugovorenih sredstava što je smanjilo dug za iznos od 179.405,59 €.

- **Steiermarkische Sparkassen** po zaključenom Ugovoru broj FN 34274 d za nabavku vatrogasnih vozila. Izvršeno je usaglašavanje stanja obaveza po osnovu glavnice duga pri čemu je ista smanjena za iznos od 383,60 €.

Domaći državni dug obuhvata kredite kod komercijalnih banaka koje posluju na domaćem tržištu (glavnica duga), emitovanje hartija od vrijednosti na domaćem tržištu (glavnica duga), zakonom propisane obaveze, dug pravnih lica i privrednih društava. Stanje domaćeg duga na 31.12.2017. godine iznosi 413.890.443,72 €, kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 56: Stanje domaćeg duga

Banka kreditor	Stanje duga 31.12.2016.god.	Stanje duga 31.12.2017.god.
Erste banka	8.914.641,11	3.354.485,99
Societe Generale banka	3.751.314,16	12.824.048,55
NLB banka	15.000.000,00	27.932.967,46
Ziraat banka	11.890.000,00	25.297.599,81
Prva banka	6.000.000,00	18.750.000,00
Universal Capital banka	5.000.000,00	5.000.000,00
Hipotekarna banka	10.000.000,00	10.000.000,00
Komercijalna banka AD Budva	688.980,35	4.311.019,65
Ukupno za kredite banaka	**61.244.935,62**	**107.470.121,46**
Domaće obveznice - GB14	17.175.390,00	5.865.348,94
Domaće obveznice - GB16	80.410.000,00	80.410.000,00
Državni zapisi	77.714.300,00	77.535.000,00
Stara devizna štednja	29.449.950,66	13.742.054,43
Restitucija	91.019.639,65	87.819.878,52
Obveznice fonda rada - OBFR	1.367.480,92	-
Obveznice za zaostale penzije	1.930.222,58	1.920.193,00
Dug po osnovu emitovanih HOV	**299.066.983,81**	**267.292.474,89**
Dug pravnih lica	**40.587.493,70**	**39.127.847,37**
Ukupno	**400.899.413,13**	**413.890.443,72**

Krediti kod komercijalnih banaka koje posluju na domaćem tržištu (glavnica duga) - Iskazano stanje domaćeg duga po osnovu kredita uzetih kod komercijalnih banka iznosi 107.470.121,46 € i konfirmisano je sa stanjem duga iskazano u IOS-ima poslovnih banaka.

Emitovane hartija od vrijednosti na domaćem tržištu (glavnica duga po osnovu emisija HOV) - Stanje duga po osnovu domaćih dugoročnih obveznica (GB14 i GB16) iznosi 86.275.348,94 €, a stanje duga po osnovu državnih zapisa (usaglašenim sa izvodima iz CDA) iznosi 77.535.000,00 €.

Zakonom propisane obaveze u iznosu od 103.482.125,95 € su nastale po osnovu: Zakona o regulisanju obaveza i potraživanja po osnovu ino duga i devizne štednje građana, Zakona o isplati devizne štednje građana položene kod ovlašćenih banaka van Crne Gore, Zakona o isplati deviznih sredstava građana položenih kod Dafiment banke AD Beograd i banke privatne privrede DD Podgorica položenih preko preduzeća Jugoskandik DD Beograd (devizna štednja), Zakona o obeštećenju korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (zaostale penzije) i Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenja (restitucija). Navedene obaveze se odnose na:

- obaveze po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 13.742.054,43 €;
- obaveze za zaostale penzije u iznosu od 1.920.193,00 € i
- obaveze po osnovu restitucije u iznosu od 87.819.878,52 €.

Obaveze po osnovu restitucije su utvrđene na osnovu dopisa Fonda za obeštećenje upućenog Ministarstvu finansija broj 01/11 od 11.01.2018. godine. Uvidom u dostavljeni Izvještaj, pored gotovinskih isplata na ime obeštećenja po osnovu oduzetih imovinskih prava u iznosu od 2.365.754,62 €, izvršeno je umanjenje duga putem otkupa izdatih obveznica FO02 u iznosu od 2.247.016,00 €. Na taj način dug je umanjen za iznos od 4.612.770,62 € i uvećan po osnovu donijetih konačnih rješenja za iznos od 1.605.748,49 €, tako da je stanje duga po ovom osnovu umanjeno za 3.199.761,13 €.

Dug pravnih lica i privrednih društava iznosi 39.127.847,37 € prikazan je u narednoj tabeli i to:

Tabela 57: Stanje duga pravnih lica

Dužnik	Banka kreditor	Stanje duga na dan 31.12.2017
JU OŠ " Ivan Vušović" Vidrovan Nikšić	Crnogorska komercijalna banka	8.000,00
JU OS"Radojica Perović" Podgorica	Societe generale banka Montenegro	7.575,69
Pomorska škola Kotor	NLB Montenegro banka	16.030,66
Pomorska škola Kotor	Crnogorska komercijalna banka	8.810,50
Gimnazija Kotor	Crnogorska komercijalna banka	8.411,18
Gimnazija "Slobodan Škerović" Podgorica	Societe generale banka Montenegro	15.000,00
Gimnazija "Slobodan Škerović" Podgorica	Societe generale banka Montenegro	9.597,20
JU OŠ "Luka Simonović" Nikšić	Atlasmont banka	7.640,51
JU SMS "Braća Selić" Kolašin	Societe generale banka Montenegro	1.893,06
JU SMS "Braća Selić" Kolašin	Societe generale banka Montenegro	3.389,87
JU OŠ "Sutjeska" Podgorica	Prva banka Crne Gore	13.103,86
Ukupno osnovne i srednje škole		**99.452,53**
Željeznički prevoz Crne Gore	Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	9.222.022,80
Ukupno za Željeznički prevoz Crne Gore		**9.222.022,80**
Željeznička infrastruktura Crne Gore	Češka exportna banka	3.247.895,05
Željeznička infrastruktura Crne Gore	Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	18.403.372,53
Željeznička infrastruktura Crne Gore	Evropska investiciona banka (EIB)	7.000.000,00
Ukupno za ŽICG		**28.651.267,58**
JP RTCG	Societe Generale Montenegro	487.295,34
JP RTCG	Prva Banka AD Podgorica	667.809,12
Ukupno za JP RTCG		**1.155.104,46**
Ukupno		**39.127.847,37**

Dug pravnih lica i privrednih društava uključen je u dug centralnog nivoa države, u skladu sa članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti[39].

8.2. Dug lokalne samouprave

Prikupljanjem podataka o dugu lokalne samouprave i uvidom u formulare za utvrđivanje potrfolija dugova opština dostavljenih od Ministarstva finansija utvrđeno je da je Ministarstvo finansija izvršilo podjelu duga lokalne samouprave na tri cjeline i to:

- Domaći dug koji se sastoji od duga lokalne samouprave prema finansijskim i nefinansijskim institucijama u zemlji za uzete kredite, pri čemu su podaci uzeti iz formulara dostavljenih od strane jedinica lokalne samouprave;
- Dug lokalne samouprave koji se sastoji od duga prema Ministarstvu finansija po osnovu transfernih zajmova pri čemu je Ministarstvo finansija prilikom kreiranja Izvještaja o javnom dugu koristilo podatke iz svoje evidencije;
- Inostrani dug prema kreditorima u inostranstvu za koji su korišćeni podaci dostavljeni u formularima za utvrđivanje potrfolija dugova.

Konsolidovani dug lokalne samouprave na 31.12.2017. godine iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2017. godinu iznosi 130.996.363,84 €. Navedeni dug lokalne samouprave je uključen u Javni dug Crne Gore i odnosi se na:

Domaći dug lokalne samouprave u iznosu 50.250.876,99 €. Na osnovu prikupljenih podataka iz Centralnog kreditnog registra, izvoda otvorenih stavki (IOS) i podataka Ministarstva finansija utvrđena su neslaganja u iznosu od 1.044.748,48 € i to kod:

- **Opštine Plav** u iznosu od 50.074,71 € više prijavljenog duga po osnovu kredita zaključenog sa Ziraat bankom Ugovor broj 0041006000027 od 23.06.2016. godine. Opština nije umanjila iznos kredita uplaćen od strane Ministarstva finansija iz sredstava Egalizaciong fonda.

[39] Tačkom 12 navedenog člana definisano je da su centralni nivo države državni organi i organi državne uprave, pravna lica i privredna društva koja pretežno pružaju usluge od javnog interesa koja su pod upravljačkom kontrolom i najvećim dijelom finansirana od države.

- **Opštine Plužine** koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 3.854,28 € po osnovu dva ugovora zaključena sa Investiciono razvojnim fondom.
- **Opštine Rožaje** koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 2.636,44 € po osnovu Ugovora sklopljenog sa Societe Generale bankom 18.12.2015. godine.
- **Opštine Šavnik** koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 1.679,74 € po osnovu Ugovora o kreditu sklopljenog sa Societe Generale bankom broj 0042131008966 od 01.12.2015. godine.
- **Opštine Herceg Novi** koja je manje prikazala obaveza u iznosu od 44.094,48 € po osnovu Ugovora zaključenog sa CKB broj 950-93-935 od 28.05.2015. godine po osnovu kojeg su manje prikazane obaveze u iznosu od 17.600,19 € i broj 950-88-2198 od 04.10.2017. godine po kojem su manje prikazane obaveze u iznosu od 26.494,29 €.
- **Opština Bijelo Polje** je prikazala dug u većem iznosu za 32.102,58 € od iskazanog stanja duga u Kreditnom registru CBCG. Neslaganje stanja duga se odnosi na kreditni aranžman zaključen sa Investiciono razvojnim fondom.

  Opština Bijelo Polje nije prikazala u formularu za utvrđivanje portfolija dugova dug u iznosu od 910.183,32 € prema Prvoj Banci. Obaveze po kreditu u ukupnom iznosu od 2.511.681,18 € se izmiruju Ugovorom o cesiji broj 05/1-2018 od 23.02.2018. godine zaključenim između Opštine Bijelo Polje, Prve banke AD i Uprave za imovinu Crne Gore. Uprava za imovinu (Cesus) se obavezala da vrši plaćanje duga Opštine Bijelo Polje (Cedent) Prvoj banci AD (Cesionar) do iznosa 2.511.681,18 €. Stanje duga po ovom osnovu na dan 31.12.2017. godine iznosilo je 910.183,32 €. U slučaju da Uprava za imovinu ne izvrši obaveze prema Prvoj banci, u skladu sa članom 5 pomenutog Ugovora o cesiji, Opština preuzima obavezu plaćanja.

Dug lokalne samouprave po osnovu inostranih zajmova, iskazan u formularima za utvrđivanje potrfolija dugova, u iznosu od 80.715.486,85 € odnosi se na Opšinu Podgorica u iznosu od 16.194.447,89 € i Opštinu Budva u iznosu od 64.521.038,96 €[40].

Transferni zajmovi koje je Vlada Crne Gore uzela od inostranih kreditora i dala kao zajam lokalnim samoupravama. Prilikom vršenja revizije utvrđena su neslaganja između prikazanih podataka o stanju duga po osnovu transfernih zajmova lokalne samouprave i podataka Ministarstva finansija. Dug lokalne samouprave po osnovu trasfernih zajmova prezentiran u formularima za utvrđivanje portfolija dugova je iskazan u iznosu od 40.897.724,38 €, a po evidenciji Ministarstva finansija u iznosu od 36.002.848,04 €. Razlika u iznosu od 4.894.876,34 € se odnosi na 8.970.635,24 € više prikazanog duga lokalne samouprave i iznos od 4.075.758,90 € manje prikazanog duga od Ministarstva finansija.

Dug pravnih lica i privrednih društava - Kontrolom stanja duga kod 21-og pravnog lica i privrednog društava u vlasništvu opština koja se finansiraju iz opštinskih budžeta utvrđeno je da su se ispunili uslovi, u skladu sa članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, da se obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih zajmova uključe u dug lokalne samouprave i to za:

- Komunalno preduzeće D.O.O. Danilovgrad u iznosu od 214.573,00 € i
- Komunalno preduzeće D.O.O. Andrijevica u iznosu od 333.888,00 €. Dug se odnosi na reprogram poreskog duga.

Preporučuje se jedinicama lokalne samouprave da izvještaje o javnom dugu na kraju tekuće godine sačine na osnovu usaglašenog stanja duga sa Centralnom bankom Crne Gore, poslovnim bankama i Ministarstvom finansija.

[40] Uvidom u dostavljene podatke Opštine Budva, nijese moglo potvrdi stanje duga po osnovu inostranog kredita navedenog u Formularu za utvrđivanje portfolija kao „WTE tretman otpadnih voda“ koji je iskazan u iznosu od 64.521.038,96 €.

9. DRŽAVNA IMOVINA

Zakonom o državnoj imovini[41] i podzakonskim aktima uređuje se korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori i lokalnoj samoupravi.

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja - Komisija za popis imovine je formirana Rješenjem broj 01-2881 od 13.11.2017. godine. Izvještaj o izvršenom popisu je usvojen od strane Upravnog odbora Odlukom broj 16 od 28.02.2018. godine. Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima su poslati Upravi za imovinu dopisom broj 01-925 od 26.03.2018. godine.

Revizijom državne imovine utvrđeno je:

- Da je **Fond penzijskog i invalidskog osiguranja** Izvještaj o pokretnim i nepokretnim stvarima dostavio Upravi za imovinu 26.03.2018. godine.

Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima treba dostaviti Upravi za imovinu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini.

- Obračun amortizacije (Obrazac OA) je sačinjen u elektronskom formatu i ne sadrži datum i potpise rukovodioca računovodstva i starješine organa.

Obrazac OA treba da sadrži potpise i datum kako je predviđeno Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika[42].

Ministarstvo ekonomije - Komisija za popis imovine je formirana Rješenjem broj 602-431/2017-1 od 29.12.2017. godine. Izvještaj o popisu imovine broj 602-431/2017-2 od 27.02.2018. godine je usvojen Odlukom broj 602-431/2017-4 od 27.02.2018. godine. Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima su dopisom broj 602-431/2017-5 od 28.02.2018. godine poslati Upravi za imovinu.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - Komisija za popis imovine je formirana Rješenjem broj 01-023-2273/17-1 od 29.12.2017. godine. Izvještaj o popisu imovine broj 01-023-2273/18-3 od 31.01.2018. godine je usvojen Rješenjem broj 01-023-2273/18-4 od 31.01.2018. godine. Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima su dopisom broj 01-023-2273/18-5 od 31.01.2018. godine poslati Upravi za imovinu. Obračun amortizacije (Obrazac OA) ne sadrži potpise odgovornih lica, u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika.

Revizijom upravljanja državnom imovinom uočene su manje nepravilnosti, kao i u prethodnim godinama. Komisija za popis imovine je obavezna da vrši popis osnovnih sradstava u skladu sa Zakonom o imovini i Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

10. JAVNE NABAVKE

Revizijom javnih nabavki vršena je kontrola usklađenosti sprovedenih postupaka u procesu javnih nabavki u odnosu na Zakon o javnim nabavkama[43]. Predmet revizije javnih nabavki je plan javnih nabavki, sprovedeni postupci javnih nabavki i izvještaji o dodijeljenim javnim nabavkama u 2017. godini kod: Direkcije za saobraćaj, Direkcije javnih radova, Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstva ekonomije i Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Direkcija za saobraćaj

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je ovlastilo Direkciju za saobraćaj da sprovodi sve potrebne procedure i postupke javnih nabavki, donosi odluke o pokretanju postupaka, rješenja o formiranju

[41] „Sl. list CG" br. 21/09 i 40/11
[42] "Sl list CG" b.r 032/03

[43] "Sl. list CG" br. 42/11, 57/14 i 28/15 i 42/17

komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda. Direktor kao starješina organa potpisuje ugovore u ime naručioca. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama[44] donijelo Pravilnik o nabavkama male vrijednosti broj 34/17-01-7087/1 od 03.08.2017. godine i Pravilnik o hitnim nabavkama broj 406/18-01-1350/1 od 23.02.2018. godine.

Plan javnih nabavki - Plan javnih nabavki za 2017. godinu je 10.03.2017. godine objavljen na Portalu javih nabavki. Prva izmjena Plana javnih nabavki, u skladu sa Mišljenjem Ministarstva finansija broj 03-12764/1 od 03.08.2017. godine, objavljena je 03.08.2017. godine, dok je druga izmjena, u skladu sa Mišljenjem Ministarstva finansija broj 03-15782/1 od 16.10.2017. godine kojim je izmijenjena struktura budžetskih sredstava, objavljena 23.10.2017. godine. Plan javnih nabavki Direkcije za saobraćaj za 2017. godinu je iznosio 314.331.023,34 €, a nakon izvršenih izmjena 193.088.296,40 €. Od navedenog iznosa za nabavku roba planiran je iznos od 737.620,00 €, za izvođenje radova iznos od 187.039.595,54 € i za nabavku usluga iznos od 5.311.080,86 €.

Godišnji izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama Direkcije za saobraćaj u 2017. godini dostavljen je Upravi za javne nabavke u skladu sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama. Ukupna vrijednost dodijeljenih javnih nabavki u 2017. godini prikazana u Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama iznosi 46.375.452,59 €.

Kontrolom, na odabranom uzorku, su obuhvaćeni sljedeći postupci javnih nabavki za koje su ugovori zaključeni u 2017. godini i to:

Otvoreni postupak 52/16: **Rekonstrukcija magistralnog puta Ulcinj-Sukobin, dionica Ulcinj-Krute: -** Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV iznosila je 7.500.000,00 €. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 34/17-01-5796/2 od 09.08.2017. godine na iznos 5.824.687,33 €.

Otvoreni postupak 58/16: Rekonstrukcija magistralnog puta, dionica Ribarevina-Mojkovac, lokalitet „Lepenac" izgradnja III trake - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 3.600.000,00 €. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 406/17-01-1535/2 od 15.03.2017. godine na iznos 3.327.977,89 €.

Otvoreni postupak 59/16: Usluge stalnog stručnog nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji magistralnog puta, dionica Ribarevine-Mojkovac, lokalitet „Lepenac", izgradnja III trake - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 50.000,00 €. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o uslugama broj 406/17-01-845/2 od 16.02.2017. godine na iznos 17.850,00 €.

Otvoreni postupak 24/17: Rekonstrukcija regionalnog puta Krstac-Ivanova korita - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 4.500.000,00 €. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 01-10133/1 od 16.10.2017. godine na iznos 3.892.192,45 €.

Otvoreni postupak 25/17: Rekonstrukcija magistralnog puta Podgorica-Cetinje, od cetinjskih semafora do mosta na Sitnici - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 10.000.000,00 €. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 01-11049/1 od 14.11.2017. godine na iznos 9.473.074,45 €.

Hitna nabavka: **Obrušavanja putne kosine na magistralnom putu dionica Cetinje-Budva, u mjestu Brajići -** Izvođač radova na Projektu magistralnog puta Cetinje-Budva dionica Brajići-Lapčići, je dopisom broj 02-11717/1 od 04.12.2017. godine obavijestio Ministarstvo saobraćaja i pomorstva-Direkciju za saobraćaj da je na trasi puta Cetinje-Budva došlo do odronjavanja velike količine materijala, koji je zatrpao cijelu širinu postojećeg puta. Direkcija za saobraćaj je Rješenjem broj 01-11756/2 od 04.12.2017. godine formirala ekspertski tim sa zadatkom da utvrdi uzroke obrušavanja putne kosine u mjestu Brajići, sa predlogom hitnih i trajnih sanacionih mjera. Ekspertski tim je sačinio Izvještaj o obilasku lokacije i predlogu mjera za sanaciju odrona "Brajići" broj 01-11756/3 od

[44] "Sl. list CG" br. 42/17

04.12.2017. godine. Direkcija za saobraćaj je, u skladu sa članom 29 Zakona o javnim nabavkama, a na osnovu ponude dostavljene od izvođača radova i Zaključka Vlada Crne Gore broj 07-4157 od 28.12.2017. godine sprovela hitnu nabavku i zaključila Ugovor broj 01-12887/1 od 29.12.2017. godine na iznos od 950.256,29 € i rokom za izvođenje radova od 90 kalendarskih dana. Plaćanje će se izvršiti iz sredstava budžeta Crne Gore za 2018. godinu sa Programa 761. Shodno članu 29 Zakona o javnim nabavkama na hitne nabavke primjenjuje se postupak koji utvrdi naručilac posebnim aktom, uz poštovanje načela javnih nabavki. Istim članom je definisano da je naručilac dužan da akt objavi na svojoj internet stranici, što Direkcija za saobraćaj nije učinila. U predmetu ove hitne nabavke nije priložena:

- Odluka o pokretanju postupka hitne nabavke od strane ovlašćenog lica naručioca (Obrazac 1)
- Zahtjev za dostavljanje ponuda (Obrazac 2) – dostavljen je zahtjev ali ne u propisanoj formi,
- Zapisnik o prijemu, pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda (Obrazac 3),
- Obavještenje o ishodu postupka hitne nabavke (Obrazac 4).

Navedeni obrasci su sastavni dio Pravilnika za sprovođenje hitnih nabavki Ministarstva saobraćaja i pomorstva sa organima u sastavu broj 406/18-01- 1350/1 od 23.02.2018. godine. Članom 153d Zakona o javnim nabavkama definisano je da je rok za donošenje podzakonskih akata iz člana 29 i 30 (hitne nabavke i nabavke male vrijednosti) 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona. Pomenuti postupak nije objavljen na Portalu javnih nabavki, iako je članom 107 Zakona o javnim nabavkama definisano da je naručilac dužan da ugovor o javnoj nabavci dostavi nadležnom organu u roku od tri dana od dana zaključivanja, radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

Obrazac C za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma - U Izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki za 2017. godinu, koji je sačinjen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, koji je važio do 30.06.2017. godine, u Obrascu C, namijenjenom za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma, prikazane su nabavke koje u ukupnom iznosu prelaze dozvoljeni iznos nabavki sprovedenih putem neposrednog sporazuma, što nije u skladu sa sa članom 21 Zakona o javnim nabavkama.

Utvrđene nepravilnosti primjene Zakona o javnim nabavkama:

- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je Plan javnih nabavki objavilo na Portalu javih nabavki 10.03.2017. godine, što nije u skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da je naručilac dužan da do 31. januara tekuće fiskalne godine sačini plan javnih nabavki i dostavi nadležnom organu radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.
- Direkcija za saobraćaj je bila dužna da sprovodi postupak javne nabavke u skladu sa članom 21 Zakona o javnim nabavkama[45].
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je, u skladu sa članom 153d Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama, bilo u obavezi da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona donese Pravilnik za sprovođenje hitnih nabavki.
- Direkcija za saobraćaj nije akt o hitnim nabavkama objavila na internet stranici. U predmetnoj dokumentaciji ne postoje potrebni obrasci koji prate postupak hitnih nabavki, što nije u skladu sa članom 29 Zakona o javnim nabavkama.
- Sprovedeni postupak hitne nabavke nije objavljen na Portalu javnih nabavki u skladu sa članom 107 Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da je naručilac dužan da ugovor o javnoj nabavci dostavi nadležnom organu u roku od 3 dana od dana zaključivanja, radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

Direkcija za saobraćaj je u obavezi da u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava dosljedno primjenjuje članove 21, 29, 38, 107 i 153d Zakona o javnim nabavkama.

[45] „Sl.list CG“ br.28/15

Direkcija javnih radova

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je donijelo Interno pravilo za postupanje Ministarstva i organa u sastavu prilikom sprovođenja postupka nabavke male vrijednosti (br.101-20174/1 od 18.09.2017.godine),kao i Interno pravilo za postupanje Ministarstva i organa u sastavu prilikom sprovođenje postupaka hitnih nabavki (br.101-224/5 od 19.02.2018. godine).

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, u skladu sa članom 153d Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama, bilo u obavezi da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona donese Pravilnik za sprovođenje hitnih nabavki.

Plan javnih nabavki za 2017. godinu - Ministarstvo održivog razvoja i turizma je Plan javnih nabavki sa usvojenim amandmanima, na koje je saglasnost dalo Ministarstvo finansija, dostavilo Upravi za javne nabavke. Plan javnih nabavki Ministarstva održivog razvoja i turizma za 2017. godinu, nakon izvršenih izmjena, iznosio je 158.711.541,19 €.

Od ukupnog iznosa sredstva predviđenih Planom javnih nabavki za 2017. godinu realizovano je 42.313.567,39 € ili 27,29%, što ukazuje da Plan javnih nabavki treba sačiniti na osnovu realnih potreba i prioriteta nabavke.

Godišnji izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama Direkcije javnih radova za 2017. godinu, dostavljen je Upravi za javne nabavke u skladu sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama. Ukupna vrijednost dodijeljenih javnih nabavki u 2017. godini prikazana u Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama iznosi 42.313.567,39 €.

Revizijom postupaka javnih nabavki, na osnovu odabranog uzorka, utvrđeno je da su izmjene tenderske dokumentacije kod više postupaka javnih nabavki vršene više puta, te je na taj način produžavan postupak javnih nabavki, što je dovelo do kašnjenja u izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Direkcija javnih radova je trebala da izbjegava postupke koji dovode do mijenjanja tenderske dokumentacije više puta i do produžavanja trajanja postupka.

U procesu revizije, na osnovu odabranog uzorka, izvršena je kontrola sljedećih postupaka javnih nabaki i to:
Otvoreni postupak 05-120/15: Izvođenje radova na izgradnji dječijeg vrtića, sa opremanjem, u naselju Stari aerodrom, Opština Podgorica - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 3.100.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen Ugovor o građenju broj 19/2-01-486/1 od 15.02.2017. godine na iznos 2.745.754,65 €.

Otvoreni postupak 05-23/17: Izvođenje radova na izgradnji poslovnog objekta „Kuće voća“ Opština Andrijevica - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 1.350.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 101-1560/1-4811/1 od 05.12.2017. godinu na iznos 1.332.656,37 €.

Otvoreni postupak 04-76/17: Izvođenje radova na izgradnji puta Jasikovac-Cmiljača, II faza, Opština Bijelo Polje - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 3.000.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 101-1560/1-4537/1 od 21.11.2017. godine na iznos od 2.166.431,53 €.

Otvoreni postupak 04-58/17: Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun, II faza, Opština Mojkovac - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 2.500.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 101-1560/1-5124/1 od 13.12.2017. godine na iznos 1.878.449,21 €.

Otvoreni postupak 04-75/16*:* Izvođenje radova na izgradnji II faze objekta uz žičaru SKI rezorta "Kolašin 1600", Opština Kolašin - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 1.500.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 19/2-01-2727/1 od 19.06.2017. godine na iznos 1.420.302,43 €.

Otvoreni postupak 04-140/17*:* Izvođenje radova na izgradnji fudbalskog stadiona u Prijestonici Cetinje - Procijenjena vrijednost sa uračunatim PDV-om iznosila je 8.790.000,00€. Nakon sprovedenog postupka zaključen je Ugovor o građenju broj 101-1560/1 od 10.11.2017. godine na iznos 8.784.604,06 €.

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja

Plan javnih nabavki - Fond penzijskog i invalidskog osiguranja je donio Izmjenu plana javnih nabavki za 2017. godinu broj 01-9718 od 25.10.2017. godine. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosi 680.500,00 € i to: za nabavku roba u iznosu od 149.500,00 €, za izvođenje radova u iznosu od 57.000,00 € i za nabavku usluga u iznosu od 474.000,00 €.

Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki – Ukupna vrijednost dodijeljenih javnih nabavki Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja prikazana u Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama iznosi 640.429,37 €.

Kontrolom, na odabranom uzorku, su obuhvaćeni sljedeći postupci javnih nabavki za koje su ugovori zaključeni u 2017. godini i to:

Otvoreni postupak: Nabavka kompjuterske opreme i pribora na osnovu tenderske dokumentacije broj 03-1196/6 od 03.05.2017. godine. Predmet javne nabavke CPV 30200000-1 Kompjuterska oprema i pribor. Procijenjena vrijednost iznosi 17.000,00 € sa PDV-om. Kriterijum za izbor ponuđača je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 03-1196/7 od 25.05.2017. godine je navedeno da su pristigle dvije ponude. Prema Zapisniku o pregledu ocjeni i vrednovanju ponuda broj 03-1196/8 od 29.05.2017. godine vrednovane su pristigle ponude sa po 100 bodova. U skladu sa izvršenim odabirom najpovoljnijeg ponuđača zaključeni su Ugovori o javnoj nabavci roba.

Šoping postupak: Nabavka polica za odlaganje dokumentacije na osnovu tenderske dokumentacije broj 01-1409/5 od 26.05.2017. godine. Predmet javne nabavke CPV 39516000-2 Proizvodi za unutrašnje opremanje. Procijenjena vrijednost iznosi 4.500,00 € sa PDV-om. Kriterijum za izbor ponuđača je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 03-1409/6 od 07.06.2017. godine je navedeno da su pristigle dvije ponude. Nakon vrednovanja pristiglih ponuda odabran je ponuđač sa 100 bodova sa kojim je zaključen Ugovor o javnoj nabavci roba broj 01-1409/9 od 03.07.2017. godine.

Otvoreni postupak: Usluge prevođenja na osnovu tenderske dokumentacije broj 03-2317/6 od 02.10.2017. godine. Predmet javne nabavke CPV 79530000-8 Usluge prevođenja. Procijenjena vrijednost javne nabavke iznosila je 15.000,00 € sa PDV-om. Kriterijum za izbor ponuđača je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 03-2317/7 od 24.10.2017. godine je navedeno da su pristigle četiri ponude. Prema Zapisniku o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda broj 03-2317/8 od 03.11.2017. godine najpovoljnijem ponuđaču je dodijeljeno 100 bodova, sa kojim je zaključen Ugovor za pružanje usluga pismenog prevođenja broj 01-2937 od 23.11.2017. godine.

Ministarstvo ekonomije

Plan javnih nabavki – Ministarstvo ekonomije je donijelo Izmjenu plana javnih nabavki za 2017. godinu broj 406-3/2017-12 od 29.11.2017. godine. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosi 461.883,43 € i to: za nabavku roba u iznosu od 128.113,43 € i za nabavku usluga u iznosu od 333.770,00 €. U izvještajima o sprovedenim postupcima javnih nabavki prikazano je da su dodijeljene javne nabavke u vrijednosti od 387.429,45 €. Kontrolom, na odabranom uzorku, su obuhvaćeni sljedeći postupci javnih nabavki za koje su ugovori zaključeni u 2017. godini i to:

Otvoreni postupak: Nabavka usluga održavanja automobila i pripadajuće opreme na osnovu tenderske dokumentacije broj 406-6/2017-6 od 20.03.2017. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 50112000-3 usluge popravki i održavanja automobila, CPV 50110000-9 usluge popravki i održavanja motornih vozila i pripadajuće opreme, CPV 50112110-7 usluge popravki karoserije vozila i CPV 50112111-4 autolimarske usluge. Kriterijum za izbor najpoviljnijeg ponuđača je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-6/2017-13 od 19.04.2017. godine je navedeno da su

pristigle dvije ponude. Prema Zapisniku o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda broj 406-6/2017-14 od 03.05.2017. godine jedna ponuda je ocijenjena kao neispravna jer je u garanciji ponude izdate od strane poslovne banke naveden pogrešan broj tenderske dokumentacije. Nakon upućene žalbe Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki je Rješenjem broj UP.0902-396/3-2017 od 10.10.2017. godine usvojila žalbu ponuđača. Sa najpovoljnijim ponuđačem zaključen je Ugovor za pružanje usluga, održavanja automobila i pripadajuće opreme broj 406-6/2017-21 od 21.11.2017. godine.

Šoping postupak: Nabavka poštanskih usluga na osnovu tenderske dokumentacija broj 406-13/2017-5 od 18.05.2017. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 64121000-0 usluge kurira sa raznovrsnim prevozom, CPV 64110000-0 poštanske usluge, CPV 64100000-7 poštanske i kurirske usluge**,** CPV 64112000-4 poštanske usluge u vezi sa pismima i CPV 64113000-1 poštanske usluge u vezi sa paketima. Procijenjena vrijednost javne nabavke je 2.500,00 € sa PDV-om. Kriterijum za odabir najpovoljnijeg ponuđača je najniža ponuđena cijena. Prema Zapisniku o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda broj 406-13/2017-8 od 01.06.2017. godine ponuda je vrednovana kao ispravna i dodijeljeno je 100 bodova. Sa najpovoljnijim ponuđačem zaključen je Ugovor za nabavku usluga ekspres transporta pošiljki broj 406-13/2017-10 od 19.06.2017. godine.

Otvoreni postupak: Nabavka novog vozila po sistemu "staro za novo" na osnovu tenderske dokumentacije broj 406-37/2017-6 od 04.12.2017. godine. Predmet javne nabavke CPV 34100000-8 motorna vozila. Vrijednost starih vozila koja se mijenjaju iznosila je 9.004,65 €. Naručilac vrši doplatu u iznosu do 50.000,00 €. Specifikacija starih vozila koja se mijenjaju i novog vozila koje se nabavlja, date su u tehničkim karakteristikama ili specifikaciji predmeta javne nabavke. Procijenjena vrijednost javne nabveke iznosi 50.000,00 € sa PDV-om. Kriterijum za izbor najpovoljnijeg ponuđača je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 406-37/2017-8 od 26.12.2017. godine je navedeno da je pristigla ponuda jednog ponuđača, čija je ponuđena cijena 47.503,69 € sa PDV-om. Prema Zapisniku o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda broj 406-37/2017-9 od 26.12.2017. godine ponuda najpovoljnijeg ponuđača je vrednovana sa 100 bodova. Sa najpovoljnijim ponuđačem zaključen je Ugovor za nabavku vozila broj 406-37/817-11 od 27.12.2017. godine. Revizijom je utvrđeno da tehničke specifikacije date u tenderu sadrže karakteristike vozila koje su mogle da dovedu do ograničavanja konkurencije i favorizovanje određenog ponuđača.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Plan javnih nabavki – Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je donijelo Izmjenu plana javnih nabavki za 2017. godinu broj 07-406-643/17-3 od 06.07.2017. godine. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosila je 178.505,43 € i to: za nabavku roba u iznosu od 48.745,43 € i za nabavku usluga u iznosu od 129.760,00 €. U izvještajima o sprovedenim postupcima javnih nabavki prikazano je da su dodijeljene javne nabavke u vrijednosti od 139.475,55 €.

Kontrolom, na odabranom uzorku, su obuhvaćeni sljedeći postupci javnih nabavki za koje su ugovori zaključeni u 2017. godini i to:

Otvoreni postupak: Usluge medijske kampanje o zabrani diskriminacije na osnovu tenderske dokumentacije broj 07-406-1147/17-3 od 24.09.2017. godine. Predmet javne nabavke je: CPV 92200000-3 (2) usluge radija i televizije i CPV 79340000-9 usluge oglašavanja i marketinga. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosila je 20.000,00 € sa PDV-om. Kriterijum za izbor najpovoljnijeg ponuđača je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju broj 07-406-1147/17-9 od 24.10.2017. godine navedeno je da su pristigle dvije ponude. Jedna ponuda ponuđača je ocijenjena kao neispravna. Sa najpovoljnijim ponuđačem zaključen je Ugovor o javnoj nabavci broj 07-406-1147/17-17 od 07.12.2017. godine.

Otvoreni postupak: Nabavka automobila na osnovu tenderske dokumentacije broj 07-406-1033/17-3 od 01.08.2017. godine. Predmet javne nabavke je CPV 34110000-1 putnički automobili. Procijenjena vrijednost javne nabavke iznosila je 24.000,00 € sa PDV-om. Kriterijum za odabir najpovoljnije ponude je najniža ponuđena cijena. U Zapisniku o javnom otvaranju ponuda broj 07-

406-1033/17-8 od 11.09.2017. godine je navedeno da je pristigla jedna ponuda. Sa ponuđačem je zaključen Ugovor o javnoj nabavci broj 07-406-1033/17-11 od 12.10.2017. godine. Revizijom je utvrđeno da tehničke specifikacije date u tenderu sadrže karakteristike vozila koje su mogle da dovedu do ograničavanja konkurencije i favorizovanja određenog ponuđača.

Revizijom sistema javnih nabavki i usklađenosti sprovedenih postupaka javnih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama utvrđeno je da su Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u tenderskoj dokumentaciji za nabavku vozila naveli tehničke specifikacije koje sadrže karakteristike vozila koje mogu da dovedu do ograničavanja konkurencije i favorizovanje određenog ponuđača.

Naručilac je dužan da, u skladu sa članom 6 Zakona o javnim nabakama, preduzme potrebne mjere kojima se obezbjeđuje konkurencija među ponuđačima.

11. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola predstavlja politike i procedure usvojene od rukovodstva korisnika budžetskih sredstava radi postizanja utvrđenih ciljeva, osiguranja efikasnosti i uspješnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskog izvještavanja. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola čine finansijsko upravljanje i kontrola i unutrašnja revizija.

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola - Revizijom sistema unutrašnjih finansijskh kontrola, na odabranom uzorku, utvrđeno je da su posmatrane potrošačke jedinice uspostavile sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola. Kontrolisane potrošačke jedinice su usvojile interna akta i procedure u cilju uspostavljanja unutrašnjih finansijskih kontrola (FMC okvir). **Nacionalna biblioteka Crne Gore** nema razvijen sistem unutrašnjih finansijskih kontrola, što nije u skladu sa članom 13 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Posmatrane potrošačke jedinice su dostavile Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola (Obrazac GI-FMC).

Preporučuje se Nacionalnoj biblioteci da, u skladu sa članom 13 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, usvoji interne procedure radi uspostavljanja kontrole finansijskog upravljanja.

Unutrašnja revizija - Potrošačke jedinice su internim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organizaciono uspostavile intrenu reviziju ili su zaključile sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije sa resornim ministarstvima.

Kontrolom unutrašnje revizije Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje utvrđeno je da je Odsjek za unutrašnju reviziju sistematizovan u sastavu Sektora za pružanje pravne pomoći u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i unutrašnju reviziju. U pomenutom sektoru sistematizovano je mjesto za pomoćnika direktora čiji opis poslova obuhvata i pripremu godišnjih i strateških planova, sačinjavanje revizorskih izvještaja, praćenje sprovođenja godišnjeg plana unutrašnje revizije, predlog plana profesionalne obuke unutrašnjih revizora, upravljanje aktivnostima unutrašnje revizije.

Unutrašnja revizija treba da bude organizovana kao posebna organizaciona jedinica za unutrašnju reviziju u okviru subjekta koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta i mora biti organizaciono i funkcionalno odvojena od drugih organizacionih jedinica. Iz tog razloga potrebno je unutrašnju reviziju uspostaviti na način predviđen članovima 18 i 20 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru[46]. Takođe, u opisu poslova pomoćnika direktora ne mogu da budu obuhvaćeni poslovi koje obavljaju unutrašnji revizori i rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju jer se time narušava princip nezavisnosti.

[46] "Sl. list CG" br. 34/14

REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA

Skupština Crne Gore, povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2016. - oktobar 2017. godine, dana 23. novembra 2017. godine usvojila je Zaključak broj 33/17-5/7 - EPA 260XXVI i isti objavila u Službenom listu Crne Gore[47] pod nazivom „Zaključak o poštovanju i ispunjavanju preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu".

Zaključkom Skupštine Crne Gore broj 33/17-5/7 se navodi sljedeće „Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjavanje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu. Takođe, Vlada je dužna da prati realizaciju svih preporuka Državne revizorske institucije koje se odnose na pojedinačne revizije urađene u periodu oktobar 2016 - oktobar 2017. godine i preporuka koje se ponavljaju iz ranijeg perioda i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore".

Državna revizorska institucija je, na osnovu nalaza utvrđenih revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu i Informacije o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju I kvartala 2018. godine, koja je usvojena na sjednici Vlade Crne Gore (dopis broj 06-3817/1 od 18.07.2018. godine), utvrdila sljedeće:

1. **Finansijski izvještaji i računska tačnost** - Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 400.408,00 €. Neophodno je da potrošačke jedinice godišnjim zakonom o budžetu planiraju sredstva za izmirenje zakonom ustanovljenih obaveza i obaveza proisteklih iz zaključenih višegodišnjih ugovora i da se kod ugovaranja obaveza pridržavaju limita utvrđenih godišnjim zakonom o budžetu države. **Preporuka je djelimično realizovana.**

Ministarstvo finansija je izvršilo korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama na 31.12.2017. godine kod Uprave za nekretnine u iznosu od 400.408,00 €, ali je potrebno da se stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2017. godine koriguje za iznos 669.905,40 € kod Ministarsva odbrane.

2. **Prekoračenje budžetske potrošnje** - Potrebno je da se sredstva od otplate kredita datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, namijenjena kupovini hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda, planiraju godišnjim zakonom o budžetu. **Preporuka nije realizovana.**

3. **Poreski završni račun** - U skladu sa utvrđenim nalazom revizije preporučuje se Ministarstvu finansija i Poreskoj upravi da uspostave evidenciju, koja će obezbjeđivati pouzdanu informaciju o iznosu poreskog duga i da kroz izmjenu poreske regulative omoguće primjenu člana 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, koji utvrđuje načelo tačnosti**. Preporuka je djelimično realizovana.**

4. **Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima -** Potrebno je da Ministarstvo finansija i Poreska uprava, podnesu izvještaj o preduzetim aktivnostima u skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja**. Preporuka nije realizovana.**

[47] "Sl. list CG" br.81/17

PRIMICI BUDŽETA

5. **Tekući prihodi** - Preporučuje se prihodnim jedinicama koje vrše naplatu prihoda preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i Ministarstvu finansija koje vrši raspored prihoda naplaćenih preko Glavnog računa državnog trezora da prilive evidentiraju u skladu s članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

U Informaciji o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI akt broj 06-3817 od 19.07.2018. godine navedeno je da je Akcionim planom predviđena kontinuirana realizacija ove preporuke.

6. **Primici od prodaje imovine -** Prihodi naplaćeni preko računa propisanih Naredbom o načinu uplate javnih prihoda nijesu, u svim slučajevima, evidentirani u Glavnoj knjizi državnog trezora na odgovarajućim eko kodovima u skladu s članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. **Preporuka je realizovana**.

Ministartsvo finansija, Direktorata državnog trezora je u Informaciji o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI navelo sljedeće: Ministartsvo finansija u saradnji sa prihodnim jedinicama koje vrše naplatu prihoda preko uplatnih računa revidiralo je uplatne račune propisane Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i kodove ekonomske klasifikacije, koji su vezani za uplatne račune i od 01. januara 2018. godine izvršilo izmjenu onih kodova koji nijesu bili odgovarajući. Nova Naredba o načinu uplate javnih prihoda objavljena je u „Službenom listu Crne Gore“, broj 30/18.

7. **Primici od pozajmica i kredita -** Preporučuje se Ministarstvu finansija da za iznos transfernih zajmova opštinama uspostavi posebnu evidenciju u okviru Glavne knjige državnog trezora, kojom bi se obezbijedilo adekvatno izvještavanje i konsolidacija javnog duga na nivou države. **Preporuka nije realizovana.**

U Informaciji o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI akt broj 06-3817 od 19.07.2018. godine navedeno je da je rok za realizaciju navedene preporuke II kvartal 2018. godine.

Revizijom Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu utvrđeno je da Ministarstvo finansija za iznos transfernih zajmova opštinama nije uspostavilo posebnu evidencija u okviru Glavne knjige državnog trezora.

IZDACI BUDŽETA

8. **Tekući izdaci -** Preporučuje se potrošačkim jedinicama da u narednom periodu otklone utvrđene nepravilnosti i da svoje aktivnosti i plaćanje izdataka vrše u skladu s Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Uredbom o naknadi troškova državnih službenika i namještenika, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, Uputstvom o radu Državnog trezora i Zakonom o javnim nabavkama. **Preporuka nije realizovana.**

9. **Prava iz oblasti socijalne zaštite -** Preporučuje se Ministarstvu rada i socijalnog staranja da plaćanje izdataka vrši u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i da ne tereti socijalna davanja sa izdacima koji nijesu iz oblasti socijalne zaštite.

   Realizacija ove preporuke će se kontrolisati kroz pojedinačnu reviziju Ministrastva rada i socijalnog staranja koja je u toku**.**

10. **Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru –** Preporučuje se Upravi za sport da raspodjelu sredstava vrši na osnovu javnog konkursa u skladu s članom 3 Pravilnika o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava sportskim subjektima i kontrolu nad realizacijom.

    Preporučuje se Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvu nauke da plaćanja vrši u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja isplate naknada vrši u skladu sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru i Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica**. Preporuka je djelimično realizovana.**

11. **Otplata obaveza iz prethodnog perioda** - Preporučuje se potrošačkim jedinicama da se grupa računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini, već da se izdaci po osnovu neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. **Preporuka nije realizovana.**

IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

12. **Revizijom budžetske rezerve** - Preporučuje se da potrošačke jedinice sredstva tekuće budžetske rezerve koriste u visini do 5% sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu te potrošačke jedinice, kako je propisano članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve**. Preporuka je djelimično realizovana.**

IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

13. **Revizijom Kapitalnog budžeta -** Preporučuje se potrošačkim jedinicama koje izvršavaju Kapitalni budžet da se pridržavaju člana 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, da prilikom kandidovanja projekata realno planiraju sredstava kapitalnog budžeta po projektima, da pri izradi projektne dokumentacije vrše detaljnu razradu kako bi se definisao realan rok za izvođenje i okončanje radova i da kod planiranja budžeta daju prioritet projektima započetim u prethodnim godinama. **Preporuka je djelimično realizovana.**

IMOVINA

14. **Revizijom upravljanja državnom imovinom** - Preporučuje se svim potrošačkim jedinicama da se pridržavaju Zakona o imovini i podzakonskih akata**. Preporuka je djelimično realizovana.**

JAVNE NABAVKE

15. **Revizijom sistema javnih nabavki** - Državna revizorska institucija preporučuje da potrošačke jedinice obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenja radova, u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava. **Preporuka je djelimično realizovana.**

SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

16. **Revizijom sistema unutrašnjih finansijskih kontrola** - Državna revizorska institucija smatra da treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije**. Preporuka je realizovana.**

PREGLED NEPRAVILNOSTI UTVRĐENIH REVIZIJOM

Revizija Završnog računa budžeta Crne Gore u dijelu **finansijske revizije** pokazuje da su tokom posljednjih pet godine utvrđene nepravilnosti, koje nijesu materijalno značajne, što je opredjeljivalo pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje. Pregled odstupanja i grešaka otkrivenih revizijom u prethodnom petogodišnjem periodu prikazan je u narednoj tabeli:

Tabela 58: Pregled utvrđenih nepravilnosti

	Opis	KOREKCIJE				
		2013	2014	2015	2016	2017
1.	Gotovinski prilivi	-	3.508.595,70	1.003.391,43	- 409.661,22	- 22.612,52
1.1	Porezi					
1.2	Doprinosi za socijalnu zaštitu					
1.3	Takse					
1.4	Naknade				1.087.959,40	
1.5	Ostali prihodi		3.508.595,70	939.436,43	- 1.640.309,79	204.241,40
1.6	Primici od otplate kredita				142.689,17	- 226.853,92
1.7	Donacije i transferi			63.955,00		
2.	Gotovinska plaćanja	996.466,51	3.457.863,67	1.977.471,01	-	0,00
2.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca		379.753,62	-	544.304,39	51.528,57
2.2	Ostala lična primanja		223.883,82	263.297,00	65.883,83	6.957,00
2.3	Rashodi za materijal		317.456,60	- 500.494,70	110.733,80	213.356,43
2.4	Rashodi za usluge	996.466,51	1.500.756,03	890.004,40	871.115,57	150.321,93
2.5	Rashodi za tekuće održavanje		195.338,90	116.051,51	30.209,55	58.552,76
2.6	Kamate		138.869,03	58.171,05	- 726.719,38	
2.7	Renta		10.686,36	- 33.144,09		
2.8	Subvencije		109.424,54	- 12.000,00		
2.9	Ostali izdaci		364.241,79	523.408,25	495.605,00	417.369,54
2.10	Transferi za socijalnu zaštitu			-	2.781.278,05	
2.11	Transferiinstitucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru			221.040,53	18.885.525,09	17.837.067,98
2.12	Kapitalni izdaci		2.574.625,98	448.856,60	166.868,12	41.038,78
2.13	Pozajmice i krediti			-	- 104.028,08	
2.14	Otplata garancija			-		
2.15	Otplata oabveza iz prethodnog perioda		- 2.357.173,00	2.280,46	- 23.120.775,94	- 19.165.508,69
2.16	Rezerve			-		389.315,70
3	Gotovinski deficit (1-2)	- 996.466,51	50.732,03	- 974.079,58	- 409.661,22	- 22.612,52
4	Izvori finansiranja gotovinskog deficita	996.466,51	50.732,03	974.079,58	409.661,22	- 22.612,52
5	Neto pozajmljivanje	996.466,51	137.544,00		-	
6	Prodaja imovine		269.043,71	1.015.409,38	409.661,22	22.612,52
7	Neto promjena gotovina		- 457.319,74	- 41.329,80		
8	Neto povećenje smanjenje obaveza (9.2 - 9.1)		-	- 1.021.777,33	- 400.408,81	- 669.905,40
8.1	Stanje obaveza na dan 31.12.2017. godine (tekuća)					- 669.905,40
8.2	Stanje obaveza na dan31.12. 2016. godine (prethodna)					
9	Korigovani izdaci (2. + 8)	996.466,51	3.457.863,67	955.693,68	- 400.408,81	- 669.905,40
10	Gotovinski prilivi (1.)		3.508.595,70	1.003.391,43	409.661,22	- 22.612,52
11	Modifikovani gotovinski deficit (11 - 10)	- 996.466,51	50.732,03	47.697,75	9.252,41	647.292,88
12	Izvori finansiranja deficita	996.466,51	50.732,03	47.697,75	9.252,41	
13.1	Neto pozajmljivanje	996.466,51	137.544,00			
13.3	Prodaja imovine		269.043,71	1.015.409,38	409.661,22	22.612,52
13.4	Donacije					
13.5	Obaveze prema dobavljačima			- 1.021.777,33	- 400.408,81	669.905,40
13	Neto promjena gotovine		- 457.319,74	- 41.329,80		

Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2013. godinu

Revizijom je utvrđeno da u Glavnoj knjizi državnog trezora nijesu evidentirani troškovi bankarskih usluga u iznosu 996.466,51 €, zbog toga što su direktno umanjivani na teret povučenih sredstava od strane poslovnih banaka. Za ovaj iznos sredstava izvršena je korekcija izdataka za bankarske usluge i negativne kursne razlike, deficita i priliva od neto zaduženja.

Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2014. godinu

Revizijom je utvrđeno da nijesu planirani i evidentirani primici i izdaci javnih ustanova koje čine direktne korisnike budžeta u skladu sa članom 7 stav 1 Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu. To su javne ustanove kulture, Policijska akademija, JU Regionalni centar za obuku ronilaca, Nacionalna turistička organizicija, JU Ispitni centar i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. Navedene potrošačke jedinice ostvarile su prihode u neto iznosu 3.508.595,70 €, izdatke u neto iznosu od 3.457.863,67 € i suficit u iznosu od 50.732,03 €. Po tom osnovu treba smanjiti nivo iskazanog gotovinskog deficita na iznos od 102.972.795,56 €, odnosno korigovani gotovinski deficit na iznos od 107.138.248,73 €.

Revizijom su korigovani izvori finansiranja, tako što se uvećava iznos neto pozajmica za 137.544,00 € i primici od prodaje imovine 269.043,71 €, pa je to zajedno sa iznosom suficita od 50.732,03 € uticalo na povećanje depozita za iznos 457.319,74 € i stanje gotovine na kraju fiskalnog perioda koji nakon korekcije iznosi 5.813.535,43 €.

Kontrolom finansijskih izvještaja, dostavljenih Ministarstvu finansija od strane potrošačkih jedinica, utvrđeno je da je 95 potrošačkih jedinica, koje se finansiraju iz budžeta, u propisanom roku dostavilo godišnje finansijske izvještaje, 11 potrošačkih jedinica čiji se izdaci odnose na transfere i 4 potrošačke jedinice čiji se izdaci odnose na "ostale izdatke" nijesu dostavile finansijske izvještaje Ministarstvu finansija.

Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2015. godinu

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2015. godinu iskazan deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 291.247.264,32 € i povećanje depozita u iznosu od 7.643.234,49 €, što ukupno iznosi 298.890.498,81 €. Finansiranje deficita i gotovinskih depozita obezbijeđeno je kroz neto pozajmice u iznosu 291.047.354,46 € i prodajom imovine u iznosu 7.843.144,35 €. Nakon izvršene revizije utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta treba uvećati za 974.079,58 €, depozite za 41.329,80 € i prilive od prodaje državne imovine za 1.015.409,38 €, tako da gotovinski deficit iznosi 292.221.343,90 €, neto promjena gotovine 7.684.564,29 €, prilivi od prodaje imovine 8.858.553,73 €, stanje gotovine na dan 31.12.2015. godine 19.885.043,61 €.

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2015. godinu korigovani gotovinski deficit iskazan je u iznosu 276.113.318,20 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze kod Zavoda za zapošljavanje za iznos 1.021.777,33 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 16.155.723,45 €.

Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2016. godinu

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 134.976.030,04 €. Finansiranje deficita obezbjeđeno je kroz neto pozajmice u iznosu 116.444.389,75 €, prodajom imovine u iznosu 4.219.567,51 € i iz gotovinskih depozita u iznosu od 14.312.072,78 €. Revizijom je utvrđeno da gotovinski deficit budžeta i prilive od prodaje državne imovine treba uvećati za 409.661,22 €, tako da gotovinski deficit iznosi 135.385.691,26 €, prilivi od prodaje imovine 4.629.228,73 € i stanje gotovine na dan 31.12.2016. godine 5.531.640,95 €.

Predlogom zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu korigovani gotovinski deficit iskazan je u iznosu 122.289.773,81 €, tako što je gotovinski deficit korigovan za neto promjene neizmirenih obaveza u iznosu 12.686.256,23 €. Revizijom je utvrđeno da treba umanjiti neizmirene obaveze za iznos od 400.408,81 €, tako da stanje neizmirenih obaveza na 31.12.2016. godine iznosi 63.011.860,51 €, neto promjene neizmirenih obaveza 13.086.665,04 €, dok korigovani gotovinski deficit budžeta iznosi 122.299.026,22 €.

Revizijom Izvještaja o neizmirenim obavezama utvrđeno je da su pogrešno prikazane neizmirene obaveze u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 400.408,00 €, da

obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora nastale u 2016. godini, nijesu planirane Zakonom o budžetu za 2016. godinu. Na dan 31.12.2016. godine navedene obaveze iskazane su kao neizmirene u iznosu od 2.184.293,32 € i neizmirene obaveze koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu u iznosu od 1.874.079,54 €.

Nepravilnosti konstatovane revizijom za 2017. godinu

Prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 236.862.400,90 € i povećanje gotovine u iznosu od 23.567.997,86 €, koji su finansirani neto pozajmljivanjem u iznosu 254.239.283,53 € i prodajom imovine u iznosu 6.191.115,23 €.

Nakon izvršene revizije, utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta kao i prilive od prodaje imovine treba uvećati za 22.612,52 €. Ovom korekcijom gotovinski deficit iskazuje se u iznosu od 236.885.013,42 € i prilivi od prodaje imovine u iznosu od 6.213.727,75 €.
Korigovani gotovinski deficit iskazan u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu iznosi 250.855.628,18 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze za iznos od 669.905,40 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 13.323.321,88 €, a korigovani deficit 250.208.335,30 €.

Kod **revizije pravilnosti** (usklađenost poslovnih aktivnosti sa zakonom i podzakonskim aktima) preovlađuje uslovno mišljenje iz razloga kršenja zakonskih odredbi koje uređuju funkcionisanje fiskalnog sistema i imaju imperativnu obaveznost.

Posebno treba obratiti pažnju na revizijom utvrđene nepravilnosti koje se ponavljaju u dužem periodu, a odnose se na:

- **Evidenciju u Glavnoj knjizi državnog trezora,** koja je u skladu sa članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti osnovna knjiga dvojnog knjigovodstva, a koja ne obezbjeđuje potpunu evidenciju na kontima propisanih klasa u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.
- **Evidenciju neizmirenih obaveza** koja još uvijek nije centralizovana na način da obezbjeđuje podatke o stanju neizmirenih obaveza na kraju obračunskog perioda.
- **Evidenciju javnih prihoda** u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda.
- **Evidenciju izdataka za otplatu obaveza iz prethodnog perioda**, koja se u značajnom dijelu odnosi na izdatke čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini.
- **Kapitalni budžet** - Jedan broj projekata nije realizovan zbog nedovoljno izučenih pretpostavki u dijelu sagledavanja urbanističko tehničkih uslova i planske dokumentacije.
- **Javne nabavke** i dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama.

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma